

ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

Голос України

У книжковому світі

Високе небо
Драчевого слова

▶ СТОР. 7

Репортер

Столиця
дірявих
труб

▶ СТОР. 12

Ландшафтні парки

«Зелена підкова»

▶ СТОР. 18–19

№ 214 (4964)

СУБОТА, 13 ЛИСТОПАДА 2010 РОКУ

WWW.GOLOS.COM.UA

У НОМЕР

Президент анонсував адміністративну реформу

В Україні розпочалася підготовка до проведення адміністративної реформи. Про це під час наради з питань соціально-економічного розвитку Івано-Франківщини повідомив Президент Віктор Янукович. «Ми сьогодні готуємося до адміністративної реформи — хочемо впорядкувати систему влади в Україні», — сказав він та додав, що насамперед йдеться про необхідність прибрати дублюючі функції, які є у системі виконавчої влади.

Крім того, В. Янукович наголосив, що адміністративна реформа передбачає передачу низки функцій, що їх нині виконує центральна влада, у регіони, повідомляє прес-служба глави держави. «Щоб, зрештою, центральна влада у майбутньому не намагалася керувати, наприклад, житлово-комунальним господарством та іншими місцевими питаннями», — сказав глава держави та пообіцяв під час цієї реформи обов'язково враховувати точку зору місцевого самоврядування та місцевих адміністрацій.

Про перебування Президента України на Івано-Франківщині читайте на 10-й стор.

Віктор Балога отримав міністерський портфель

Учора Президент Віктор Янукович призначив Віктора Балозу на посаду міністра з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи.

Крім того, глава держави призначив колишнього Генпрокурора Олександра Медведька на посаду першого заступника секретаря Ради національної безпеки і оборони України.

20 років разом

Нещодавно редакції відзначав день народження нашої газети. 20 років тому восени було прийнято рішення про її створення. І вже 1 січня 1991 року світ побачив перший номер газети. На ювілей ми вирішили зробити подарунок... своїм читачам і в спецномері нагадати про те, як 20 років ми були разом: спільно переживали неприємні і щасливі моменти нашої історії, підтримували наших читачів, натомість завжди відчували і вашу підтримку. Та, зрозуміло, в один номер неможливо вмістити всі теми, які газета порушувала на своїх сторінках протягом двох десятиліть. Тож ми вирішили продовжити серію святкових матеріалів. Відтепер ви зможете прочитати їх під рубрикою «20 років разом».

▶ СТОР. 4–5

Міносвіти закидали «гранітом науки»

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Слідом за британськими студентами, котрі трощать усе на своєму шляху, вимагаючи від влади не підвищувати цін за навчання, на барикади вийшли наші — українські. Цього разу, як і попереднього, під стіни Міністерства освіти та науки їх привела скандальна постанова №796. І хоча кілька

«платних» пунктів із документа викреслили, у четвер студенти зажадали його повного скасування. А заодно висунули профільному міністру Дмитрові Табачнику низку вимог, як-то: підвищення стипендій, здешевлення їдалень й цілодобовий доступ до гуртожитків.

▶ СТОР. 10

ПОДІЇ

То хто програв битву за Європарламент?

Днями у Європарламенті вкотре перенесли дату розгляду проекту критичної резолюції стосовно ситуації в Україні. Уперше, ще у жовтні, євродепутати вирішили почекати з ухваленням цього документа через місцеві вибори — мовляв, без оцінок спостерігачів висновки будуть неповними. Тепер кажуть — не вистає фактів. «Причина, через яку ми знову відклали розгляд цієї резолюції, абсолютна така сама, як і була, коли ми відклали розгляд уперше. Ми не мали всіх фактів, на яких ми могли б побудувати висновки», — цитує УНІАН слова депутата Європарламенту, віце-голови групи Прогресивного Альянсу соціалістів та демократів Адріана Северіна (Румунія).

▶ СТОР. 9

«Двадцятка» домовилася про валютне перемир'я і реформи в системі управління МВФ

Країни «великої двадцятки» прийняли рішення відносно комплексного пакета реформ, що стосуються квот і системи керування в Міжнародному валютному фонді. Про це говориться в підсумковій декларації саміту G20 у Сеулі.

Ці реформи включають перерозподіл на користь динамічно зростаючих країн з ринком, що формується, країн, що розвиваються, і недостатньо представлених країн часткою квот у розмірі понад 6% при збереженні числа голосів найбідніших країн. Роботу з цього питання країни G20 зобов'язуються завершити до щорічної зустрічі ради керуючих МВФ у 2012 році.

▶ СТОР. 9

Казарма стала справжнім домом

27 родин військовослужбовців 8-го навчального центру Державної спеціальної служби транспорту отримали одно- та двокімнатні квартири у переобладнаній казармі у Чернігові. Ордери на заселення вручив прапорщикам, сержантам та офіцерам голова адміністрації Держспецтрансформу України, генерал-лейтенант Микола Малько. Отримали новосели і Боже благословення від єпископа Чернігівського і Новгород-Сіверського УПЦ Амвросія. У військовій частині планують переобладнати під житло ще одну казарму. Це у значній мірі розв'яже проблему забезпечення військовослужбовців квартирами, повідомляє наш власкор Сергій ПАВЛЕНКО.

КОРОТКО

■ Виробництво молока в Україні за 10 місяців 2010 року зменшилося на 3,5% (порівняно з аналогічним періодом 2009-го), **інформує Держжомстат.**

■ У Чернівцях через виявлені міліцією недоліки в роботі 4-х нічних розважальних закладів (порушення тиші та обслуговування неповнолітніх) їх роботу обмежили 22 годинами ввечера, **повідомляє наш власкор Сергій СУЛИМА.**

■ Гусятинський райсуд на 8 років позбавив волі матір, яка намагалася продати свою 3-місячну доньку, **повідомляє наш тернопільський власкор Любов ЛЕВИЦЬКА.**

■ За 10 місяців підприємства теплокомуненерго Ужгорода та Мукачевого збільшили заборгованість за використаний газ до 5 мільйонів та 3,2 млн. гривень відповідно, **повідомляє наш власкор Василь НИТКА.**

Державну інспекцію з контролю за цінами буде ліквідовано до кінця листопада — УНІАН

Заборонити внесення змін до виборчого закону після його ухвалення

Голова Верховної Ради Володимир Литвин виступає за те, щоби зміни до нового виборчого законодавства вносилися конституційною більшістю парламенту.

«У нас ще ніколи не було, щоб вибори проходили за усталеним законодавством. Я неодноразово наполягав на необхідності заборонити вносити зміни до виборчого законодавства, як мінімум, за рік до виборів», — сказав В. Литвин у п'ятницю в інтерв'ю телеканалу «Рада».

Керівник парламенту зазначив, що вже фактично розпочалася робота над законопроектом про вибори до Верховної Ради. На першому установчому засіданні робочої групи з питань удосконалення виборчого законодавства В. Литвин, за його словами, запропонував передбачити заборону внесення змін до виборчого закону після його ухвалення. «А якщо комусь дуже захочеться реалізувати свою законодавчу ініціативу, то він повинен розуміти, що для цього потрібно мінімум триста голосів, аби не

було спокуси постійно змінювати виборчі правила», — сказав він.

Голова Верховної Ради також висловив думку про необхідність ухвалення «прийнятної виборчої системи». За словами В. Литвина, Україні треба повернутися до проведення парламентських виборів на мажоритарній основі, а також запровадити на законодавчому рівні механізм відкликання депутатів у разі, якщо вони не виконують свої обов'язки.

На думку В. Литвина, компромісним варіантом може бути і змішана система виборів. Водночас керівник парламенту зазначив, що вона призводить до «нерівності» депутатів. Депутат, обраний за мажоритарним принципом, реально працюватиме з людьми, намагатиметься розв'язати їхні проблеми, дбати про потреби громади при прийнятті бюджету, пояснив він. Депутати, які обрані за партійними списками, орієнтуються на те, що скаже партійний лідер, і голосуватимуть так, як сказав керівник фракції, не враховуючи, потрібно це людям чи ні, зазначив В. Литвин.

Прес-служба Верховної Ради України.

Микола Томенко пропонує скласти «чорний список» фальсифікаторів

Заступник Голови Верховної Ради Микола Томенко вважає, що громадським організаціям варто скласти своєрідний «чорний список» фальсифікаторів на виборах до органів місцевого самоврядування 2010 року, **повідомили у прес-службі М. Томенка.** На його думку, передовсім йдеться про керівників територіальних, міських та дільничних виборчих комісій, які в багатьох регіонах України фактично підписували неіснуючі результати голосувань. «Мова, зокрема, йде і про керівників місцевої влади та правоохоронних структур, без відома яких такі дії відбуватися не могли», — наголосив він.

На переконання заступника глави парламенту, якщо на сьогодні проти таких осіб складно відкрити кримінальні справи та довести їх до кінця, то «максимальне поширення інформації буде важливим, бодай моральним чинником щодо тих, хто викривив волевиявлення громадян».

«Цілком очевидно, що без адекватної реакції на такі протиправні дії, хоча б морально-інформаційної, слід чекати їх повторення на парламентських виборах у ще більш потворній формі», — сказав М. Томенко.

Податковий кодекс пішов на друге читання

У КОМІТЕТАХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ

Комітет з питань податкової та митної політики рекомендує Верховній Раді прийняти у другому читанні проект Податкового кодексу.

Голова комітету Віталій Хомутиннік нагадав, що підготовлений до розгляду в другому читанні документ є компромісний, а врахувати всі компроміси неможливо, хоч би як того хотілося. Тим паче що, з одного боку, треба враховувати позиції уряду, а з другого — думку громадськості. Його слова певною мірою підтверджували й мітингуючі представники малого бізнесу, які вважають, що законодавчі новачки позбавляють їх можливості заробляти на прожиття ще до того, як скінчиться криза.

Поза тим Віталій Хомутиннік вважає, що доопрацювання законопроекту після першого читання зменшує фискальний тиск на бізнес. Щоб не бути голосливим, він коротко повідомив про останні зміни в шести розділах законопроекту, які ще не розглядалися на комітеті і які можна вважати головними. До Загальних положень, які розтлумачують термінологію документа, претензій було найменше, а пропозиції перенести ту чи іншу статтю, те чи інше положення відхилялися, аби не змінювати структури й цільності кодексу. Незначні ж редакційні доповнення змістовного значення не справляють.

Розділ про адміністрування податків, зборів та платежів, за його словами, відтепер містить вичерпний перелік прав і повноважень податкових органів. Так звані контрольні перевірки без рішення суду, про які йшлося в першому читанні, вже скасовані. Водночас присутня на засіданні комітету народний депутат Ксенія Ляпіна зазначила, що їх просто підмінили фактичними, й так само, як і раніше, вони є інструментом безцеремонного втручання податківців у трудові відносини. З'ясувалося, що претензій у Ксенії Ляпіної набагато більше. Так, вона вітає скасування вимоги до орендарів подавати звітність упродовж п'яти днів, але її обурює позбавлення права представників малого та середнього бізнесу здавати своє робоче місце в оренду та суборенду, ви-

ходить так — торгує шубами влітку і розпрошайся з думкою про спрощену систему оподаткування.

Але члени комітету вітають, що загалом розділ про адміністрування, як запевнив Віталій Хомутиннік, не збагатив-

таке редагування законопроекту задовольняє.

Уже наступний розділ про оподаткування прибутку підприємств дає зрозуміти, чому податківці зберігають олімпійський спокій. Про відмову зменшити ставку податку на прибуток уже з наступного року на 6 відсотків, розвертавши її по 2 відсотка до 2014 року, відомо — вітається. І вже перші репліки члена комітету Сергія Терьохіна вказують на те, що загальна філософія законопроекту залишена з часу першого читання. Так, механізм оподаткування дивідендів на капітал збе-

системою оподаткування, по суті відсторонює їх від вигідних контрагентів — юридичних осіб. А поріг для реєстрації платників ПДВ у 300 тисяч гривень свідчить про те, що уряд просто не вбачає сенсу в існуванні спрощеної системи оподаткування. Присутній на комітеті перший заступник міністра фінансів Вадим Копилов запевняє: європейський досвід свідчить, що малий бізнес має орієнтуватися на кінцевого споживача, а не сприяти відмиванню коштів та ухилянню від сплати податків. Це звучить як огульне звинувачення. І для Європи малий бізнес не просто обслуговуючий персонал. Сергій Терьохін нагадує положення Конвенції ЄС, яка рекомендує режим якнайширшого сприяння саме малому підприємництву, в тому числі й за рахунок податкових преференцій. Ксенія Ляпіна, зі свого боку, пропонує членам комітету рекомендувати Верховній Раді приймати цей документ не в двох, а в трьох читаннях з тим, щоб мати час для його подальшого вдосконалення. Але обидва не знаходять належної підтримки в членів комітету.

Регламентация системи спрощеного оподаткування відбулася переважною мірою завдяки й консультантам із МВФ. Річний обсяг виручки «спрощенців» уряд погодився підняти до 600 тисяч гривень. Арифметично такий поріг, як на мене, дозволить зводити кінці з кінцями, але аж ніяк не розвиватися. Тим паче, що обов'язковою умовою буде придбання касового апарата, а відтак — і знань бухгалтерського обліку.

Аби вгамувати протестні настрої серед малих і середніх підприємців, уряд подбав уже не тільки про перенесення суперечливих новачків кодексу на пізніший період (оподаткування депозитів і нерухомості), а й про більш заземлені запобіжники — обмеження рентабельності базарних послуг, умовний поділ платників ПДВ на законотрухляних і не дуже тощо. Для уряду прийняття Верховною Радою законопроекту, даруйте за пролетарський штамп, архіважливо. По-перше, це свого роду шлюз для реальних, а не надуманих інвестицій. По-друге, провал у сесійній залі може посіяти в Президента країни серйозний сумнів у реформаторських здібностях авторів.

Сергій ВЛАД.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА

Голова Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики Віталій Хомутиннік, перший заступник голови Комітету з питань бюджету Владислав Лук'янов, перший заступник міністра фінансів України Вадим Копилов.

ся жодним положенням, котре ускладнює адміністрування податкових платежів або збільшує повноваження податкових органів. Представник Податкової адміністрації сказав, що дискусійні питання ще лишаються, але його відомство

рігає можливість для великого бізнесу уникати податків на доходи з допомогою материнських компаній в офшорах. Це наводить на думку про сприяння українському рантє. Разом з тим система, яка виключає зі складу загальних витрат операції з тими, хто працює за спрощеною

Броунівський рух

ють, що саме Віктор Голенко був основним двигуном російських інтересів.

Хоча, зрозуміло, що на такий крок Віктора Януковича могли підштовхнути результати виборів луганського голови. Адже лише нещодавно обласний адміністративний суд визнав перемогу регіонала Кравченка над комуністом, народним депутатом Спиридоном Кілінкаровим, який нібито набрав на 22 голоси більше, ніж представник «партії влади».

Власне, якщо саме регіонал прийме присягу луганського міського голови, у фракції Компартії України лише додасться головного болю. Не можна виключати, що Спиридон Кілінкаров візьме приклад зі свого кримського колеги Леоніда Грача. Лідер кримських комуністів, який на півострові давно вважається знаковою фігурою, до думки якого постійно прислухаються, після поразки на місцевих

виборах заявив, що виходить зі складу парламентської більшості. Щоправда, народний депутат, перший секретар ЦК КПУ Петро Симоненко у п'ятницю в інтерв'ю журналістам наголосив, що заява Леоніда Грача на адресу ЦК не надходила, а отже говорити про вхід або вихід народного депутата не можна.

За останніми даними, суд також відмовився розглядати позови колишнього одеського голови Едуарда Гурвіца, який оскаржував рішення місцевої територіальної виборчої комісії про те, що у «перлині біля моря» переміг голова Анти-монопольного комітету Олексій Костусєв. Проте це поки що неофіційна інформація, яку колеги нібито отримали від найближчого оточення колишнього керманіча Одеси.

Продовжуються перестановки і у Генеральній прокуратурі. З'явилася інформація про те, що свого

крісла позбувся заступник Генерального Віталій Щоткін, якого начебто понизили у посаді. Водночас головна наглядова інстанція країни продовжує «копати» компромат на колишніх можновладців. Зокрема, на экс-міністра внутрішніх справ Юрія Луценка, якому інкримінують розтрату бюджетних коштів, присвоєння високих звань і виділення квартири особистому водію. Щоправда, останній стверджує, що його переслідують з політичних мотивів.

Наступного тижня може на решті прояснитися картинка щодо майбутніх парламентських виборів. Поки що, схоже, в оточенні Віктора Януковича бере гору група, яка прагне їх провести у березні наступного року. Власне, тоді й спробуємо проаналізувати, хто переможе: яструби чи голуби в оточенні Президента країни.

Володимир КОРОЛЮК.

ПІДСУМКИ ТИЖНЯ

Наступного тижня Верховна Рада планує розглянути проект Податкового кодексу. Зрозуміло, що цей документ викличе значні суперечки в сесійній залі. Особливо багато критики лунатиме з вуст опозиції. Оскільки проект кодексу неоднозначний і вже викликав негативну реакцію малого й середнього бізнесу. Отож не можна виключати, що його прийматимуть під акомпанемент протестів. Відтак опозиція має змогу розповісти, як нинішня влада не любить співвітчизників, і лише опозиціонери піклуються про народ. Водночас це буде спроба реваншу опозиції за поразку на місцевих виборах.

Проте, схоже, влада не збирається очікувати погоди біля моря. Відставка голови Луганської обласної державної адміністрації Валерія Голенка пролунала, як грім серед ясного неба. Напевне, багато політиків і експертів очікували, що кадрова ротація розпочнеться з західних областей, але лише не з Луганська. Не дивно, що різні політологи по-різному оцінюють рі-

шення Президента. Одні висловлюють думку, що Валерій Голенко пішов через конфлікт з лідером фракції Партії регіонів у Верховній Раді Олександром Єфремовим, який свого часу очолював державну виконавчу владу на Луганщині. Інші переконають, що чим кроком глава держави віддаляється від проросійського лобі у Партії регіонів. Понад те політологи вважа-

У Запоріжжі питання регіональної мови поки що знято

Попри те, що тервиборчком уже зареєстрував 93-х депутатів Запорізької облради, перша сесія нового скликання відбудеться не раніше, ніж через тиждень. Однак, з приводу чи не найважливішого питання її порядку денного — хто буде головою — інтрига, схоже, вже зникла. На брифінгу голова облдержадміністрації Борис Петров не став утаємничувати позицію запорізького осередку Партії регіонів: «Будемо рекомендувати Павла Матвієнка».

Нагадаємо, що регіонали мають у своєму активі 74 мандати зі 100. Водночас, смак тотальної перемоги Партії регіонів в області (інша річ, яким способом добутої) серйозно зіпсував програвши

Володимира Кальцева на виборах міського голови Запоріжжя представнику «Батьківщини» Олександру Сіну. Вочевидь, не в останню чергу завдяки саме цій обставині, станом на першу половину дня п'ятниці офіційні результати міських виборів не оприлюднювалися. Тим часом в. о. міського голови В. Кальцев у понеділок провів позачергову сесію міськради попереднього скликання (депутати якої вже давно здали і картки, і ноутбуки), а також ледь не щодня бере участь у силі-силенній події.

До слова, на згаданому брифінгу Б. Петрова запитали, чи не сварив його Президент за вибори. «Президент мене не сварив,

— відповів голова облдержадміністрації. — Область, навпаки, отримала високу оцінку за прозорість і демократичність виборчого процесу». Майже в один час із цим брифінгом з'явилося повідомлення «Інтерфаксу» про пікет енергодарців перед адміністрацією Президента 10 листопада. Сотня жителів міста «протестують проти фальсифікацій, скоєних під час виборів до місцевих органів влади».

Учора відбулася також 44-та сесія Запорізької обласної ради V скликання. У ході її роботи депутати посперечалися стосовно екологічних питань. Вони вирішили у тристоронній угоді (облрада, зацікавлене підприєм-

ство та Міністерство охорони навколишнього природного середовища) замінити останнього учасника на Держуправління охорони навколишнього середовища у Запорізькій області. Це начебто допоможе підприємствам узгодити програми екологічної модернізації та отримати необхідні дозволи на норми викидів, які, в разі їх дотримання, не спричиняють штрафних санкцій. Крім того, депутати якось по-буденному не відхилили протест прокурора з приводу свого рішення від 8 вересня про впровадження в Запорізькій області регіональної мови.

Леонід СОСНИЦЬКИЙ.
Запоріжжя.

Лише Ужгород ніяк не визначиться

Закарпатська обласна виборча комісія у п'ятницю, 12 листопада, нарешті оприлюднила результати виборів до «парламенту» краю в багатомандатному та в 51 з 54 одномандатних мажоритарних округів. Але інтрига все одно залишається.

— Не подав відповідні документи Ужгородський міськвыборчком, — нервово коментує цей факт голова обласної виборчої комісії Віталій Куштан. — Всі мовчать...

Справді, мовчать. «Голос України» також учора зранку протягом двох годин не міг додзвонитися до Ужгородського виборчкому. Сотовий телефон його голови Віктора Боричевського вимкнений, а слухавку на стаціонарному ніхто не піднімає. І з'ясувати, чому так сталося, немає в кого.

Словом, до повного складу депутатського корпусу обласної ради, число якого має становити 108 осіб, поки що бракує трьох прізвищ народних обранців. За всі роки української незалежності таке стається вперше.

Цікавою є і статистика. «Своїх» до облради висувала 31 об'організація всеукраїнських партій, але представляти виборців за партійськими будуть шість політсил: «Єдиний центр» матиме 20 мандатів, Партія регіонів — 16, «Батьківщина» — 7, «Фронт змін» — 5, «КМКС Партія угорців України» та «Сильна Україна» — по три. А остаточний список «мажоритарників» через наведений вище факт поки що невідомий. Чекатимемо на результат у трьох ужгородських округах.

Василь НИТКА.
Закарпатська область.

Олександр Лук'яненко прийняв повноваження міського голови втретє

У Донецьку пройшла перша сесія новообраної міської ради. Присутні привітали зі вступом на посаду міського голову Олександра Лук'яненка, який обраний уже третій термін поспіль. Секретарем міської ради знову обрано Миколу Левченка: за нього віддали голоси всі 83 присутні на сесії депутати. А от утворення постійних комісій міської ради та затвердження заступників міського голови народні обранці перенесли на наступну сесію. «У нас буде 11 профільних комісій, і ми додатково створимо серйозну комісію із екології та питань енергоефективності — те, що на сьогодні є актуальним, — повідомив міський голова. — Потрібно посилювати комісію з житлово-комунального господарства, тому що понад 50 відсотків питань, які надходять від мешканців міста, стосуються житлово-комунального господарства. Не всі повинні працювати в бюджетній комісії та ділити гроші. І друге питання — земельна комісія, там усі теж бажають працювати. Але ми пропорційно все розподілимо».

Ліна КУЩ.
Донецьк.

Чи залишиться опозиція в Севастополі?

Голова міської держадміністрації Валерій Саратов заявив про створення нової більшості у Севастопольській міськраді. За результатами виборів, офіційно оголошених тервиборчкомом, до нового складу депутатського корпусу (76 мандатів) увійдуть 46 представників Партії регіонів, обраних за партійними списками і по мажоритарних округах. Крім того, повідомив керівник виконавчої влади Се-

вастополя, досягнуто домовленості про те, що в нову коаліцію ввійдуть представники «Сильної України» (4 депутати) і Народної партії (3 депутати).

Таким чином, більшість міськради найближчим часом зазнає переформатування: представників КПУ, «Російського блоку» і ПСПУ, які раніше тісно співробітничали з «партією влади» і пройшли в нове скликання, «регіонали» у

союзники кликати не мають наміру.

У таборі опозиційних сил єдності думок і оцінок минулих виборів не спостерігається. Лідер севастопольських прогресивних соціалістів, депутат колишнього і нинішнього скликань міськради Євген Дубовик в офіційній заяві відмовився об'єднуватися з комуністами: «З результатами виборів погодився(!) Петро Симоненко — керівник КПУ, і, як і

раніше, представники КПУ продовжують роботу в уряді Миколи Азарова, тим самим підтримуючи антинародний курс Ющенка-Януковича! Такі подвійні стандарти не дають нам права укладати в разі разом з комуністами будь-які угоди про створення блоків, фракцій, «об'єднаної опозиції» тощо».

Заява стала офіційною реакцією севастопольських «вітренківців» на пропозицію лідера місь-

Пілотний проект децентралізації влади

На першій після виборів сесії Вінницької облради новим головою ради обрано Сергія Татусяка (Партія регіонів). Його кандидатуру підтримали 96 депутатів із 104, які взяли участь у голосуванні. Восьмеро були проти. Решта не брали участі в голосуванні. Загалом у новообраній раді — 132 депутати, всі вони прибули на першу сесію.

Найбільше своїх представників делегували до облради чотири партії: Партія регіонів має 61 депутата, «Батьківщина» представлена 32 обранцями, на десять менше (22) в «Єдності», «Фронт змін» — 10 депутатів. Крім того, новообрана рада представлена депутатами від Народної партії, партії «Собор», Соцпартії. Утім, жодна з названих політичних сил, крім Партії регіонів, не рекомендувала свого представника на посаду голови облради.

— Наша фракція не тільки не пропонуватиме свого кандидата, а й не братиме участі в голосуванні, — заявив керівник обласної організації партії «Єдність» Олександр Домбровський. За його словами, це пояснюється надто великим бажанням однієї політичної сили взяти всю владу і всю відповідальність за цю владу.

Кандидатуру Сергія Татусяка на посаду керівника ради запропонував голова облдержадміністрації Микола Джига (він також очолює обласну організацію регіоналів). Голову обирали таємним голосуванням. 3-поміж головних завдань новообраної голова назвав, зокрема, питання розширення повноважень місцевого самоврядування. «Будемо ініціювати перед керівництвом держави проведення на Вінниччині пілотного проекту з децентралізації влади на користь територіальних громад, — наголосив Сергій Татусяк. — Саме на цьому акцентує увагу Європейська хартія місцевого самоврядування...» На Вінниччині найбільше порівняно з іншими регіонами територіальних громад. Це один з аргументів на користь впровадження майбутнього проекту.

Завдяки ініціативі новообраного голови місцевої ради регіону почали укладати угоди із зарубіжними партнерами місцевого самоврядування. Свого часу на посаді заступника голови облради Сергій Татусяк започаткував поїздки керівників територіальних громад у зарубіжні країни для вивчення досвіду місцевого самоврядування. Нині 150 місцевих рад Вінниччини співпрацюють з територіальними громадами зарубіжних країн. Вінничани розробили власну концепцію реформування місцевого самоврядування. Планують втілити її на практиці.

— Не можна тільки очікувати змін на краще «згори», треба ініціювати такі зміни і реалізовувати їх на місцях, — наголосив Сергій Татусяк у своєму виступі перед депутатами.

Віктор СКРИПНИК.

ких комуністів Василя Пархоменка разом з депутатами від ПСПУ й «Російського блоку» створити в міськраді опозицію. Раніше, 7 листопада, неофіційну відповідь від ймовірних союзників комуністи одержали під час мітингу, присвяченого черговій річницї революції: на площу Нахімова не прийшли представники «Російського блоку», а прихильників Наталі Вітренко представляло всього лише кілька людей з партійною символікою в руках.

Микола МАГДИЧ.
Севастополь.

«Ліві» бюлетені кинули у смітник

Прокуратура Кам'янця-Подільського, порушила кримінальну справу «за фактом незаконного виготовлення виборчих бюлетенів». Згідно з повідомленням правоохоронців, пізно ввечері в наступний після голосування день на виборчих дільницях №22002 та №22041 в урнах для сміття виявлено 509 виборчих бюлетенів за кандидатів на посаду Кам'янець-Подільського міського голови без контрольних талонів, з відтиском печаток цих дільниць та поміткою навпроти прізвища одного з кандидатів, а також іншу виборчу документацію. Слідство триває.

Віра ШПИЛЬОВА.
Кам'янець-Подільський.

Опонентам буде надано два крісла

У крісло міського голови Луганська знову сяде регіонал Сергій Кравченко. Відповідну постанову на першій сесії Луганської міської ради 6-го скликання озвучив голова Луганської міської виборчої комісії Олександр Фомберг. На думку Сергія Кравченка, не можна не враховувати той факт, що велика кількість городян проголосувала за його опонента від КПУ. У Співідоно Кілінкарова чинний керівник міста виграв місцеві вибори з перевагою всього у 21 голос. У цьому зв'язку він запропонував представникам КПУ дві посади у міській раді — секретаря міської ради та голови бюджетної комісії. Всього у Луганську міську раду пройшли 61 представник Партії регіонів, 10 комуністів, 2 представники від «Фронту змін» 2 — від «Сильної України», і 1 — від УСДП.

Алла АНТИПОВА.
Луганськ.

На вулиці Банковій у Києві представники громади міста Василькова Київської області провели акцію протесту «Проти фальсифікації виборів міського голови». Учасники акції оприлюднили заяву кандидата на посаду Васильківського міського голови Анатолія Боровика.

Фото Володимира ТАРАСОВА (Укрінформ).

Як ми перестали бути мільйонерами

«Провести, починаючи з 2 вересня, в Україні грошову реформу - введення в обіг визначеної Конституцією та іншим законодавством України національної валюти України, якою є гривня та її сота частина — копійка. Національному банку України з 2 вересня 1996 року випустити в обіг банкноти вартістю 1, 2, 5, 10, 20, 50, 100 гривень та розмінну монету номінальною вартістю 1, 2, 5, 10, 25 і 50 та припинити емісію українських карбованців. Українські карбованці підлягають обміну на гривні (банкноти та розмінну монету) за курсом 100000 карбованців на одну гривню»

28 серпня 1996 року

Станом на 1996 рік грошова реформа вже давно і наполегливо «стукала у двері». Зокрема, ще 3 січня 1995 року Президент Леонід Кучма під час відвідин банкотно-монетної фабрики заявив, що «цього року гривню буде введено обов'язково». Однак замість гривні у травні 1995 року Нацбанк змушений був випустити в обіг купюру в 1 мільйон карбованців. Нагадаємо, що історія купоно-карбованця розпочалася у 1992 році — тоді було випущено купюри номіналом 1,

3, 5, 10, 25, 50, 100 карбованців. Передбачалося, що карбованець, як тимчасову грошову одиницю, через декілька місяців буде замінено на постійну — гривню. Та ще в тому ж таки 1992 році було додатково надруковано купюри у 200, 500 і 1000 карбованців, у 1993 році у зв'язку з шаленою інфляцією випущено купюри вартістю 2000, 5000, 10000, 20000, 50000 і 100000 карбованців, а в 1994 році — 200000 та 500000 карбованців. Найхарактернішою «фінансовою особливістю» цього

періоду було намагання уряду утримати держбюджет за рахунок емісії, що призвело до рекордної, у 10 тисяч відсотків, інфляції на рік. Не дивно, що доходна частина бюджету 1996 року сягнула 2 квадрильйонів та 390 трильйонів карбованців, а така «дещизня» як мільярди вважалася дріб'язком. Мабуть, нині багато хто вже й забув про існування такого числівника як квадрильйони, та у 1996 році ми всі дуже легко ним оперували. Не кажучи вже про те, що всі громадяни були «мільйонерами». Приміром, межу мало-забезпеченості було визначено у розмірі 6,8 мільйона карбованців — за тодішнім курсом — 34 долари. Шоправда, на той час держава також не дуже дотримувалася власних декларацій, тож розмір мінімальної зарплати було встановлено на рівні 7,5 долара. Загалом, з січня 1991 року до вересня 1996 ціни в Україні зросли у 95 тисяч разів, а якщо в 1992 році, на момент введення карбованця, його курс становив 403 карбованці за доллар, то до вересня 1996 він зріс до 176 тисяч карбованців за доллар!

Зрозуміло, що у цій ситуації піти на запровадження гривні означало зруйнувати довіру до нової грошової одиниці. Тож перші передумови до проведен-

ня грошової реформи намітилися лише у 1996 році. Тоді не тільки стабілізувалися інфляційні процеси, а й стали знижуватися ціни на товари і послуги. Крім того, починаючи з березня 1996 року курс українського карбованця фактично зафіксувався на рівні 176 тисяч карбованців доллар. У свою чергу це дозволяло вирішити головні завдання грошової реформи, а саме: замінити тимчасову грошову одиницю (український карбованець) на національну валюту (гривню), змінити масштаб цін у країні та перетворити національну валюту на повноцінний платіжний засіб, оскільки до цього значна частина розрахунків проводилася в іноземній валюті.

Та хоч указ Президента про проведення починаючи з 2 вересня 1996 року грошової реформи вийшов завчасно, ще 25 серпня, а Нацбанк офіційно повідомив про її неконфіскаційний характер, громадяни, навчені попереднім негативним досвідом, відразу ж кинулися до пунктів обміну валют та почали скуповувати промислові товари. Щоб збити цей ажіотаж, голова НБУ Віктор Ющенко пообіцяв продовжити термін обміну. До речі, на той час в готівковому обігу перебувало близько 366 триль-

йонів карбованців, тож коли б люди, не повіривши у грошову реформу, кинулися до крамниць чи до пунктів обміну валют, то для покриття цієї грошової маси не вистачило б ані товарів, ані валюти, що призвело б до нового витка інфляції. Однак і громадяни, і Нацбанк успішно подолали ці небезпеки. Тож у період з 2 по 16 вересня 1996 року кожен громадянин зміг обміняти 100000 купоно-карбованців на 1 гривню. Паралельно у такій само пропорції було зменшено масштаб цін.

P.S. Той, хто у 1996 році так і не встиг чи забув обміняти свої купоно-карбованці на гривні, може зробити це ще й сьогодні. А якщо точніше, то не обміняти, а продати колекціонерам. Приміром, купюри гарної якості номіналом 1, 3 чи 5 купоно-карбованців сьогодні можна продати за 1—3 гривні, а 10, 25 та 50 — за 15—50 гривень, купюру в 1 мільйон купоно-карбованців — за 150 гривень. Тобто, якщо під час офіційного обміну у 1996 році за купюру в 1 мільйон карбованців давали 10 гривень, то сьогодні за неї можна отримати в 15 разів більше.

Сергій ЛАВРЕНЮК.

У 1992 році на території Соціалістичної Республіки Югославія (СРЮ) розгорялася громадянська війна між різними релігійними та етнічними групами населення. Незалежна Україна 3 липня 1992 року на звернення Ради Безпеки ООН до держав світу про участь у припиненні кровопролиття на території СРЮ відповіла постановою Верховної Ради України «Про участь батальйонів Збройних Сил України в Миротворчих Силах ООН у зонах конфліктів на території колишньої Югославії». Так почалася участь нашої країни в міжнародних миротворчих операціях.

Мій колега фотокореспондент Олександр Клименко, який працює в «Голосі України» з перших днів, — заслужений миротворець. Це підтверджують його знімки, багато з яких увійшли до авторського фотоальбому «Крізь вогонь і сльози». Олександр побував у всіх гарячих точках, де виконували свою місію українські миротворці. І бачив більше, ніж я — пишучий журналіст, та ще й жіночої статі. Баб у місії брали неохоче. Поселяли зазвичай у санчастині. Так, у першу свою поїздку на Балкани 1999 року мені дісталася колишня кушетка сина тодішнього міністра оборони Олександра Кузьмука — Івана. (Він служив у медсанчастині в попередній ротажі).

У ту поїздку в Укрбаті познайомилася з веселим майором, який буквально стрибав від радості в передчутті повернення додому. За рік служби в контингенті (наша місія тоді тривала найдовше) він так знуджувався за родиною, що... сів у шпагат. Щоб не збожеволіти від нудьги, — пояснив військовий. Мовляв, психологічно дуже важко стільки часу бути відірваним від домівки. На третій місяць починає їхати дах, на шостий — вити хочеться. Мобілки на той час тільки входили в моду. Втім, навіть дзвінки додому мало допомагали.

Назад ми летіли разом з миротворцями, холодильниками і пральними машинками вантажним бортом. У той час із місії наші військові везли додому побутову техніку (в Україні цей товар тоді був у дефіциті) і зароблені гроші. Про це не заведено було говорити на сторінках га-

зет і в телесюжетах, але більшість контрактників просилося в миротворчий контингент саме для того, щоб заробити. Хоча українським «блакитним беретам» і платили менше за всіх. А на батьківщині їх зустрічав... рекет. Найсправжніший, бандитський. Нападали вже дорогою додому, відбирали все. Такі випадки були не поодинокі, поки зарплату миротворців не почали переказувати на банківські рахунки, а не видавати готівкою...

У 2003-му була Африка. Сьєрра-Леоне. Відрядження в нашу миротворчу місію. Сезон дощів. Уранці прокидаюся в карімеке санчастини, визираю у вікно — місцевий житель підмітає плац. Я — до командира: мовляв, що тут у вас за дідовщина стосовно корінного населення? З'ясувалося, виконують прохання ООН — працевлаштовують тих, кого прибули захищати.

У нашого Укрбата в Сьєрра-Леоне була своя дочка батальйону — маленька мавпочка Катя. Казали, в окрузі всіх її одноплемінників з'їли люди, а Катю врятували українські миротворці. Вона спокійно відчиняла двері будь-якого карімека, крала носки й нижню білизну наших доблесних воїнів і закидала трофеї на дахи будинків. Я спостерігала, як дорослі мужики лазили діставати своє спідне, «незлим, тихим словом» згадуючи Катерину.

Наші вертолітники багато тоді розповідали про місцеві традиції та звичаї, з якими їм довелося зіштовхнутися на африканській землі. Якось до одного з них підійшли чоловік і жінка й попросили

Сербський ополченець спілкується з українським миротворцем. Листопад 1994 року.

відвезти їхню дочка в глухе село, куди льотчик доставляв гуманітарний вантаж: продукти, медикаменти, одяг. Той погодився. Батьки вивели до нього перелякану дівчинку-підлітку, сунули в руки абияк зв'язані у вузол її речі і сказали: вона твоя. Мовляв, віддаємо її тобі в дружини. Тепер ти маєш про неї подбати...

У 2004-му в Лівані, де базувався наш миротворчий батальйон, ми страждали від спеки й москітів більше, ніж у Африці. Теплові удари і відсутність кондиціонерів у приміщеннях, де жили наші миротворці, ускладнювали й без того не просте перебування в місії. Мені пошастило — видали настільний старенький вентилятор, який я скрізь носила з собою. Тоді в Лівані, в буквальному сенсі слова, не покладаючи рук працювали українські миротворці — сапери та лікарі. Перші на мінних полях, що простяглися уздовж кордону з Ізраїлем, знешкоджували небезпечні плантації мін. Вони, справді, нагадували городи. Коли українські сапери виходили їх «підгортати», колеги по місії ООН — нігерійці, спостережний пункт яких був неподалік, мабуть, навіть дивитися на це не могли — ховалися в бункер. А лікарі, у воєнно-польових умовах, щодня приймали мирних жителів — консультували, лікували, оперували. Серед пацієнтів українських військових медиків було багато дітей. Більшість із них дістали опіки різного ступеня, до того ж у побуті.

Через рік наш контингент вивели з Лівану. На жаль, зі скандалом. «У доповіді про результати перевірки відповідними службами ООН діяльності українського миротворчого контингенту в складі Тимчасових Сил ООН у Лівані перелічено низку правопорушень. Зокрема, фінансових, допущених деякими посадовцями Укрбату минулої ротажі. Підсумок роз-

слідування — рішення Секретаріату ООН про початок процедури заміни українського контингенту...» («Голос України», 6 вересня 2005 року).

А у вересні 2010 року героями подібного безстороннього інциденту стали військовослужбовці українського контингенту KFOR. Протягом 2006—2009 років вони здійснювали масштабні махінації з поставками і продажем пального в Косово. В пресі пролунала інформація про те, що керівництво KFOR обвинувачує українських військовослужбовців у перекручуванні статистики щодо використання пального, у використанні цивільних сховищ для незаконного зберігання пального та підробці митних сертифікатів.

НАША ДОВІДКА

За час незалежності України понад 35 тисяч наших військовослужбовців брали участь у міжнародних миротворчих операціях. Найчисленніший контингент був в Іраку (1800 осіб).

У миротворчих контингентах військовослужбовці набувають безцінного професійного досвіду. Але чи можуть вони застосувати ці знання та вміння в подальшій своїй службі на батьківщині? Чи потрібні професіонали українській армії? Чи здатна наша держава сповна оцінити своїх миротворців? Може, скандали, пов'язані з нашим контингентом у Лівані й Косово, і відповідають на ці запитання...

Ольга ВАУЛІНА.
Фото Олександра КЛИМЕНКА.

На знімку: автор цієї статті. Сьєрра-Леоне. 2003 рік.

«Тільки сльози та горе...»

Через 60 років після закінчення Другої світової війни колишні примусові робітники одержали виплати за рабську працю. Цьому сприяв також «Голос України»

В історії Другої світової війни до недавнього часу залишалося чимало «білих плям». Однією з таких майже не відомих суспільству сторінок були долі мільйонів молодих людей, вивезених з окупованих вермахтом країн, у тому числі з території України, на примусові роботи до Німеччини.

1998 рік

Самі вони мовчали про пекло, дякуючи Богу, що не відправили їх на інші примусові роботи — в радянські табори. Адже підозрілість Батьківщини доходила до абсурду — майже до перебування в анкетах була графа: «Перебування на окупованих територіях». Тому багато з цих подвійних жертв — нацизму та сталінізму — здебільшого знищили всі документи, будь-які інші свідчення їхнього перебування в Третьому рейху, і без потреби нікому й ніколи не розповідали про свої поневіряння. Що створило майже не розв'язувані проблеми, коли Німеччина 1998 року все-таки вирішила їм платити — не компенсації, а гуманітарну допомогу як визнання своєї вини. Про це чи не більше, ніж в інших українських виданнях, розповідалося в газеті «Голос України», кореспондент якої на той час працювала у ФРН.

Грошей більше нема і не буде

Але навіть до цього жесту доброї волі шлях був тривалим і нелегким. Коли американські євреї — колишні примусові робітники — порушили питання про виплату компенсацій, тодішній канцлер ФРН Гельмут Коль був невблаганний: Німеччина не має більше грошей для жертв нацизму. Додам, що впродовж післявоєнного часу ФРН виплачувала різноманітні репарації і компенсації і ще виплачуватиме їх до 2030 року. Наприкінці 90-х ця сума становила понад 100 млрд. марок. Але відгукнулися приватні промислові компанії, які використовували найману працю: вони зініціювали створення спеціального фонду для виплат.

У колишніх примусових робітників усе-таки знайшлися адвокати: Партія зелених, яка ставала дедалі популярнішою у ФРН, звинуватила уряд Коля у безсердечності та цинізмі й заклала прийняти пропозицію промисловців. Невідомо, як довго тривали б ці дискусії, коли б до влади не прийшли

соціал-демократи, створивши коаліцію із «зеленими», пунктом передвиборної програми яких було питання виплати компенсацій колишнім примусовим робітникам.

Злочини «якогось» Гітлера

«Зелені» не відкладали своє зобов'язання в довгу шухляду, розпочавши і роз'яснювальну, і просвітницьку роботу про долі людей із завойованих фашистами країн, яких нацисти перетворили на рабів. За різними даними, з окупованих територій Європи до Третього рейху було вивезено 15 млн. осіб, до визволення дожило 7 млн., а до часу виплат їх залишилося 2 млн., більшість яких мешкали в Україні, Росії, Польщі.

З'ясувалося, що не лише в Україні, а й у Німеччині суспільство дуже мало знало про цю сторінку історії, а дехто й не хотів її знати. Коли у німецьких ЗМІ розпочалися дискусії на тему: «Платити, чи ні, а якщо платити, то скільки саме?», читати це без обурення було неможливо — стільки нісенітниць дізналася про свою країну і про свої земляків. Різні люди — від серйозних політиків, представників громадських організацій до пересічних громадян намагалися встановити суму виплат: скільки саме платити? При цьому не йшлося, скільки саме заробили бідолашні за кілька років рабської праці, а про моральний збиток годі говорити, а скільки їм «уділити»? Хтось пропонував «танцювати» від рівня бідності українців, інші — шомісяця переказувати по 30—50 марок з тим, щоб вони витрачали їх на себе, а не на дітей та онуків. А дехто обурювався: «Чому ми повинні платити? Якийсь Гітлер колись скоїв злочин, а ми повинні сплачувати за його рахунок?» Були й розумники, які запевняли: «Остарбайтерам пощастило, що вони потрапили до Німеччини, бо вдома їм би жилося ще гірше!»

Колаж Олександра КУСТОВСЬКОГО.

Скарга до... Міжнародного нюрнберзького трибуналу

Зрозуміло, що платити завжди не хочеться. Але, читаючи такі міркування німецьких громадян про цю, одну із найжахливіших трагедій Другої світової війни, не могла позбутися думки, що ми насправді мешкаємо в різних світах. Особливо ж коли ознайомлювалася навіть не з листами, котрі надійшли в редакцію «Голосу України», а зі страшними свідченнями тих, кого зухвало, нічого не пояснюючи, витягнули з хати чи схопили на вулиці, кинули в товарняк і повезли в рейх — вважай, у невідомість, перетворивши на рабів.

Звісно, не без винятків, бо скрізь люди є люди: одні бездушні й жорстокі, інші все-таки намагалися бодай якось полегшити долю бранців. Сама з такими знайома, власне, не з ними самими, а вже з їхніми нащадками, які навіть крізь десятиліття пам'ятають своїх марій, шур, дунь, котрі служили в їхніх рідинах. Дехто вже в перебуванні розшукав постарілих своїх колишніх няньок і слуг, сплативши їм моральний, і фінансовий борг — хто як зміг. Але здебільшого колишні примусові робітники писали до редакції так: «Я пам'ятаю лише сльози та горе...»

Вони також просили у редак-

ції допомоги: знайти сліди їхнього перебування у німецьких архівах, розшукати адреси, уточнити, чи існує ще підприємство, господарство, де вони працювали. Але здебільшого це були прохання про підтвердження їх примусової праці в Німеччині. Чим могла, тим допомагала, досить часто розпитуючи просто-таки неймовірні історії, а часом плачучи від безсилля і неможливості це зробити, оскільки на той час німецькі архіви щодо примусової праці ще були закриті.

Якось розмовляла про це зі своїм тамтешнім знайомим, адвокатом, котрий судився з кількома німецькими підприємствами за відшкодування українським примусовим робітникам, нині покійним Петером-Йоханом Крузе. Він показав лист з України, що йому надіслали з Нюрнберга, де після війни відбувся Міжнародний військовий трибунал. 76-річний Євген Хомутенко із села Красний Луч, не зумівши довести, що він працював у Німеччині, звертався до... Міжнародного трибуналу з проханням допомогти: більше йому йти не було куди...

Ми про це нічого не знали!

Саме цей лист і підштовхнув до думки написати до німецької газети про поневіряння українських примусових робітників в Німеччині, і після повернення додому. Обрала «Франкфуртер

рундшау», яка на той час уже розпочала дискусію про виплати. На публікацію одержала купу листів, лейтмотив яких здебільшого був такий: «Ми про це нічого не знали!». Знайшлися добровільні помічники, які запропонували допомогу в пошуку, інші просили про зустріч і передавали гроші в конвертах, хто скільки міг: «Віддайте це найбіднішим!» Що я й зробила, навзаєм привізи з України вдячні листи.

Спадкоємиця металургійних заводів 78-річна фрау Фракманн приїхала з іншого міста до Франкфурта, де я мешкала, порадились, як їй розшукати колишніх робітників, що працювали на підприємствах її батька, та запросити усіх, хто вижив, у гості. Знайшлося таких усього 15. Величезну допомогу надав керівник відомства архівів доктор Рак: він розіслав листи в усі ці установи, попросивши сприяти кореспонденту «Голосу України» в розшуку підтверджень про роботу. А за рік доступ до архіву був узагалі відкритий.

Таких прикладів, коли прості німечки громадянки відгукувалися на прохання про допомогу після виступу в газеті, справді багато. Приміром, після інтерв'ю з обербургомистром Дармштадта, який сказав, що в цьому місті працював лише один українець, у чому я засумнівалася. Попросивши дозволу переглянути картки остарбайтерів в архіві, зрозуміла, в чому справа: всі, кого німці визволили з СРСР до Німеччини, були для них... росіянами! Про що я й написала в матеріалі, надрукованому в кількох місцевих газетах, зауваживши, що, приміром, шукати Дуню Кучеренко з Полтавської області у Росії — означає не знайти її ніколи. Після чого у ЗМІ розгорнулася нова дискусія: «То це були росіяни чи українці?»

Не перебільшую роль цих кореспондентів у німецькій пресі, але завдяки їм чимало людей, які вже втратили надію на справедливість, повірили в неї і зрештою отримали виплати. А інші — більше дізналися ще й про таку сторінку історії своєї країни. Попри величезну кількість витраченого часу, попри те, що ніхто не зобов'язував мене вести такий часто дуже складний пошук, я рада, що займалася ним. Навряд, чи отримані відшкодування так уже сильно покращили фінансове становище примусових робітників-остарбайтерів. Мало не найважливішим для цих людей стало визнання їх жертвами нацизму, після чого ніхто вже не може їм зверхньо кинути: «Не знаю, чим ти там займався!». А ще переконалася: хороших людей на світі усе-таки багато...

Валентина ПИСАНЬКА.

«Чорний день в пам'яті людства»

Саме з такого заголовка почалася в «Голосі України» серія публікацій про події 11 вересня 2001 року в Нью-Йорку і Вашингтоні. Тоді увесь світ завмер біля телеекранів, спостерігаючи за тим, як один за одним у вежі-близнюки вриваються літаки, як задимленими вулицями Нью-Йорка біжать люди, як за кілька годин після теракту розвалюється Всесвітній торговий центр, уриваючи тисячі людських життів. Шок і жах переживали люди у всіх країнах світу, попри політичні переконання і релігію. Усі розуміли, що тепер світ зміниться, і боялися змін.

2001 рік

У всіх газетах, і в тому числі нашій, теракти 11 вересня стали темою номер один цілого місяця. Щодня «Голос України» вів хроніку трагічних подій. Так, 13 вересня ми повідомляли: «Учора тривали рятувальні роботи в Нью-Йорку і Вашингтоні — на місцях жаклих терактів. Справжні масштаби втрат залишаються незрозумілими. За попередніми даними, тільки в будинку Пентагона загинуло до 800 осіб. Близько 270 вважаються загиблими в чотирьох викрадених терористами пасажирських літаках. Пожертвували своїми життями 265 пожежників із числа тих, які першими прибули до місця катастрофи. 85

поліцейських вважаються такими, що безвісти пропали. Але, звичайно, основну кількість жертв приховують руїни Всесвітнього торгового центру, в які врзалися захоплені терористами «Боїнги». Вважають, що в будинках перебували десятки тисяч людей. Деякі з тих, хто вижив під завалами, вчора дзвонили із цього пекла й просили про допомогу». А вже в номері від 18 вересня ми писали, що мер Нью-Йорка Рудольф Джуліані повідомив, що кількість зниклих у результаті атак на Всесвітній торговий центр зросла до 5 097 осіб.

Одночасно загострювалася й політична обстановка у світі. Уже наступ-

ного дня після терактів президент США Джордж Буш сказав, що «не бачить різниці між терористами й тими, хто дає їм притулок». Він пообіцяв, що США помстяться.

Зараз цікаво згадати, що вельми сумнівної слави найвправніших терористів у світі відразу після 11 вересня хотіли привласнити багато організацій, серед яких не було «Аль-Каїди». «Першою відповідальність за скоєне взяла на себе організація «Червона армія Японії»: це, мовляв, була помста за атомні бомбардування Хіросіми й Нагасакі, — писав «Голос України» 13 вересня. — Але на авторство теракту претендує й базоване в Пакистані ісламське угруповання «Лашкар-Е-Тайба» («Армія чистих»). За даними західних спецслужб, багато груп пов'язані з терористичною організацією «Основа» Усами бен Ладена. Сам «терорист номер один» опублікував заяву, в якій заявив про свою непричетність до подій у США. Незважаючи на скромність бен Ладена, у таборах палестинських біженців на Західному березі Йордану, у Газі й Лівані звістка про теракти в США дехто зустрів із захватом, вихваляючи Усаму. На їхню думку, саме він усе-таки був організатором страшної акції».

Згодом саме ця інформація підтвердилася. І США почали готуватися до помсти. Уже 14 вересня «Голос України» писав про те, що «НАТО вперше у своїй історії задіяло статтю п'яту статуту організації, в якій йдеться про спільні дії країн-членів у випадку, якщо одна з них буде атакована. І вже з'явилися повідомлення: НАТО готує екстрений план масованої атаки на Афганістан...»

За подальшими подіями теж стежив увесь світ. Уже 7 жовтня альянс наніс перший удар по Афганістану. Ця операція НАТО привела до падіння режиму талібів, але так і не змогла повернути життя цієї країни в нормальне русло. Тому війська альянсу перебувають там і сьогодні. Наступним ворогом в оголошеній Джорджем Бушем війні з тероризмом став Ірак. Американські військові скинули режим Саддама Хусейна, але побудувати демократію на зброї їм теж не вдалося.

Сьогодні розпочата 11 вересня 2001 року війна з тероризмом триває. У всіх кінцях світу гинуть і мирні жителі, і військові. Тому крапку в справі про теракти в Нью-Йорку поставлять нескоро.

Тетяна ПАСОВА.

Крапку в справі про теракти в Нью-Йорку поставлять нескоро

Верховний суд Тайваню засудив колишнього президента країни Чень Шуїбьяня і його дружину У Шучжень до 19 років ув'язнення за хабарництво, повідомляє Рейтер

Наступного вівторка таксисти проведуть всеукраїнську акцію протесту проти нового Податкового кодексу. З 9-ї до 12-ї години підвозити пасажирів буде нікому, повідомив на прес-конференції голова профспілки таксистів України Василь ПОПИК — УНІАН

СПОРТ

Оцінили нашу збірну

Футбол. Молодіжна збірна України у фінальний частині Євро-2011 буде гідним опонентом навіть таким грандам континентального футболу, як Іспанія та Англія. Про це свідчать висловлювання тренерів «молодіжок» цих двох країн. «Непростий жереб. Вважаю, ми потрапили в дуже сильну групу з серйозними суперниками, які здорово провели відбірний цикл, — сказав тренер збірної Іспанії Луїс Мілья. — Ми билися в одній групі з нідерландцями і знаємо, що це одна з найкращих команд Європи. Факт, що українці здолали їх у плей-оф, говорить сам за себе». «Жереб виявився жорстоким до нас. Маємо справді непросту групу. Щодо збірної України, то в неї дуже великі амбіції», — вважає Стюарт Пірс, котрий очолює англійців. Четверта команда в нашій групі — збірна Чехії.

Ще матч — і канікули

Х чемпіонат України з футболу серед команд вищих навчальних закладів. **Інформаційну допомогу змаганням надає «Голос України».** **Конференція «Захід». 7-й тур.** «Тернопіль-педуніверситет» — «Буревісник» (Кам'янець-Подільський). 4:0. «Університет» (Чернівці) — «Буревісник» (Кременець). 4:2. «Факел-ІФНТУНГ» (Івано-Франківськ) — НУХТ (Київ). 0:2. **«Тернопіль-педуніверситет», «Університет» — по 13 очок,** НУХТ — 12, «Буревісник» (Кам'янець-Подільський) — 7, «Буревісник» (Кременець) — 4, «Юнга—Морська академія» (Одеса), «Факел-ІФНТУНГ» — по 2. Залишилися зіграти відкладений матч другого туру «Юнга—Морська академія» — «Буревісник» (Кременець), і учасники підуть на зимові канікули. Нагадаємо, що перше коло в конференції «Центр—Південь» завершилося ще 2 листопада.

Вісті звідусіль

Гирьовий спорт. Чемпіонат світу. Ломбардія (Італія). Участь брали спортсмени з 21 країни. Львів'янин Володимир Андрейчук здобув три золоті нагороди. Загалом для Андрейчука це вже 20-та золота відзнака на чемпіонатах світу. **Баскетбол.** Чемпіонат України. Суперліга. 11 листопада. «Хімік» — «Миколаїв». 73:83 (16:12, 23:17, 17:17, 11:21). «Дніпро-Азот» — «Будівельник», «Кривбасбаскет» — «Донецьк». 90:78 (23:14, 25:30, 25:15, 17:19). Українська Суперліга за рівнем є одним із найсильніших клубних чемпіонатів в Європі. Про це офіційно заявив гравець «Миколаєва» Джастін Лав, котрий у матчі з юженським «Хіміком» приніс миколаївцям 27 очок. «Гадаю, Суперліга нині — одна з найкращих у Європі, — стверджує гравець. — Стосовно нашого клубу, то в нас видався не дуже жвавий старт. Хоча ми добре розуміємо, що треба робити». Думка Лава про рівень змагань особливо цікава, бо він пограв у чемпіонатах Франції, Латвії та Німеччини. **Більярд.** Переможцем чемпіонату України зі шкуеру став відомий англійський тренер Алан Трігг. У фінальному матчі він переміг львівському більярдиста Сергія Петраша (4:0). Володарями бронзових нагород стали киянин Сергій Ісаєнко та харків'янин Роман Попов. **Хокей.** Санок (Польща). Єврочелендж. Росія-2 — Україна. 7:0 (2:0,1:0,4:0). Польща — Нідерланди 10:1.

У Ланчіано вагомий ужинок

перемог зібрав десант українських виконавців на Міжнародному конкурсі

КОНКУРСИ

Українські виконавці вперше взяли участь у черговому, XX, Міжнародному конкурсі-фестивалі баянно-акордеонного та народно-інструментального мистецтва «Premio diella citta Lanciano», котрий нещодавно відбувся в італійському місті Ланчіано. І одразу збрали щедрий урожай на конкурсній ниві сонячної Італії. З цього приводу наш кореспондент зустрівся із заслуженим діячем мистецтв України, професором Інституту мистецтв Національного педагогічного університету ім. М. Драгоманова Анатолієм СЕМЕШКОМ, який був членом міжнародного журі цього конкурсу.

— Анатолію Андрійовичу, спочатку кілька слів, про цей, як я зрозумів, унікальний конкурс-фестиваль.

— Думаю, не буде перебільшенням зазначити, що останніми роками італійське місто Ланчіано впевнено утвердилося в статусі одного із центрів сучасної світової акордеоністики. На цьому масштабному конкурсі було більше 20 конкурсних категорій. Наш численний різновіковий десант виконавців взяв участь у конкурсі завдяки організаційній підтримці Національної всеукраїнської музичної спілки і охопив переважну більшість запропонованих оргкомітетом номінацій.

Конкурс зібрав під свої знамена відомих музикантів Італії, Німеччини, Великої Британії, Фінляндії, Португалії, Китаю, Чехії, Литви, Росії та інших країн. Очоловав його наш добре знайий співвітчизник, композитор і виконавець Володимир Зубицький.

— Крім вас був ще хтось з України в журі конкурсу?

— У поважній суддівській колегії Україну представляли заслужений діяч мистецтв Віктор Мужчиль, відомий педагог та виконавець, заслужений працівник культури України Анатолій Тихончук, лауреат міжнародних конкурсів Вадим Скрипниченко.

На знімку, зробленому вже в Києві (зліва-направо): у першому ряду — члени журі А. Семешко, В. Скрипниченко, у другому — переможці М. Грузинський (перша премія), А. Деркач (третя премія), Денис Тилько (володар Гран-прі).

— А тепер назвіть, будь ласка, наших героїв — переможців і лауреатів...

— Мені приємно повідомити, що одним з володарів Гран-прі конкурсу став студент інституту, де я працюю, мій вихованець Денис Тилько. Окрім нього — учень ДМШ з м. Остер Чернігівської області Іван Камінський (клас викладача В. Вербової), квінтет народних інструментів «Браво» (керівник — С. Петрик) у складі студентів Луганського університету культури і мистецтв Івана Козлова, Миколи Хожуліна, Віктора Карпуна, Тимура Тагєва та Сергія Лігуса.

Перших премій конкурсу удостоєні Максим Грузинський — студент нашого інституту, до речі, також мій вихованець, дуєт акордеоністів у складі асистентів-стажистів Донецької музичної академії ім. С. Прокоф'єва Олега Мірошніченка та Дениса Глушенка, а також учень ДМШ з м. Авдіївка Донецької області Даниїл Малий (клас викладача О. Сороки).

Молода сектантка померла від голоду

Випадок, що стався в селі Котелеве Новоселицького району (Чернівецька область), своєю жорстокістю сколихнув усю область. Через релігійний фанатизм родина суворими постами довела 20-річну породіллю до смерті. Родичі молоді матері стверджують, що так хоче Бог, і дотримання правил необхідне для спасіння її душі та очищення після пологів.

Каріна Черешневська на свої роки не показувала — дівчина спухла від голоду, була у зморшках, із запеченою на губах кров'ю. Вона не спілкувалася ні з ким, родичі не дозволяли, тільки з батьком, братом та 18-річним чоловіком. П'ять днів лікарі боролися за життя дівчини, але врятувати її так і не вдалося.

— Знаєте, який вона мала вигляд перед смертю? Згадайте шокуючі знімки із Бухенвальда. Вона взагалі не вживала їжі. Ми шосили боролися за її життя. Важила жінка лише 40 кілограмів. Щоб дійти до такого стану, треба було близько місяця дуже сильно обмежувати себе у харчуванні. Відразу ж поставили діагноз: аліментарна дистрофія. Я бачив таких людей під час післявоєнного голоду в 1947 році. Намагався розпитати пацієнтку, чому вона не їла, але безрезультатно: на моє прохання вона лише могла ледь поворухнути губами... До реанімації вхід заборонений, але я зробив виняток для її родичів. Найбільше мене здивувало й обурило те, що жінці, котра помирала з голо-

ду, вони приносили воду. Я працюю реаніматологом уже 41 рік, але такого ще не бачив. Підійшов до цих людей і кажу: «Ви б їй бульйону принесли, супу, м'яса». — «Не вчіть нас, що треба робити», — відповіли вони сердито. Тоді я наказав їм негайно залишити реанімацію. Наступного дня родичка пацієнтки, студентка 4-го курсу, почала її нормально годувати. Хвора приймала їжу, в неї з'явилося бажання жити. Ми переливали кров, та все даремно. У неї гемоглобін був 22—29 при нормі 110—140. У її організмі вже відбулися незворотні зміни — Каріна помирала на наших очах, а ми нічого не могли вдіяти, було запізно. Якби її раніше привезли, все було б інакше. Жінка вижила б, — розповів завідувач реанімаційного відділення Чернівецької обласної лікарні Аурел Руснак.

За півтора місяця до смерті Каріна народила дитину — вдома, без допомоги лікарів. Пуповину породіллі перерізав її 18-річний співмешканець звичайнісіньким лезом. Шокує і той факт, що ніхто навіть не

знав, що Каріна вагітна. За дев'ять місяців вона так і не стала на облік, не зверталася до медиків. Туди, де живе її сім'я (у Каріни 10 братів і сестер), стороннім неможливо увійти. Пізніше лікарі дізналися, що такий само трагічний випадок стався і з матір'ю Каріни — Оленою, яка померла три роки тому.

За словами дідуся Каріни Віктора Черешневського, жінка занапастив його син Юрій.

— Ви думаєте, їм нема чого їсти? Неправда! У них є корова, гуси, качки. Господарство велике. Є машина. Ось тільки син мій давно пішов кривою стежиною: спочатку занапастив дружину, а тепер і доньку. Ми не спілкуємося з ним уже кілька років, у хату він мене не пускає, й онуки теж. Уже багато років для Юрія є тільки один авторитет — це голова секти, в яку його зтягли. Тільки він розпоряджається життями тих, кого втягнув у свою віру. Я дуже переживаю за решту моїх онуків. На виданні кілька дівчаток. Я дуже боюся, що їх теж чекає доля матері та сестри. Хто наступний? — жахається Віктор Черешневський.

Для місцевої влади ця трагедія стала несподіванкою. У сільраді кажуть, що самі не знають, в якого бога вірять Черешневські, й чому ця релігія дозволяє губити життя людей.

— Їхні діти до школи не ходили. Соціальним службам вони пообіцяли навчати їх удома. Старші діти працюють на будівництві, але майже ні з ким

не спілкуються. Про народження дитини ми дізналися, коли Каріна потрапила до лікарні. Разом з міліцією, медиками та представниками райдержадміністрації ми поїхали до них, щоб оглянути новонароджену дитину. Але де там! Вони на всю гучність увімкнули музику, почали знімати нас на камеру мобільного, а потім спустили собак. У результаті немовля нам показали через вікно, — розповів голова сільради Володимир Трипадущ.

Пізніше сім'ю вдалося переконати привезти дівчинку до лікарні. Лікарі кажуть, що її стан був середньої тяжкості, також недоїдала. Тепер поруч із немовлям перебуває юний батько. Але лікарі кажуть, що, оскільки покійна Каріна і 18-річний чоловік Марін не були у шлюбі, без необхідних документів дитину йому не віддадуть. Начальник відділу у справах дітей Новоселицької районної адміністрації Світлана Михайлова запевнила, що вже є клопотання про те, щоб забрати новонароджену дитину із сім'ї.

Як повідомили в облдержадміністрації, у селі Котелевому Новоселицького району зареєстровано дві громади православних церков, баптисти, п'ятидесятники, адвентисти, а в сусідньому селі є ще й свідки Ієгови. До жодної з них не належить сім'я Черешневських. На запитання про їхнє віросповідання, чоловік Каріни сказав, що вони... християни.

Сергій СУЛИМА.
Чернівецька область.

Високе небо Драчевого слова

У КНИЖКОВОМУ СВІТІ

А було–було... На початку 90–х років минулого століття, коли Україна буквально марила незалежністю (й активно прискорювала її прихід!) на велелюдних мітингах у столиці й поза нею нерідко лунало з мікрофонів: «Мамо рідна, ти не плач — З нами правда, з нами Драч...». То рядки з доволі відомої бардівської пісні того звитяжного часу, коли ми по крихті видавлювали з себе рабський страх, коли нарешті починали усвідомлювати себе причетними до великої європейської нації. То був час великих надій народу, захмелілого від подиху свободи.

Власне, і поезія Івана Драча, його публіцистика у кращих своїх зразках, кіносценарії — все це пронизано вільнолюбним духом нашого народу, несприйняттям національної мімікрії й політичного пристосуванства.

Іван Драч відомий як письменник не менш як політик чи громадський діяч. І не тільки в Україні. Мабуть, найбільше поза її межами — в Росії. Його твори перекладали такі відомі майстри пера, як Андрій Вознесенський, Євгеній Євтушенко, Михайло Дудін, Юнна Мориц, Лев Озеров... До речі, двоє останніх — родом з України, з Києва. А перші переклади для першої поетичної збірки Івана Драча у видавництві «Советский писатель» зробив Юлій Даніель, який народився в Харкові. Та в середині 60-х років розпочався сумнозвісний політичний процес над ним й Андрієм Синявським — отож про публікацію цих перекладів уже не могла йти мова. А ось публікацію поеми-симфонії «Смерть Тараса Шевченка» в російському перекладі Марка Максимова у журналі «Дружба народов» благословив незабутній Ярослав Смеляков, який завідував відділом поезії у цьому престижному часописі. А потім були поетичні збірки Івана Драча і в «Молодой гвардии», і в «Художественной литературе», і, звісно, в «Советском писателе», зокрема, поетична книжка «Зеленые врата», за яку автор у 1983 році удостоєний Державної премії СРСР.

І ось нова зустріч Івана Драча з російськомовним читачем — книга «Слово», видана київським видавництвом «Либідь» за сприяння Президентського фонду «Україна» й особисто Леоніда Кучми. «Іван Драч, патетично кажучи, виконував національно-соціальне замовлення. Він зробив те, до чого прагнули його великі попередники Франко й Леся Українка: українське слово, зберігши тисячоліттями накопичений у ньому зміст, поєднав зі світовим досвідом. Усього його діапазону», — наголошує в ґрунтовній передмові до книги відомий культуролог Вадим Скуратівський.

До книги увійшли не тільки переклади поезій, написаних у різні часи, починаючи з «Балади про випрані штани» і уривків з поеми «Ніж у Сонці» та закінчуючи віршами, які народжувалися впереміж з недавніми депутатськими клопотами автора. Не обійшлося і без відомих поем, зокрема, вже згадуваної «Смерті Тараса Шевченка», «Сонати Прокоф'єва», «Леонардо да Вінчі», «Поеми для жіночого голосу» і, звісно, «Чорнобильської Мадонни», яка, за словами критики, залишається чи не найзначнішим твором усіх літератур на цю апокаліптичну тему. «Своєрідність Драчевої поеми, порівняно з іншими тво-

сіння свідомості, яке вона викликала з виходом на вічні моральні та філософські питання, що набувають якості особистої пристрасті. Перед нами — квінтесенція пережитого й передуманого за весь цей надзвичайно «спресований» час», — вважає літературознавець Іван Дзюба.

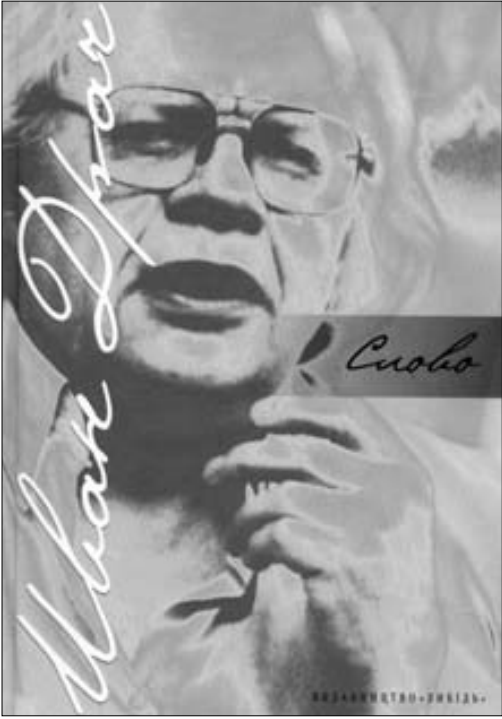
Треба сказати, що за переклади Драчевої поезії, як правило, бралися (і, сподіваємося, так триватиме й надалі) справжні майстри слова, про що ми вже згадували. І в тому, що поетична творчість відомого українського письменника продовжує знаходити дорогу до російськомовного читача, велика заслуга таких знаних у перекладацькому цеху інтерпретаторів українського поетичного слова, як уже згадувані М. Дудін, Л. Озеров і М. Максимов, як С. Соложенкіна, В. Карпеко, В. Шапков, Ю. Мезенко, Л. Смирнов та інші. Саме вони глибоко відчували насичену смислову сутність, розкішні образні барви,

своєрідність мелодики Драчевої поезії і зуміли відтворити їх у своїх перекладах. Знаходимо у книзі і два кіносценарії, за якими знято фільми «Криниця для спраглих» й «Іду до Тебе». А загалом після закінчення Вищих сценарних курсів у Москві письменник написав понад десяток сценаріїв, за якими створено художні фільми.

Фільм «Криниця для спраглих», знятий Юрієм Ільєнком за однойменним сценарієм, понад двадцять років пролежав на полиці — цензура перекрила йому шлях до глядача. Він, поза сумнівом, належить до кращих взірців українського поетичного кіно. Тобто стоїть в одному ряду з такими кінострічками, як «Гіні забутих предків», «Камінний хрест», «Білий птах з чорною ознакою», «Вавилон ХХ». «І «Криниця для спраглих», і «Камінний хрест», по суті, сходять у своїй поетиці до трагічних фрагментів про україно-селянську долю в «Ножі у Сонці». Сліпуче талановиті екранізації того, що знаковіло, маревіло поетові в тій трагедії», — влучно зауважив доктор мистецтвознавства Вадим Скуратівський.

В основу кіносценарію «Іду до Тебе» лягли реальні факти з життя Лесі Українки, зокрема, її трагічного, нерозділеного кохання до Сергія Мерджинського. Події відбуваються взимку 1901 року в Мінську, де від невиліковної хвороби — туберкульозу помирає молодий соціал-демократ. Помирає на руках свого вірного, до кінця відданого йому друга — української поетки. І ці останні миті трагічного Лесино кохання робили її ще стійкішою, ще незламнішою, хоч майже надлюдської сили волі цій тяжко хворій жінці ніколи не бракувало. Саме тут, у скромній квартирі, де згорає, немов свічка, кохана їй людина, вона протягом однієї ночі — з 18 на 19 січня — пише свою «Одержиму» — одну з геніальних поем, які принесли автору світову славу. Одна з проблем, яку порушує поетка в цьому творі — чи варте таке людство, яким ми його бачимо, жертвності Христа-месії? І про роль письменника в житті свого народу теж сказано. Власне, про це розмірковує і Леся

в кіносценарії «Іду до Тебе»: «Я вважаю морально неможливим визнати політичну беззодню як беззодню реальну. І поки я не побудуся спогадів про поневолену Україну, я не можу, у мене немає сил відмовитися від того, від чого я не відмовилася в гірших умовах. Ви ж розумієте, тоді доведеться мені відректися й від моєї поезії, від моїх найширших слів, тому що виголошувати й переносити їх на папір, відмовившись від тієї справи, до якої вони закликають інших, мені буде соромно». Як актуально звучать ці слова для багатьох наших сучасників, яких, на жаль, не обікпає цей сором.

А завершують «Слово» публіцистика і декілька інтерв'ю поета і політика, з-поміж яких найбільшу увагу привертають шкідці про Павла Тичину, Олександра Довженка, Івана Козловського та Івана Миколайчука. Передусім прагненням пізнати трагізм їх творчих долі, неординарними і точними оцінками. «Ніхто не мав такого магнетичного дару чистоти, який мав Павло Григорович. І річ не в тім, що навіть анекдоти про нього були добродушні, немов і вони боялися зачепити його делікатну душу. Ця найчистіша істота поширювала навколо себе, навколо тайнопису свого імені своєрідну ауру порядності, совісності та найвищої інтелігентності», — це, як ви уже, напевно, здогадалися йдеться про Павла Тичину («Геній і влада»).

Або «дуже багато він встиг зробити. Але абсолютно віриш і тим, хто наполягає на тому, що відбувся він лише в малій ступені. Тому що на великі потужності була розрахована його творча особистість. Тому що занадто багато було в ньому від наповненості й коштовності золотої брили, яка не завжди знала собі ціну, а що вже казати про оцінювачів — їм-то легше було зменшити її значення й цінність, ніж віддавати належне» («Плач по Івану Миколайчуку»).

Принагідно зауважимо, що це аж ніяк не єдине солідне видання Драчевих творів протягом останнього часу. Бо в 2006 році побачив світ збірник його публіцистики «Від Форуму до Форуму», а в 2007-му у відомій серії «Бібліотека Шевченківського комітету» — книга поезій «Берло». То справжній том вибраного з усіх попередніх поетичних збірок і дещо з того, що лягло на папір останніми роками.

Звісно, будь-який художній твір, а тим паче — поетичний, найкраще читати в оригіналі. Але то в ідеалі, бо всі мови не опануєш. Тому людство і видумало переклади, щоб художні твори виходили на світові обшари, щоб ставали доступними іншим народам, щоб збагачували їх літературні виднокола. Отож дуже потрібну справу зробило столичне видавництво «Либідь», подарувавши читачам книгу вибраних творів Івана Драча у перекладі російською мовою. І якщо ми хочемо, щоб гідних представників вітчизняного красного письменства краще знав літературний світ, то маємо все найталановитіше і новаторське перекладати на інші мови. Передусім на англійську, німецьку, іспанську, французьку, польську і, звісно, російську. Маємо це робити самі і не шкодувати для цього коштів, бо найперше це нам потрібно, щоб не опинитися на маргінесі світової літератури.

«Переклад — це необхідність. Івана Драча перекладають багато і багатьма мовами. Є така необхідність», — написав майже чверть століття тому відомий вірменський письменник і теоретик художнього перекладу Левон Мкртчян. Не зникла ця потреба і сьогодні. І добре, що її реалізують. Талановито і перспективно.

Як і належить робити в сучасному глобальному світі.

Володимир ВИТВИЦЬКИЙ.

Причина звільнення — українець?

Переслідування науковців, які не вписуються у формат «нової політики», тривають.

Цю невеселу істину підтверджують реальні факти, а не думі, за словами глави СБУ, сенсаци, котрими новоявлені «вороги народу» хочуть зіпсувати владну «малину в шоколаді».

Днями Центр досліджень визвольного руху оприлюднив інформацію про тиск місцевої влади на історика, відомого дослідника голодоморів, українського відродження та репресій проти українців, директора Держархіву Сумської області, автора багатьох книг, кавалера ордена «За заслуги» III ступеня Геннадія Іванушенка. «Після несприйняття паном Іванушенком пропозиції «піти за власним бажанням, — наголошується в заяві, — в архіві розпочато «розслідування» та чиняться спроби звільнити його через оголошення «необхідної» кількості доган на підставі спотворених і штучно дібраних фактів».

Спосіб виставлення за двері негодних, звичайно, старий і надійний. Усе по-єзуйтськи просто: винен — не винен, а на папері записано — тому бувай здоровий і, як казав колись наш відомий політичний афорист, нехай щастить тобі в дорозі з трудовою книжкою в кишені. Чи так це насправді в даному разі? В обласній держадміністрації стверджують, що Геннадій Іванушенко не забезпечує належне зберігання документів, фонди переповнені й це позначається на якості архівних матеріалів. Отож догану цілком «заслужено».

Сам пан Іванушенко в коментарі авторів цих рядків категорично спростовує свою провину перед дбайливцями за збереження фондів. «Замість того, щоб звернути увагу на наші прохання і профінансувати потреби архіву, у владних кабінетах вигадують формальні причини для мого звільнення». Після того, як в ОДА п'ять місяців тому його люб'язно попередили, що треба написати заяву за власним бажанням, бо на місце директора є інша людина, і, взагалі, треба розуміти — нині інша політика, якій дослідження репресій не потрібні, каже не згодний з таким кадровим розв'язанням «політичної проблеми» історик, і розпочався цей пресінг. «Усе, як обіцяли. Не напишеш заяву сам, ми почнемо діяти іншими методами. Діють...»

Є небезпідставне побоювання, що тісняр у фондах сумського Держархіву можуть здолати також перевіреним способом — «недошльхним» матеріалом забезпечать «належне зберігання» через... знищення. Така практика в Україні вже є. Якщо згадувати про чорні сторінки вітчизняної історії нині вважається «поганим тоном», то чому б не «почистити» їх відповідно до «актуальності моменту»? Хоча архівіст і не вірить у цю версію.

Нагадаю, під керівництвом Геннадія Іванушенка сумський архів єдиний спромігся здолати безпрецедентну роботу: тут оцифровано всі 57 тисяч актових записів про смерть людей у період голодомору 1932—1933 років. Це за слідами тих записів у «Голосі України» було надруковано матеріал «Причина смерті — українець». Тепер, з'ясується, і причиною звільнення може стати ця «вагома» підстава? А прикладів достатньо...

...Наприкінці листопада ми вшановуватимемо пам'ять мільйонів загиблих від репресій колишньої влади земляків. Усупереч віянням моди влади теперішньої, яка, схоже, намагається зачистити наше сумління і від згадки про голодомори, і від присутності в офіційній науці дослідників терору. «Тільки даремно сподіваються, що на цьому моя дослідницька діяльність припинеться», — каже опальний науковець. — Історія не залежить від примх політичної моди...»

Людмила КОХАНЕЦЬ.

рами на цю тему, в тому, зокрема, що автор поставив перед собою завдання не так відобразити подієвий бік чорнобильської трагедії, її, сказати б, фабулу, як, обертаючи тему окремими гострими гранями, дати концентроване вираження свого суб'єктивного переживання її, того потре-

Він зробив те, до чого прагнули його великі попередники Франко й Леся Українка

РЕЗОНАНС

► СУМСЬКА ОБЛАСТЬ

Порушено справу...

Критична публікація «Голосу України» «Тече нафта по трубі та ще й витікає» від 11.06.10 року, в якій розповідалося про варварське використання загальнонародного надбання надр «діамантовими олігархами», спричинила неабиякий резонанс у суспільстві. Наведеними у статті фактами зацікавились компетентні органи: почалися перевірки, за якими невдовзі було порушено кілька кримінальних справ.

Нині у провадженні слідчого відділу Сумської обласної прокуратури перебуває кримінальна справа, порушена стосовно службових осіб НГВУ «Охтирканафтогаз» ВАТ «Укрнафта» за фактом зловживання службовим становищем під час самовільного зайняття земельних ділянок державної і приватної власності і використанні їх за нецільовим призначенням, умисного невиконання службовою особою рішення суду, що набрало сили, незаконного без спеціального дозволу користування надрами.

Як повідомили у прокуратурі Сумської області, під час розслідування цієї справи встановлено, що начальник НГВУ, депутат обласної ради, грубо порушуючи чинне законодавство, упродовж 2005—2010 років здійснив самовільно зайняв близько 36 гектарів землі — майже 15 державних і 21 приватних — та використував їх не за цільовим призначенням. Державі завдано збитків на 340 тисяч гривень.

А ще високопосадовець умисно не виконував рішення Охтирського міськрайонного суду у справі за позовом мешканця району про заборону використання ВАТ «Укрнафта» в особі НГВУ «Охтирканафтогаз» його земельної ділянки, яка використувувалась для експлуатації однією із свердловин Бугруватівського родовища.

Окрім цього, у прокуратурі вважають, що він знав про те, що управління не має ліцензії на користування надрами, однак упродовж 2005—2010 років допущив видобування прісної води з 11 свердловин на території Охтирського, Роменського і Липоводолинського районів, чим було завдано державі збитків на 880 тисяч гривень.

Проти начальника НГВУ «Охтирканафтогаз» порушено кримінальну справу за ч. 2 ст. 364 (зловживання владою чи службовим становищем), за ч. 4 ст. 240 (порушення правил охорони надр) та ч. 2 ст. 382 (невиконання судового рішення) Кримінального кодексу України.

Під час досудового слідства підозрюваний не з'являвся на виклик слідчого, всіляко ухилявся від проведення слідчих дій і затягував їх, зазначає прокуратура, що дало привід для його затримання. Нині в суді вирішується питання про обрання начальнику НГВУ «Охтирканафтогаз» запобіжного заходу — взяття під варту. Слово за судом і щодо висунутих звинувачень також.

Владислав ЖМУРКОВ.

Сорок метрів нахабності в обмін на крадений пісок і митарства пенсіонерів

ЗА ЛИСТОМ ЧИТАЧІВ

Два миколаївських садово-виноградарських товариства «Металург» і «Ожарське» з липня й до сьогодні відключено від природного газу. Ініціативна група, уповноважена майже двома сотнями пенсіонерів, знову і знову оббиває чиновницькі кабінети в надії пробити стіну байдужності.

Заручники недбальства

«Дорога редакціє, чому за свавілля, що діється, повинні розплачуватися садівники-пенсіонери своїми грошима, нервами та здоров'ям? Чому ми стали заручниками недбайливих керівників, які не відають, що діється на довірених їм територіях? Дуже чекаємо вашої допомоги. Садівники СВТ «Металург» і «Ожарське». Усього 108 підписів, але це ще не всі члени товариства». На такій сумній ноті завершується колективний лист до парламентської газети.

Як з'ясувалося, природний газ, якому дачники раділи недовго, перестав надходити 25 липня. На той момент мешканці дачних селищ, а це в основному незаможні й пенсіонери, ледве встигли відпочити від нескінченних погоджень, турбот і соціальних фінансових витрат, що знадобилися на оформлення документів. Коли раптово згас пальник, голова газового кооперативу «Блакитний смолоскип» Валентина Фумельова відразу ж зателефонувала до міської аварійної служби. На іншому кінці проводу повідомили: подачу газу припинено через витік на газопроводі високого тиску, що проходить територією Галицинівської сільської ради. Наступного дня аварійники обрадували: витік усунуто, всі питання — до районної газової контори. А там повідомили: причини встановлюють.

Було б наївним вважати, що чиновники навчилися так оперативно думати й працювати. Вже через пару днів голова газового кооперативу «Металург» Світлана Куп'янська в районній газовій конторі довідалася «вбивчу» новину: виявляється газопровід високого тиску, на якому стався витік, належить якомусь товариству з обмеженою відповідальністю «Євроторг», а воно на баланс газівників злочасну трубу не передавало й договір на технічне обслуговування не заключало. Отже, до «Євроторга» тепер і всі запитання. Витрати за кубометри газу, що звітрилися, а це кілька десятків тисяч гривень, швидше за все, мають відшкодовувати або власник газопроводу, або всі, хто «прив'язані» до цієї труби, інакше про газ доведеться забути.

— Але до чого тут ми? — обурюються постраждалі пенсіонери. — В нас усе оформлено правильно, є дозволи, узгодження, проплати. Нас залишили без газу в період осінніх заготівель, позбавили можливості закрити банку огірків або

Усе, що залишилося від труби, показують дачники.

помідорів, ми все літо й осінь провели на нервах в очікуванні, але ж кілька десятків родин постійно живуть на дачі й іншого житла не мають.

Митарства по чиновницьких кабінетах доводять людей до розпачу.

Кар'єр не витримав спритності «халявщиків»

Колись, два-три роки тому, по перші кроки сільського голови Галицинового Івана Назара мені довелося писати нарис і треба визнати: моєю рукою водило щире захоплення. Лідер сільської громади здався надзвичайно розумною людиною із підприємницькою жилкою. Він вдихнув нове життя в напівзруйновану інфраструктуру приміського села, відремонтував контору, дитячий садок, відродив перукарню (причому з манікюром), організував ремонт взуття й навіть завіз гінекологічне крісло. Ми тепло розсталися, обмінявшись телефонами, і публікацією лідер села залишився задоволений.

Але незабаром з Галицинового зателефонували обурені жителі: мальовнича сільська околиця біля лиману й лісу перетворилася в випробувальний полігон: піщані кроти в людському обличчі спогадили всю околицю, з несанкціонованого кар'єру щодня вивозять більше тридцяти машин піску, розбивають дороги, без утоми «паше» навантажувальна техніка, у лісопосадці працюють диспетчери з тіньювою бухгалтерією. «Хто, куди, на якій підставі вивозить пісок, ми не знаємо...»

Усе виявилось правдою. І нелегальний вивіз піску в промислових масштабах, і широченний кар'єр, глибиною більше двадцяти метрів, і навантажувачі, і автомашини, що різко змінюють маршрут, попереджені по мобільному телефону. І злі собаки, яких спустили на нас зі злочасної лісопосадки...

Правда й те, що сільський голова не захотів спілкуватися із пресою: не цар-

ська, мабуть, ця справа. А може, просто було соромно? Незважаючи на автомобіль Івана Назара, припаркований біля контори, секретарка награла журилася: «Треба ж: буквально п'ять хвилин тому поїхав до газової контори»...

Потім були публікації вже іншого роду, і цього разу моєю рукою водило щире обурення.

Згадується, у зв'язку з повсюдними крадіжками піску, у тому числі й у селі Галицинове, сесія обласної ради прийняла положення про порядок погоджень для одержання спеціального дозволу на користування надрами. Були також внесені зміни у положення про надання гірських відводів користувачам надр на вироблення корисних копалин місцевого значення на території Миколаївської області. Прийняте ОДА розпорядження «Про впорядкування діяльності у сфері користування природними ресурсами й корисними копалинами на території Миколаївської області» також повинне було якимсь чином вплинути на спритність піщаних «халявщиків». Було також створено депутатську комісію з вивчення цієї проблеми, навіть кілька разів на неї запрошувалися колишній голова Жовтневої райдержадміністрації Олександр Стахорський разом із сільським головою Галицинового Іваном Назаром. Але ні той, ні інший не вважали за потрібне витрачати час на настільки невдячний захід. Не прийшли вони й у другий раз.

І що ж депутати? Так нічого, утерлися.

А пісок у Галициновому як копали, так і продовжували копати. Більше того, за іронією долі возили його на вантажівках повз вікна райдержадміністрації, звідки керував районом пан Стахорський.

До чого я про це? Який, здавалося б, зв'язок між відсутністю газу у двох садово-виноградарських товариствах і піщаному кар'єрі на околиці села Галицинове? Як виявилось, самий прямий.

Політиленовий газопровід високого тиску, за тією ж іронією долі, став на шляху самопального галицинівського кар'єру й зіпсував всю картину бізнесу. Більше того, почалися сильні дощі, краї піщаного обриву обсипалися, газопровід сповз і завис над прірвою. Майстри народного жанру, причетні до розкрадання піску, а може і самі газівники, з якоюсь трубою довго не церемонитися. Додали до неї метрів сорок чи більше звичайної водопровідної труби, причому, навіть без маркування, перенесли газопровід в інше місце, щоб не плутався над головою, і відновили процес.

А труба візьми та й підведи...

Так хто ж у цьому винний? Дачники-стрілочники? Кому висувати претензії за моральну і матеріальну шкоду? За жадібність, нахабність та облудність?

Хочеться почути відповіді на ці питання від начальника управління Держгірпромнагляду по Миколаївській області Миколи Єропунова, сільського голови Галицинового Івана Назара, голови Жовтневої райдержадміністрації Олени Ракової, правоохоронних і контролюючих органів.

Галина ПОРФИР'ЄВА.

Миколаївська область.

Фото автора.

«Марсіанський» пейзаж за селом Галицинове.

То хто програв битву за Європарламент?

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Тоді як напередодні, як уже повідомляв «Голос України», два євродепутати від Німеччини Елмар Брок та Міхаель Галер (від Європейської народної партії) заявили, що «фракція соціалістів навмисне затагує час, перешкоджаючи голосуванню за спільну резолюцію, яка б нагадала українській владі про необхідність дотримуватись європейських стандартів демократії та виборчого законодавства».

Чому ж дві впливові партії Європарламенту так гостро реагують на, здавалося б, банальне перенесення дати розгляду резолюції? Можливо, причина в тому, що 22 листопада у Брюсселі відбудеться саміт Україна — ЄС, головними темами якого стануть переговори про угоду

про Асоціацію, створення зони вільної торгівлі, а також діалог стосовно безвізового режиму.

Критична резолюція Європарламенту (якби така була прийнята напередодні саміту) безумовно, стала б ложкою дьогтю в і так «немедових» відносинах між Києвом та Брюсселем. Крім того, у Брюсселі заявляли, що проведення місцевих виборів стане випробуванням на демократію для української влади. Після народного волевиявлення Верховний представник з міжнародних справ та безпекової політики Євросоюзу Кетрін Ештон заявила, що занепокоєна повідомленнями від представників багатьох спостережних місій про порушення під час виборів 31 жовтня. «Це підриває довіру до виборчого

процесу та віру в подальше зміцнення демократії в Україні. Повага до спільних цінностей, включаючи права людини, демократичні принципи та верховенство права, лежить в основі відносин між ЄС та Україною». Тож ухвалення ще й критичної резолюції (а у тому, що вона буде критичною, вже не сумніваються навіть найпалкіші прихильники української влади) може остаточно звести нанівець усі намагання влади провести саміт успішно. Адже навряд чи ЄС підтримає поглиблення відносин з країною, яку Європарламент за кілька днів до того назвав би недемократичною.

Тому для нинішньої влади вигідно відсунути розгляд резолюції. Тут варто згадати, що група Прогресивного Альянсу

соціалістів та демократів Європарламенту у жовтні підписала меморандум про співпрацю з Партією регіонів. А Європейська народна партія має в Україні тісні зв'язки з «Батьківщиною», «Нашою Україною» та Народним рухом. Судячи з заяв європейських соціалістів та народників, українські політичні пристрасті нашої влади та опозиції вдалося перенести і до Європарламенту. Хто від цього виграє, поки ще невідомо. А ось однозначно у програвші буде імідж України. Бо такі скандальні пристрасті навколо необхідності терміново засудити нашу державу за недемократичність чи, навпаки, відтермінувати цю дискусію, точно не додадуть Україні привабливості.

Тетяна ПАСОВА.

«Двадцятка» домовилася про валютне перемир'я і реформи в системі управління МВФ

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

На саміті в Сеулі також були досягнуті домовленості про те, що країни з розвиненою економікою почнуть стежити за валютним курсом і не допускати надмірних їхніх стрибків, а також про заходи, що запобігають валютним війнам.

Глави провідних країн світу підтвердили намір посилити роботу із забезпечення стабільного й стійкого функціонування міжнародної валютної системи. Вони ви-

рішили рухатися в бік того, щоб обмінні курси валют більшою мірою визначалися ринковою кон'юктурою й точніше відображали основні економічні показники. І заявили, що намагатимуться уникати конкурентної девальвації валют — так званих валютних воєн.

Ухвалено рішення про збільшення квот удвічі, з відповідним скороченням обсягу нових угод про позики (НУП), після набрання чинності домовленостями про збільшення квот при збереженні віднос-

них часток учасників. Країни — члени «великої двадцятки» — також домовилися продовжувати процес перетворень, спрямованих на збільшення права голосу й представництва країн з ринками, що формуються, і країн, що розвиваються, у тому числі найбідніших країн, шляхом всебічного перегляду формули квот до січня 2013 року, щоб вона краще відображала економічне значення країн. Також вирішено завершити наступний загальний перегляд квот до січня 2014 року.

У нашого народного посла — Людмили Гурченко ювілей

Народній артистці СРСР Людмилі Марківні Гурченко виповнилося 75 років. Її привітали президенти, міністри, колеги, журналісти, шанувальники її таланту. Людмила Гурченко народилася в Харкові. Вона — переможець Національного рейтингу України «Королева успіху» і має орден «Народний Посол України».

вому ґрунті» побіг у кіно. Тоді на екранах з величезним успіхом ішов американський пригодницький фільм «Акули Нью-Йорка». В картині було безліч досі небачених, неправдоподібних трюків, погонь, пострілів... Герой фільму, красень Алан, творить дива — спускається канатом з літака на дах поїзда, що мчить, в якому везуть його викрадену кохану, чарівну Люсі.

Після сеансу вражений тато примчав у пологовий будинок і терміново передав мамі записку: «Лелю! Дитинко моя! Якщо в мене буде орел, назвемо Алан. Якщо дівчинка, нехай буде Люсі». Щойно я народилася, мама полегшено зітхнула. Першою її думкою була: «Слава Богу, що дівчинка, а то був би Алан Маркович...».

«Виступала я перед всіма, хто падає к нам в дом. Папа тут же усажив гостя.

— Ну куда, куда ты бежишь? Ну чиво? Сядь, передохни! Усех дел не переделаишь. Шас тибє моя дочурка концертик устругнеть...

Я все делала так, как учил меня папа: «Дочурка, глаза распристри ширей, весело влыбайсь и дуй свое!»... Больше всех радовался и подыгрывал мне папа: «Не, актрисуя будить, точно. Ето як закон! Усе песни на лету беретъ, як зверь. Ну, вокурат актриса!», — згадує у своїй книзі завжди безжурна ювілярка.

Віктор ТИМОШЕНКО.

Москва.

ФОТОФАКТ

Щорічний фестиваль шоколаду в Нью-Йорку відкрився показом мод. Модель демонструє сукню з елементами із шоколаду.

Фото Сінхуа\Укрінформ.

Дипломатична реакція на нові виклики часу

Під час презентації кафедри ЮНЕСКО.

Кафедру ЮНЕСКО відкрито в Дипломатичній академії України. Її презентація днями відбулася у цьому навчальному закладі. Символічно, що в ній брали участь не тільки відомі у сфері дипломатії персони і викладачі, а й слухачі першого курсу профільного навчального закладу.

Ректор Дипломатичної академії Борис Гуменюк відзначив значимість спеціалізації нової кафедри в підготовці дипломатичних кадрів, незважаючи на факультативний характер її дисциплін.

— Ми завжди вносили зміни до наших навчальних програм. Адже вони повинні бути гнучкими, реагувати на зміни й виклики сучасності, — сказав він.

Нову кафедру очолив дипломат з більш як 40-річним стажем, перший український посол у Франції, автор книжок з арабістики та сходознавства Юрій Кочубей. Він акцентував увагу тих, хто зібравсь, на тому, що кафедра створювалася, як мовиться, «на злобу дня». Світ розвивається, змінюється наше життя, формат соціальних і культур-

них відносин, не кажучи вже про політику та економіку. І завдання дипломата-професіонала адекватно і вчасно реагувати на нові виклики часу. Саме ці знання у сфері інтелектуальної власності, авторського права, інформації, культурної спадщини, полікультурності викладачі новоспеченої кафедри мають намір донести до слухачів.

Заступник завідувача кафедри Влада Прокаєва ознайомила слухачів академії з курсом культурної спадщини ЮНЕСКО, який вона веستم.

— Вивчення, збереження власної культурної спадщини свідчить про почуття самоповаги і національної гідності, а шанобливе ставлення до культурної спадщини інших народів сприяє розвитку міжнаціональної толерантності, співробітництва, міжкультурного діалогу, взаємобогаченню, миру і дружбі, — сказала вона.

Наша довідка

Україна є членом ООН з питань освіти, науки і культури (ЮНЕСКО) з 1954 року. З 1962-го в Парижі функціонує Постійне представництво України при ЮНЕСКО.

Ольга ВІТЕР.

ПЛАНЕТА

Знищено пам'ятник жертвам гестапо

У своєрідний спосіб відзначив день незалежності Польщі (11 листопада) один із громадян країни. Він знищив символічне дерево-пам'ятник «жертвам Паяка» в меморіальному музеї просто неба у центрі Варшави, що є частиною «Музею незалежності». Паяк (назва від вулиці Паяв — Павичова. — Авт.) був збудований як тюремне приміщення у 30-х роках ХІХ століття під час російської окупації Польщі. Після повстання 1863 року він почав використовуватись як тюрма для політичних в'язнів. Ці ж функції він виконував і в 1918—1939 роках.

У часи гітлерівської окупації Паяк був головним тюремним центром Генерал-губернаторства. Через нього пройшло понад 120 тисяч в'язнів. Гестапівці утримували тут затриманих під час облав учасників Руху Опору та політв'язнів. Після створення Варшавського гетто у 1940 році Паяк увійшов у його територіальні межі. Близько 60 тисяч в'язнів з Паяка потрапили в концтабори та на примусові роботи, а 37 тисяч загинули під час допитів, були розстріляні або ж померли у тюремних камерах чи шпиталі. На мурах окупованого міста підпільники часто писали «Помстимося за Паяк». Під час відступу гітлерівців із Варшави у 1944 році Паяк був майже повністю знищений — залишилися тільки деякі фрагменти тюрми: частина стін і ворота. Але особливим місцем був уцілілий в'яз, що ріс у внутрішньому дворі в'язниці. На цьому дереві родичі замордованих в'язнів закріпили таблички з їхніми іменами. Коли ж у 2004 році в'яз усох, його було зрізано, а замість нього відлито його «копію» — пам'ятник з бронзи, на який було перенесено з оригіналу таблички з іменами жертв окупаційного режиму.

Вандала затримано. Ним виявився 31-річний чоловік, не варшав'янин, який не зміг пояснити, чим він керувався, зриваючи і ламаючи таблички з дерева-пам'ятника. Поліція повідомила, що затриманий не перебував під впливом алкоголю. Ведеться слідство.

Іван КОЗЛОВСЬКИЙ.
Варшава.

Чому в літака вибухнув двигун?

Причиною вибуху двигуна аеробуса А380 у небі над Сінгапуром 4 листопада стала несправність однієї з деталей біля турбіни двигуна. Про це повідомляється на сайті компанії «Роллс-Ройс», що є виробником силових установок для А380.

Подібна поломка може відбуватися тільки у двигунах моделі «Трент-900», які й були встановлені на аеробусі, що здійснив аварійну посадку. Компанія має намір замінити деталь, що спричинила аварію, на всіх лайнерах, на яких встановлені такі двигуни. За інформацією газети «Гардіан», ними оснащені 20 лайнерів А380.

Донецька залізниця цього тижня провела модернізацію переїздів: зокрема, встановлено чотири шлагбауми і одну систему автоблокування — *NGO.donetsk.ua*

6—10 грудня українських виробників м'яса птиці та яєць перевірятимуть європейські інспектори — вивчатимуть можливість імпорту цієї продукції в ЄС, *повідомляє Держкомветмедицини*

У НОМЕР

► *ЛУТАНСЬК*

Село стало безлюдним

Остання жителька села Червоногригорівка Троїцького району загинула в результаті пожежі. Цей населений пункт уже прибрали з карти регіону, оскільки з певного часу тут значився лише один мешканець. 84-річна пенсіонерка не бажала залишати рідну землю й продовжувала жити в старому будинку. Коли тут почалася пожежа, допомоги старій жінці очікувати не було від кого. Згорілий дощенту будинок випадково помітив пастух, про що повідомив у службу «101». На місці події рятувальники виявили тіло останньої жительки села. Причиною виникнення вогню стало порушення правил експлуатації пічного опалення.

Алла АНТИПОВА.

► *ЧЕРКАСЬКА ОБЛАСТЬ*

Новосілля у подарунок

У Каневі урочисто відкрили після капремонту дитяче відділення центральної районної лікарні та Центр реабілітації дітей-інвалідів. Оновлені приміщення із затишними палатами і комфортними меблями — це подарунок Каневу від міста-побратима Фірзена. Жителі невеликого німецького міста впродовж трьох десятиліть допомагають налагодити у райцентрі соціальну інфраструктуру, підвищити рівень медобслуговування, забезпечити дитячі заклади всім необхідним. Після офіційної частини новосілля відбувся концерт органної музики. До речі, інструмент подарували для дитячого реабілітаційного центру також німецькі благодійники.

Лідія ТИТАРЕНКО.

► *ДОНЕЦЬКА ОБЛАСТЬ*

У Краматорську побили журналіста, який знімав бійку на вулиці

До чергової частини Краматорського міськвідділу міліції звернувся співробітник одного зі ЗМІ із заявою про те, що невідомі особи побили його та розбили його фотоапарат. Як повідомили у відділі зв'язків з громадськістю ГУМВС України в Донецькій області, на місце події виїжджала слідчо-оперативна група. Потерпілий розповів, що побачив на вулиці Шкадінова бійку між невідомими та почав знімати її на фотоапарат у режимі «відео». Помітивши це, один із учасників конфлікту обурився і вдарив журналіста в обличчя. Від удару представник мас-медіа впав на землю та розбив фотокамеру. Винні особи встановлюються.

Ліна КУЩ.

► *ЛЬВІВСЬКА ОБЛАСТЬ*

Замок передали в концесію

Старовинний замок у Старому Селі Пустомитівського району — пам'ятка архітектури національного значення — отримав нового господаря. У давні часи споруда використовувалася для оборони поселення, неодноразова руйнувалась. Нині це територія площею 1,1 га, оточена товстим мурами висотою до 8 метрів. Ще залишилось три із шести башт. Нині замок перебуває в аварійному стані. Новий господар — ТОВ «Кріс» — має провести ремонтно-реставраційні роботи та ввести в експлуатацію споруду, яку передали йому в концесію на 49 років. «Ми затвердили план відновлювальних робіт до 2015 року, — розповів «Голосу України» директор товариства Михайло Риба. — Протягом перших двох років об'єкт буде виведено з аварійного стану. Замок використовуватимуть як туристично-відпочинковий комплекс». На Львівщині планують передати в концесію ще близько десятка старовинних замків, які потребують негайно капітального ремонту.

Богдан КУШНІР.

Міносвіти закидали «гранітом науки»

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Якщо на попередній протест, 12 жовтня, на вулиці українських міст вийшли понад двадцять тисяч студентів, то нинішня акція збрала не більше півтисячі. У Києві демонстрацію вже традиційно призначили на четверту. Стартували з площі Перемоги, звідки до Міносвіти кілька хвилин пішки. — Із постанови про платні послуги викреслили кілька одіозних пунктів, але дещо таки лишили. Крім того, у влади з'являються нові ініціативи, приміром, ідея диференціювати стипендії, щороку підвищувати вартість контракту й скоротити держзамовлення, — розповідає «Голосу України» активіст незалежної студентської профспілки «Пряма дія» Михайло Каменев.

Тим часом на площу підтягуються студенти. Їх вишукують у колону й «озброюють» плакатами. Скандуючи хором «Свобода, рівність, студентська солідарність», «Самі вкрали — самі платіть», рушають у гості до Табачника. Студентську ходу обступають міліціонери і проводжають молодь аж до будівлі міністерства.

Там на правоохоронців чекає підкріплення — загін «Беркуту», а на студентів — паркан, що його нещодавно звели біля відомства. Ті не губляться й вилазять на драбину. Вигукують: «Щі грати символізують відчуженість міністерства від суспільства. Так само і студент у своєму університеті відчужений від прийняття рішень».

У натовпі з'являються ватажки, їхні обличчя вже «засвітилися» на попередньому мітингу. Беруть гучномовці, закликають студентів обклеїти огорожу плакатами. Ті підкорюються. Малюють фарбою: «Знання — не товар, універ — не базар», «Платна армія — безкоштовні вузи».

Серед мітингувальників — аспірантка Києво-Могилянської академії Інна Совсун. Каже, не може змиритися, що університет з місця роздачі знань поступово перетворюють на місце заробляння грошей.

Раптом лунає: «Зброя пролетаріату — камінь, зброя студента — граніт» й у напрямку

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

міністерства летять камінці з номером постанови «796». Натовп тріумфує, кличуть Табачника. Міністр не реагує. Не з'являються перед студентами і його заступники.

Студентські профспілки вже заявляють про те, що Міністерство освіти прямим текстом вимагає від ректорів якомога швидше затвердити перелік платних послуг у їхніх вишах. У коментарі «Голосу України» Леонід Губерський, ректор КНУ ім. Шевченка, зазначив, що його вищий навчальний заклад жодних платних послуг для студентів поки не впроваджував:

— Ми в університеті далекі від тієї думки, що все це робиться з метою заробляти на сту-

дентах. Насправді йдеться про те, що існує цілий пакет послуг, які вузи надають населенню. З іншого боку, самі студенти порушують питання відробляння пропущених пар. Якщо взяти факультет природничо-технічного профілю, то там лабораторні заняття потребують великих матеріальних затрат. І якщо з групи в 15 осіб двоє їх пропускають, а потім просять відробити, то це все вже відбувається за межами того фінансування, що йде на цих студентів. Тому це дуже делікатне питання, яке потребує широкого обговорення.

Наталія ОВДІЄНКО.

Інші фото з цієї події [шукайте в фотوماгазині на сайті www.golos.com.ua](#).

«Домбровський кар'єр у дуже поганому стані»

Під час робочої поїздки на Прикарпаття Президент України Віктор Янукович оглянув з гелікоптера місце екологічної катастрофи — територію Домбровського кар'єру поблизу Калуша. «Домбровський кар'єр у дуже поганому стані, підрядник не виконує своїх зобов'язань», — підсумував Президент. Глава держави відзначив, що нині фактично не освоюються виділені на подолання цієї катастрофи 25 мільйонів гривень: «Якщо він (підрядник. — Д. Н.) пращоватиме такими темпами, як сьогодні, безумовно, нас це не влаштовуватиме». Якщо з боку підрядника не буде надано гарантій щодо освоєння коштів до кінця року, його змінять.

У березні нинішнього року уряд прийняв рішення про виділення на подолання екологічних проблем регіону 398 мільйонів гривень. Президент наголосив, що протягом останніх п'яти років на ліквідацію екологічної катастрофи було освоєно лише 14,5 мільйонів гривень. «Ми наведемо тут порядок. Ми зробимо все, щоб люди мали можливість жити на безпечній землі. Це — обов'язок держави, і ми його виконаємо», — пообіцяв В. Янукович.

Він зазначив, що сьогодні вже вивезено з-під Калуша 1,7 тисячі тонн гексахлорбензолу, а загалом треба вивезти 12,5 тисячі тонн цієї небезпечної речовини. Болочі екологічні питання глава держави має намір узяти під особистий контроль.

Нове виробництво хлору і каустичної соди шкодитиме довкіллю менше

Не без участі Президента в Калуші розв'язують і проблему створення робочих місць. Віктор Янукович особисто натиснув символічну кнопку запуску нового заводу з виробництва хлору і каустичної соди.

Починаючи з червня 2008 року основні виробництва ТОВ «Карпатнафтохім» простоювали че-

рез високі ціни на сировинні продукти піролізу і низькі — на основні види продукції переробки, зокрема хлорвініл та етилен. У цих складних умовах керівництво підприємства вирішило впровадити інвестиційну програму, яка вивела б підприємство на європейський рівень.

Інвестором проекту, який здійснюється в рамках Програми розвитку ТОВ «Карпатнафтохім» на 2006—2010 роки, є російська нафтова компанія «Лукойл». На церемонії виведення нового заводу на проектну потужність Віктор Янукович високо оцінив внесок інвесторів у модернізацію «Карпатнафтохіму» і подякував президентові «Лукойлу» Вагіту Алекперову та його компанії, які «дотримали свого слова і вклали понад 550 мільйонів доларів у реконструкцію цього підприємства».

Водночас Президент зазначив, що «Карпатнафтохім» очікує подальша модернізація: «Я вважаю, подальша доля цього заводу — це перспективний розвиток, відкриття другої та третьої черг інвестиційних проектів і вихід на рівень приблизно до мільярда доларів інвестицій».

Нове виробництво хлору і каустичної соди мембранним методом (ХіКС-М) будували за проектом і технологією німецької фірми UNDE. Аналогів підприємству, спорудження якого займалася генпідрядна організація ДП «Укрнафтогазбуд» (Одеса), немає не лише в Україні, а й в інших державах колишнього СРСР. Планова потужність виробництва становить 200 тисяч тонн каустичної соди та 180 тисяч тонн хлору на рік. Окупність проекту — 8—9 років. Великими плюсами нового виробництва є істотне підвищення технологічної та екологічної безпеки, доведення якості каустичної соди і хлору до світових стандартів та зменшення в півтора разу витрат енергоресурсів.

Дарина НАЗАРЧУК.

Івано-Франківська область.

Фото Олексія СУВІРОВА (УНАН).

ФОТОФАКТ

У Севастополі співробітники МНС під час навчань гасили уявну пожежу на кораблі й надавали допомогу потерпілим.

Одразу після виборів виникли великі борги за газ

За жовтень споживачі Запорізької області (станом на 5 листопада) заплатили за блакитне паливо 9,8 млн. гривень, а використали його — на 72,6 млн. Цікаво, що у жовтні (з відомих причин. — Авт.) про борги мовчали. Як і про те, що до підписання договорів на постачання газу теплоенергетичним компаніям (а угоди підписали лише окремі комунальні підприємства області) всі поточні проплати за спожитий газ «Газ України» зараховував як погашення боргів ще попереднього опалювального сезону. І сталося так, що і люди наче платять, і комунальники щось перераховують, а рівень оплати просто смішний. Цікаво, що в Запоріжжі тішають себе тим, що минулого року «стартували» ще гірше — з 5 відсотків проплат за блакитне паливо, а цього — цілих 13.

Леонід СОСНИЦЬКИЙ.

Запоріжжя.

Тернопіль став танцювальною столицею

У місті протягом тижня проходить V всеукраїнська олімпіада танцю. У ній беруть участь понад 5 тисяч танцюристів, майже 300 колективів з усіх кутків України та 18 країн світу. У програмі — змагання з танцю живота, хіп-хопу, брейк-дансу, стріт-дансу, бальних та інших видів. У складі суддівської колегії — 60 суддів міжнародної категорії з багатьох країн світу.

Протягом олімпіади (в її рамках відбудуться чемпіонати світу та України, змагання за кубки) вручать 1500 медалей та 600 кубків. Олімпіада у Тернополі є доволі престижною, деякі танцюристи беруть у ній участь не вперше.

Організували грандіозне свято президент Української ради танцю Ірена Бусь (головний суддя), керівники Тернопільського центру «Євроданс» Павло Бойко та Світлана Недільська. За словами пані Ірени, рамки олімпіади з кожним роком розширюються, про українських танцюристів більше дізнаються у світі, а ми маємо нагоду пізнавати міжнародний досвід. Закриття олімпіади, яке відбудеться 14 листопада, стане справжнім феєричним шоу. Танцюють всі!

Тернопільська область.

На знімку: Георгій Тайгільдін (Челябінськ, Росія) — чемпіон світу-2010 з класичного танцю живота.

Фото надано прес-службою олімпіади.

Любов ЛЕВИЦЬКА.

«Хрест Слави» — посмертно

Правоохоронців, які, ризикуючи життям, затримали небезпечного злочинця, нагородили відзнаками МВС України. Прапорщик Олександр Шарій отримав «Почесний знак МВС України». Його колегу, також прапорщика міліції, Андрія Мартиненка відзначено «Хрестом Слави» посмертно.

16 вересня (про це писав «Голос України»), виявивши мужність і відвагу, вони затримали особливо небезпечного злочинця. Інспектор полку патрульної служби Дніпропетровського міського управління міліції Андрій Мартиненко від куль зловмисника загинув на місці. Олександр Шарій був тяжко поранений. Медики зробили все, щоб урятувати йому життя. Лікарів також нагородили відзнаками Головного управління МВС України в області та грошовими преміями.

Тетяна КОЛЯДИНСЬКА.

Злочинці влаштували бенкет у Будинку панахиди

Днями невідомі вандали вночі влаштували пиятику в єдиному в місті Будинку панахиди. Прибиральниця, котра вранці прийшла в жалобний дім, помітила, що входні двері пошкоджені. На столі, де ставлять домовину з покійником, лежали порожні пляшки з-під спиртних напоїв, залишки закуски, пластикові склянки, пакети...

Міліція розшукує зловмисників, які влаштували пиятику в Будинку панахиди. Лучани сподіваються, що вони понесуть за свій аморальний вчинок суворе покарання. Дивує тільки, що будівля, яка приносить міському спецкомбінату чималі прибутки, й досі не охороняється.

Микола ЯКИМЕНКО.

Волинська область.

АКЦІЇ

Алло, ми шукаємо волонтерів!

З ініціативи редакції та шанувальників «Голосу України» в Кам'янці-Подільському стартує місячник доброчинця — під патронатом регіонального корпусу газети.

До Міжнародного дня волонтера, що відзначається в першу неділю грудня, дорослі й малі благодійники встигнуть здійснити багато гарних справ, про які ми розповімо на сторінках газети. Хтось візьме під опіку хвору самотню людину чи покращить житлові умови дітям-сиротам, хтось упорядкує сільський парк, а хтось подбає про передплату нашої газети

Вісім годин зубри простояли на кордоні

Справжній стрес пережили п'ять зубрів, яких везли з Німеччини та Австрії в парк «Сколівські Бескиди», на польсько-українському кордоні. У тисних контейнерах для транспортування на вантажній автомашині тварин протримали на митниці близько восьми годин.

Понад 900 кілометрів тварини подолали, щоб доїхати до кордону. Потім процедура оформлення живого вантажу затягнулася спочатку на польській митниці на більш як чотири години. Стільки ж тварин протримали на Рава-Руській митниці.

Далі на зубрів чекало досить складне розвантажування у «Сколівських Бескидах». Працівники парку замовили сучасну техніку і максимально швидко випустили тварин у вольєр площею три гектари.

Після всієї тяганини стає очевидним, що процедура оформлення живого вантажу митними органами має бути скорочена до мінімуму.

Львівська область.

Богдана КУШНІР.

ФОТОФАКТ

Водозабірна станція Черкаського водоканалу може опинитися під водою: на місце терміново направлено аварійну техніку, що укріплює берегову зону.

Фото
В'ячеслава РОМОДАНА (УНІАН).

Урок креативної філософії: гріх не вивчити!

Викладач кафедри філософії Запорізького національного технічного держуніверситету Володимир Гордійченко на час уроку перевтілюється в мислителя-раціоналіста Картензія, більше відомого як Рене Декарт.

Образи інших історичних персонажів — гетьманів України Івана Виговського та Івана Мазепи — він відтворив за допомогою... рулонів туалетного паперу. Такий підхід стимулює студентів не тільки до вивчення предмета, а й до власних творчих експериментів і наукових відкриттів.

Фото Олександра ПРИЛЕПИ (УНІАН).

У НОМЕР

► ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ

Двоє робітників загинули під завалом

Трагедія сталася на території ВАТ «Славутський солодовий завод», де демонтували стару триповерхову споруду. Спочатку за допомогою бульдозера завалили одну зі стін. І робітники почали прибирати уламки. Але, коли на будівлі працювали двоє робітників, завалилася ще одна стіна. За нею впали плити перекриття між поверхами та дах, які й накрили людей. Обоє дістали смертельні травми.

Ірина КОЗАК.

► КІРОВОГРАД

Театр імені Кропивницького стилізують під пізній класицизм

Відновлення фасаду та внутрішніх інтер'єрів Кіровоградського академічного музично-драматичного театру імені Кропивницького планують провести в стилі пізнього класицизму. Зокрема, у внутрішньому оздобленні театру хочуть використати позолоту, цінні породи дерев, мармур та граніти, в інтер'єрах — ліпнину та скульптури. Про це стало відомо під час спільного засідання консультативної ради з питань охорони культурної спадщини при ОДА та архітектурно-містобудівної ради при управлінні регіонального розвитку, містобудування та архітектури ОДА.

Внутрішні інтер'єри споруди, збудованої у 80-х роках XIX століття, жодного разу не ремонтували і сьогодні вони перебувають у незадовільному стані. За висновками фахівців також потребують заміни 70 відсотків міжповерхових перекриттів, повідомляє «Кіровоград ProUa».

► РІВНЕ

Пісенну архаїку зібрали польські фольклористи

У Рівному презентовано польсько-український проект «Україна архаїчна. Полісся — пісні та люди», започаткований і реалізований польськими фольклористами і культурологами (гурт «Muzyka z drogi», керівник Ягна Кніттель) та підтриманий з українського боку учасниками творчого об'єднання «Свіча» і гуртом «Горина» з Рівного.

Учасники проекту з 2001 року організовують фольклорні експедиції на Рівненське Полісся, спілкуються з обдарованими виконавцями, останніми героями традиційної культури, яка відходить у небуття, співають разом з ними в гостинних польських хатах. За результатами кількарічних експедицій було створено два мультимедійні диски, на яких представлено відеофільми, фотографії та аудіозаписи з Полісся. 2008 року в Рівному було показано перший фільм з польської серії про співаків із сіл Переброди та Старі Коні. Цьогорічний проект присвячено обрядовості та музичній культурі села Сварицевичі Дубровицького району.

Олександра ЮРКОВА.

► ХЕРСОН

Ювілейна новинка докобудівників

Новітню технологію будівництва плавучих портових споруд для ремонту суден — доків — розробляють Херсонський державний завод «Паллада» і центральне конструкторське бюро «Ізумруд». Технологія дасть змогу на 10—15 відсотків знизити собівартість і на стільки ж — термін спорудження суднових «профілакторіїв» на воді.

Плавучі й так звані композитні доки заводу, який наступного року відзначатиме 75-річчя, вражають не лише габаритами, а й надійністю. Їх можна транспортувати в найвіддаленіші порти планети. Продукція підприємства має попит у Росії, Японії, Болгарії, Єгипті, Алжирі, інших країнах.

Василь ПІДДУБНЯК.

Столиця дір'явих труб

Половина киян уже майже забули, яка вона — проточна гаряча вода. Та ті, у кого з кранів (через борги перед газо-виками) останнім часом тече ледь тепла цівочка, як виявилося, опинилися ще не в найгіршому становищі. У столиці є будинки, чії мешканці з літа гарячої води не бачили. Більше того, і гадки не мають, коли нарешті зможуть прийняти ванну. Причина — «решето» замість труб. І у кожному житловому районі — своя історія. Кияни уже наперед знають, в якому місці і коли у них прорве труби. Адже ситуація повторюється з року в рік...

Для мешканців будинків по вулиці Булакова 5-б та 5-а аварійні бригади «Київенерго» уже майже рідними стали. Адже від серпня і місяця без них не минає. Єдине, що час від часу змінюється, — місце дислокації робітників. «Сьогодні одну яму засипають, а назавтра метрів за сто п'ятдесят від неї новий котлован риють. Що, а головне, як вони ремонтують, незрозуміло», — сушать голови мешканці горе-будинків. І жаліються, мовляв, жити посеред котлованів уже набридло: «Тут неподалік є дитячий садочок і дві школи. Уявіть, щодня діти крізь ці кількадеметрові ями пробігають». Не легше і пенсіонерам. Ім, щоб пройти крізь безкінечні ремонтні роботи, доводиться спортивну молодість пригадувати — десь по бордюричку балансувати, а десь у довжину стрибати. На місці «подій» побували наші кореспонденти.

Коли ми під'їхали до потрібного будинку, робота аварійників саме була в розпалі. Але спілкуватися із пресою люди, на чиїх спинах виднілися написи «Київенерго», не захотіли. Як довго працюють, у чому проблема, а головне, коли врешті свою роботу закінчать, — усі ці запитання виявилися чи-то надто складними, чи-то з розряду секретних. Принаймні у відповідь лунала одна, ніби завчена, фраза: «Нас викликали, і ми приїхали. Працювати будемо, доки не відремонтуємо. Коли відремонтуємо? Коли відремонтуємо!». Пізніше, щоправда, дехто із робітників таки приспустив завісу таємниці: «Тут труби — дрантя. Їх скільки не латай, діла не буде».

Більше світла на ситуацію пролили мешканці «обезводнених» будинків.

— Приблизно з 20-х чисел серпня нам (вул. Булакова, 5-б) при-

пинили подачу гарячої води. Її, до речі, і зараз немає, — жаліється киянин Володимир МАКСИМЕНКО (на знімку — вгорі ліворуч). — За весь цей період гаряча вода (хоча, скоріше, — тепла, бо її температура вище 40 градусів не піднімалась) була максимум тиждень. Решта часу з крану текла брудна, холодна (20 градусів) рідина.

Мешканці почали звертатися зі своєю проблемою до всіх: від ЖЕКу (РЕО) до call-центру міського голови.

— На початку вересня дорогу розрили і замінили шматки дір'явих труб. Але роботи було виконано неякісно. Адже в ямі постійно стояла гаряча вода. Навіть у теплі дні звідти йшла пара. Стіни ями почали обвалюватися і в один день вона «переросла» у котлован. Тільки наприкінці жовтня, після численних звернень до різних інстанцій, його засипали. Хоча, як нам здається, течу не ліквідували. Тому через кілька днів було вирито нову траншею, неподалік із засипаним котлованом, — розповідає Володимир Антонович і запевняє: кілька днів роботи взагалі не велися, труби просто стояли розриті. Потім і їх засипали. І знову, переконує пан Максименко, течу не ліквідували.

Зараз ремонтні роботи ведуться знову там, звідки все у вересні і почалося.

— Організація і сама робота аварійників — жахливі. Що це за якість, якщо через місяць—два усе доводиться переробляти? І найприкріше те, що весь цей безлад за рахунок простих платників податків відбувається, — обурюється В. Максименко.

Правди мешканці шукали у всіх можливих інстанціях. Але, кажуть, звідусіль у відповідь — або хамство, або взагалі тиша.

Кореспонденти «Голосу України»

спробували і собі дізнатися, коли гаряча вода, нарешті, потече із кранів киян, а не із дірок у трубах. Найперше — телефонуємо у диспетчерську ЖЕКу:

— Не знаємо, коли «аварійка» закінчить свою роботу. Тому і сказати, коли буде відновлено гаряче водопостачання, також не можемо. Цим займається «Київенерго». І вони нам не підконтрольні. Ми самі до них дзвонимо, запитуємо, а вони нам нічого конкретного не відповідають. Можуть ще й накричати, — вилила душу нам диспетчер 802-го ЖЕКу, що у Святошинському районі. І порадила звертатися до «тепломережників». Проте і там нічого нового ми не дізналися.

— Там — дуже серйозне пошкодження. Роботи тривають. Так, знаємо, що вже давно там проблеми, але як надовго це затягнеться — не можемо сказати... Надто вже складна ситуація — труби гнилі. Може, до кінця дня щось проясниться, — розповіли нам в експлуатаційній дільниці №1 Управління теплових розподільчих мереж №5.

Наступна спроба. Телефонуюмо до інформаційної служби АТ «Київенерго». За кілька хвилин дівчина-оператор звітує про все, що дізналася: «Сталася аварія, працює аварійна бригада. Є інформація, що вода має з'явитися уже сьогодні опівночі». На жаль, ці дані не підтвердились...

Тим часом, мешканці горе-будинків свою ситуацію уже в анекдоти перевтілюють. Мовляв, це через них цього року така аномально тепла осінь у столиці. Повітря, бучімо, нагріває їхня гаряча вода,

яка через дір'яві труби у землю виливається.

Та, попри все, Володимир Антонович із сусідами сподіваються, що одне із благ цивілізації до їхніх квартир таки повернеться. І тут розраховують на допомогу міської влади.

— Думаю, нинішнє керівництво міста просто дезінформують про стан справ у столиці. Тому порадили би очільникам Києва не вірити своїм підопічним на слова, а виїжджати зі спеціальними комісіями на місця і перевіряти, приміром, стан підготовки районів до зими, — міркує пан Максименко. Єдиний же вихід для свого будинку чоловік бачить у повній заміні труб. Та і після цього, каже, доведеться скоріше за все з ремонтниками «повоювати».

— Те, в якому стані вони залишають території після своїх робіт, — це взагалі якесь неподобство. З весни цього року міняли труби у

районі 13-го будинку по вулиці Смиренка. Труби, щоправда, гарні ставили. Але ви подивіться, що вони після себе залишили... Це ж не на житловий район, а на якийсь військовий полігон більше схоже: ями, купи землі, залізобетонні конструкції... І ніхто нічого не робить, щоб навести лад на території. І в цьому наші діти і онуки ростуть — до такого безладу звикають...

Щоправда, місцеву дівчурку така ситуація навіть більш ніж влаштовує. Ну в якому ще дворі прямісінько біля дитячого майданчика валяється величезний бетонний лоток або із землі стирчить товсте залізне пруття? Тутешній краєвид і справді — ніби декорації для фільмів про війну. Мешканці кивають на «Київенерго». Мовляв, хто руйнував, той має і відновлювати, якими б благами не були цілі.

Тетяна ГРАДОБЛЯНСЬКА.
Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

КОМЕНТАР

Позиція АК «Київенерго»:

«Дійсно, у мешканців за вказаною вами адресою (Булакова, 5-б) часто відбуваються перебої з гарячим водопостачанням. Це пояснюється тим, що труба зношена і потребує повної заміни. Нагадаємо, що теплові мережі міста є власністю міської громади, тобто модернізувати їх повинна міська влада. Київенерго зі свого боку зобов'язане здійснювати поточні ремонти. Так, на Булакова, 5-б тільки за останній місяць виникло шість(!) нових пошкоджень. Зазначимо, що розрив відбувається не через те, що погано відремонтували. А через те, що труба настільки в поганому стані, що після чергового ремонту відбувається прорив у сусідньому місці. Зараз за вказаною вами адресою ліквідовано останнє пошкодження. На цей момент у мешканців будинку є гаряча вода, але ми не можемо стверджувати, що через деякий час на іншій ділянці тепломережі не виникне аналогічне пошкодження. Оскільки вона перебуває в жахливому стані й потребує повної заміни. Про що ми неодноразово інформували місто, та, на жаль, кошти так і не були виділені». Відразу, отримавши цю відповідь на наш запит, ми зателефували Володимир Антоновичу. Він, як виявилось, про те, що гаряча вода у нього вже є, — не в курсі. Можливо, вона просто десь у трубі застрягла...

Інші фото з цієї події шукайте у фотомагазині на сайті www.golos.com.ua.

5 листопада. Під час пленарного засідання Верховної Ради України законопроект про доступ до публічної інформації було перенесено на наступний пленарний тиждень.

8 листопада. Зустріч Голови Верховної Ради України Володимира Литвина з віце-президентом групи Європейської народної партії Європейського парламенту Гуннаром Хюкмарком.

6 листопада. З нагоди 67-ї річниці визволення Києва від німецько-фашистських загарбників у столиці відбулася реконструкція подій 1943 року за участі громадської організації «Червона зірка».

9 листопада. На столичному майдані Незалежності відбувся каліграфічно-хороводно-вогняний флешмоб «Відчуй смак рідної мови» з нагоди Дня української писемності та мови.

10 листопада. Під головуванням Президента України Віктора Януковича відбулося перше засідання робочої групи з питань удосконалення виборчого законодавства.

7 листопада. Вінницька область. III всеукраїнський фестиваль-конкурс кобзарського мистецтва ім. В. Перепелюка «Струни вічності», присвячений 100-літньому ювілею цього визначного українського кобзаря, композитора та письменника.

11 листопада. Екс-президент України Леонід Кравчук під час офіційного відкриття XIII київського міжнародного книжкового ярмарку.

Ставлення людей у погонах до затриманих бажає кращого: щороку на етапі затримання потерпають від насильства близько 500—600 тисяч осіб. Від 100 до 120 тисяч піддаються тортурам в органах внутрішніх справ, повідомив директор Харківського інституту соціальних досліджень Денис КОБЗИН — УНІАН

КРИМІНАЛ

► ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ

Вісім років за хабар

Таким став вирок суду для колишнього голови Ново-ушицької райдержадміністрації. Крім того, його позбавили всього належного йому майна та права займати керівні посади і посади, пов'язані з виконанням обов'язків держслужбовця, строком на три роки. Суд визнав, що посадовець вимагав у приватного підприємця хабара за виділення йому чотирьох гектарів землі для будівництва зони відпочинку. Сума обчислювалась 120 тисячами доларів, однак було передано лише одинадцять. Після цього керівника району заарештували.

Ірина КОЗАК.

► РІВНЕНЩИНА

Уже й цемент підробляють

Цемент із підробленими знаками вітчизняних і зарубіжних виробників реалізовувала група мешканців Сарненського району Рівненщини. Довірливі покупці під виглядом цементу марки М-500 насправді купували навальний цемент М-400. Із січня минулого по червень нинішнього року зловмисники збули його у Рівненській та Волинській областях майже на 16 мільйонів гривень, повідомляє прес-служба прокуратури Рівненської області.

Нині учасники організованої злочинної групи — на лаві підсудних.

Олександра ЮРКОВА.

► ЧЕРНІВЕЦЬКА ОБЛАСТЬ

Батько зробив доньку повією

38-річний чоловік, звільнившись із в'язниці, де перебував за торгівлю наркотиками, організував секс-бізнес. Він запропонував своїй 15-річній доньці надавати сексуальні послуги чоловікам. Дівчинка залучила до «роботи» 17-річну подругу. Як розповіли у групі зв'язків з громадськості УМВСУ на Львівській залізниці, вийшовши на волю, колишній ув'язнений забрав зі школи-інтернату дочку і влаштував «бізнес». Він знаходив клієнтів, а неповнолітня у кімнаті відпочинку на чернівецькому залізничному вокзалі надавала сексуальні послуги. З часом сутенер налагодив і торгівлю наркотиками. Про підозрілого чоловіка, котрий часто знімав кімнату на вокзалі, куди приходив з двома молодими дівчатами, правоохоронцям повідомила працівниця вокзалу.

Сергій СУЛИМА.

► КРИМ

У керченському гуртожитку жорстоко вбито п'ятеро людей

11 листопада близько 14-ї години до чергової частини Керченського міськуправління міліції надійшло повідомлення про вбивство п'яти осіб. В одній із кімнат гуртожитку, розташованого на вулиці Островського в районі старого складного заводу, були виявлені мертвими четверо дорослих — 55-річна жінка — господарка кімнати, її 26-річний син, 28-річна дочка, а також 3-річна дитина. У сусідній кімнаті виявили труп ще однієї жінки, особу якої встановлюють.

За попередніми даними, причиною смерті потерпілих були колото-різані поранення. Родина належала до категорії неблагополучних. Через кілька годин за підозрою у скоєнні злочину було затримано жителя Керчі, 1960 року народження. Георгій ВЕРВЕС.

ФІКТИВНІ АУКЦІОНИ

Матеріали, які є в розпорядженні УСБУ в Луганській області, свідчать про те, що як інструмент досягнення незаконних цілей нерідко виступають приватні аукціони, на яких продається майно банкрутів.

Немає учасників — немає конкуренції

Закон України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» передбачає аукціонну форму продажу майна. Теоретично таке майно має продатися на аукціоні за найвищою ціною, від чого має вигоду й держава. Вона одержує податкові платежі й надходження в різні державні фонди — Пенсійний, соціального страхування тощо. Однак у житті все відбувається не так.

За останні півтора року в результаті реалізації майна підприємств-банкрутів на приватних аукціонних торгах Луганської області було виторговано й використано для розрахунків із кредиторами 7,5 мільйона гривень. Це мало, якщо врахувати, що за результатами завершення процедури банкрутства Господарським судом визнана списаною кредиторська заборгованість на суму понад 47 мільйонів гривень. Чому така різниця? Головною причиною, що не задовольняє вимог кредиторів, називають недостатність майна боржника. Структура «прощеної» заборгованості наочно свідчить, хто саме потерпає від неефективної реалізації активів. Наприклад, близько 900 тисяч гривень — це борги у зарплаті, про які працівникам підприємства-банкрута, швидше за все, доведеться забути, більше 46 мільйонів — заборгованість перед бюджетом і державними цільовими фондами — і тут теж можна проволінути.

Визначальними принципами аукціону як способу публічного продажу товару називають відкритість, доступність, змагальність. Це і є застава вигідності торгів. Принаймні так має бути. Однак аналіз матері-

алів, немає конкуренції — не зростає ціна. У підсумку майно реалізується за стартовою ціною лота, що відповідає «ліквідаційній» вартості, а вона у свою чергу становить 50—70 відсотків від вартості ринкової. Злі язики стверджують, що різницю так звані переможці передають організаторам та іншим зацікавленим особам «чистим налом». А кредиторам виручених коштів, зазвичай, не вистачає. Чи є це справді аукціоном? Навряд чи. Так, злегка завуальований спосіб задешево прибрати до рук ліквідне майно.

Уперед, до своєї мети, не озираючись на закон

Нюанси цієї схеми промовисто ілюструє такий епізод. Нежитловий будинок у самому центрі одного з міст області давно привертав увагу місцевих бізнес-структур, і навіть державних органів. Його розміри, структура й розташування робили його придатним і для комерційної діяльності, і для розміщення тут якої-небудь установи. Але придбати його заважали кілька перешкод. Річ у тім, що держпідприємство, якому воно належало, перебувало в стадії ліквідації, а на сам будинок поширювалася дія одразу декількох застав — кредитної в банку й податкової за борг перед бюджетом на суму понад 400 тисяч гривень. Ринкова вартість об'єкта становила більш як 3,5 мільйона гривень, отже, його продаж за реальною вартістю дав би можливість практично стовідсотково розплатитися із кредиторами, перед бюджетами й державними цільовими фондами. Але група підприємців, котрі накинuli оком на будинок, переслідувала власні цілі й діяла у своїх інтересах, не озираючись на закон.

Бізнесмени знайшли спільну мову з головою ліквідаційної комісії, який і допоміг їм здійснити незаконне відчуження будинку на користь якогось ТОВ. Підконтрольному приватному підприємству зловмисники надали суму, необхідну для погашення заборгованості підприємства-банкрута перед банком. Після внесення в банк цих коштів до ПП перейшло право вимоги кредитної заборгованості. Потім група підготувала необхідні документи й від імені ПП звернулася в суд з позовом про визнання за ним права на реалізацію будинку. Арбітражний керуючий, який був

головою ліквідаційної комісії підприємства-банкрута цього об'єкта, відповідно до законодавства, повинен був повідомити суд про те, що будинок перебуває в податковій заставі. Але він цього не зробив, а судді не перевірили. Коли за директором приватного підприємства господарським судом було визнано право продажу будинку, ліквідатор надав необхідні для цього документи, у тім числі, висновки експертної комісії із вказівкою заниженої більш як утричі вартості об'єкта. Наступним етапом здійснення задуму був фіктивний аукціон. За законом, його проведення мала передувати публікація в пресі з оголошенням про умови й час аукціону. Але правопорушники примудрилися опублікувати оголошення не в газеті, а в додатку до неї, який вийшов тільки в декількох контрольних екземплярах. Документи про переможця аукціону вони заготовили заздалегідь, до участі в торгах залучили представників підконтрольних комерційних структур, які

кавлені у відновленні платоспроможності підприємства, їхня мета — комерційний прибуток. Зрозуміло, що Луганський обласний відділ з питань банкрутства повинен проводити перевірки діяльності арбітражних керуючих, у тому числі контролювати визначення ни-

Реалізація майна підприємств-банкрутів ризикує опинитися не тільки поза державним контролем, а й поза правовим полем.

ми ліквідаційної вартості майна, на підставі якої встановлюється його початкова аукціонна вартість, обов'язкове розміщення оголошення про аукціон в найпопулярніших друкованих виданнях регіону й інші аспекти роботи. Однак з незрозумілих причин цей контроль, навіть якщо він і здійснюється, не є ефективним. За оцінкою експертів, від реалізації майна підприємств-банкрутів з державною часткою власності через приватні аукціони кредитори, у тому числі й державні, тільки в 2008—2009 ро-

ДО РЕЧІ

Поряд із приватними аукціонними структурами функціонують і державні: Луганське відділення державного підприємства «Державний центр із питань відновлення платоспроможності й банкрутства», представництво Державної акціонерної компанії «Національні мережі аукціонних центрів». Вони мають право організовувати аукціони, конкурси із продажу майна підприємств, у тому числі тих, що перебувають у державній власності. Але їхні послуги мають меншу популярність, ніж послуги приватних аукціонів. Причина зрозуміла: небажання потрапляти під контроль держави.

на торгах сиділи тихо й навіть не піднімали рук. У результаті будинок пішов з молотка за майже 825 тисяч гривень до «своїх» людей. Оборудка зазнала фіаско вже на завершальній стадії, коли зловмисники звернулися до нотаріуса, щоб зареєструвати право власності. Нотаріус, на відміну від суддів, одразу звернув увагу на те, що об'єкт перебуває в податковій заставі, і відмовився брати участь в афері.

Одержати гроші за реалізацію об'єкта правопорушники не встигли, угода так і не була зареєстрована. Відносно колишнього працівника Луганського обласного відділу з питань банкрутства, голови ліквідаційної комісії й приватного підприємця Управлінням СБУ в Луганській області було порушено кримінальну справу. Пізніше Вищий господарський суд визнав недійсними й результати аукціонних торгів, і договір купівлі-продажу нерухомості, за яким «група товаришів» нібито придбала майно держпідприємства за 825 тисяч гривень. Будинок вартістю 3,5 мільйона гривень повернули підприємству.

А мета одна — комерційний прибуток

Виходить, що реалізація майна підприємств-банкрутів в області ризикує опинитися не тільки поза державним контролем, а й поза правовим полем. І все тому, що з боку спеціально уповноважених державних органів фактично відсутній контроль за процесами формування ціни на реалізоване майно. Сам продаж здійснюється через приватні аукціони, керівники яких широко використовують непрозорі, а то і кримінальні схеми. Арбітражні керуючі, які за своїм правовим статусом є приватними підприємцями, не заці-

ках недоодержали більш як 20 мільйонів гривень.

У правоохоронних і контролюючих структур немає законних важелів, за допомогою яких вони могли б змусити когось вдатися до послуг приватних або державних структур при здійсненні процедури банкрутства. Вони тільки виявляють правопорушення, якщо такі стаються. Як же в цій ситуації бути державним кредиторам і трудовим колективам? На думку фахівців, вони можуть і повинні впливати на хід процедури банкрутства й направляти його в законне й вигідне для них русло, якщо будуть більшою мірою контролювати діяльність арбітражних керуючих через комітет кредиторів. Іншими словами, не слід чекати, коли арбітражний керуючий поставить всіх перед фактом, що майно підприємства вже пущено з молотка за копійки. Комітету кредиторів під силу взяти під контроль процеси оцінки активів, вибір аукціону й майна, що може бути продано, умов продажу, залучення арбітражним керуючим юристів, бухгалтерів та ін.

За станом на початок 2010 року балансова вартість основних коштів підприємств-банкрутів на території Луганської області становила більш як 350 мільйонів гривень, а їхня реєстрована заборгованість — 269 мільйонів гривень. По ідеї, реалізація їхнього майна за всіма правилами аукціонних торгів повинна покрити й перекрыти заборгованість. Але чи можливо це за існуючої практики? Якщо майно буде продаватися через приватні аукціони за напрацьованою схемою, то навряд чи.

Юлія ЄРЕМЕНКО,
керівник прес-служби
Управління СБУ
в Луганській області;
Алла АНТИПОВА,
власкор «Голосу України»
в Луганській області.

Переможець, як правило, відомий задовго до початку аукціону

Щоб уникнути хамства, водії лякають інспекторів камерами

МІЛІЦЕЙСЬКІ ІСТОРІЇ

Правильно спілкуватися із працівниками ДАІ навчали днями водіїв у Києві. Активісти «Дорожного контролю» їздили колонною машин та роздавали автолюбителям листівки. Власників «залізних коней» закликали вивчати свої права, фіксувати розмови з інспекторами на камеру і дізнаватися їхні прізвища та посаду.

— Тільки за таких умов у подальшому можна виграти суд, — розповідає активіст цієї організації Володимир. — Так, нещодавно відеореєстратор, у якому інспектор Вінницької ДАІ замість службового посвідчення показав водію дулю, облетів увесь Інтернет. Напружене спілкування представника ДАІ і автолюбителя викликало бурю емоцій і коментарів. Згодом керівництво відомства звільнило з органів горе-мільціонера.

Нещодавно в Інтернеті з’явилося ще одне скандальне відео розмови водія з кримським інспектором. Автомобіліст просив працівника ДАІ повідомити причину зупинки автомобіля. Однак правоохоронець почав сперечатися та лаятися із власником машини. За грубе порушення службової дисципліни інспектору теж вказали на двері.

За останній час з органів звільнено кілька інспекторів, які дозволяли собі нецензурну лексику або неестетичні жести у спілкуванні з водіями. Однак, такий фінал — швидше виняток із правил. Інші відеореєстратори як правило не приводять до якихось значущих наслідків. Автолюбителям, озброєними камерами мобільних телефонів, у кращому випадку вдається лише уникнути штрафів, але до покарання правоохоронців справа не доходить. Утім активісти «Дорожного контролю» вже й цим задоволені.

СЛІДСТВО ВЕЛИ...

Чому терпіла такі знущання, спитати вже немає в кого

Судова палата в кримінальних справах Кіровоградського апеляційного суду завершила розгляд справи за звинуваченням 25-річного жителя Кіровограда в убивстві своєї співмешканки. Йому винесено вирок — 15 років позбавлення волі.

Подробиці цієї жахливої історії повідомили в прес-службі прокуратури області. Садист систематично мордував жінку, з якою мешкав у будинку на вулиці 50 років Жовтня. Перенесені нею тортури, перелік яких зафіксований у матеріалах справи, нагадують ексекуючі фашистів і бандитів початку 1990-х. Чому й навіщо терпіла все це співмешканка нелюда — питання, яке сьогодні вже нема кому поставити. А те, що він коїв і коїв, у голові не вкладається. Молодик нещадно бив жінку, причому не тільки руками та ногами, а й молотком, засував їй під нігті голки, припалював тіло розпеченим паяльником... І це ще не весь перелік знущань! Душогуб був просто «виртуозом» у справі катувань, ще й хизувався цим перед знайомими.

Постійних тортур нещасна, в результаті, не витримала. Після чергового жорстокого побиття у листопаді минулого року вона померла. Щоб приховати сліди своїх зlodіян, підсудний і двоє його поплічників вивезли труп у господарській сумці за межі Кіровограда та сховали на смітнику... З огляду на надзвичайну жорстокість та цинізм скоєного державний обвинувач Олександр Замороз з винесеним вироком не погодився, вважаючи, що він не відповідає ступеню тяжкості вчиненого злочину. Прокуратура готує касацію щодо рішення суду, вважаючи його м’яким для такого душогуба.

А як можуть взагалі існувати на світі подібні індивіди — питання вже не до правоохоронців, а до психіатрів і психологів. І до політиків, у тім числі. Це закономірний результат тривалого неспокою (моментами аж до рівня психозу) в українському суспільстві, деградації значної частини людей, зумовленої постійними розчаруваннями і боротьбою за виживання, що трансформуються з часом у безнадію, а потім у подібне озвіріння. Важко сказати, яке майбутнє в Україні, коли поруч із нами більшає людей (варто лише почитати кримінальну хроніку), для котрих убивство, знущання над старими і малими, а в кіровоградському випадку — ексекуючі стосовно жертви на рівні маніяка стають звичною справою.

Ольга ПИЛИПЕНКО.
Кіровоградська область.

вмикаєте відеокамеру та починаєте записувати розмову з інспектором. В яких же випадках такий відеореєстратор може стати у нагоді? На наш погляд — у виняткових.

Оскаржувати накладений адміністративний штраф на підставі відео можна буде лише у разі, якщо інспектор на вимогу водія не пред’явить службове посвідчення або ж сам визнає, що насправді порушення не було. В таких випадках потрібно звертатися до адміністративного суду та надавати зафіксовану розмову з інспектором як доказ.

Інша ситуація, за якої відеореєстрація може виявитися виправданною, — це коли інспектор у розмові з водієм дозволить собі образливі висловлювання, жести тощо. Якщо подібне мало місце, ви маєте право звертатися до суду загальної юрисдикції з позовом про захист своєї гідності та честі (на підставі статті 297 Цивільного кодексу). При цьому можете вимагати від невічливого інспектора не лише вибачення, але й відшкодування моральної шкоди. Також можна звернутися до Департаменту ДАІ Міністерства внутрішніх справ та повідомити про непорядну поведінку їхнього працівника. В такому випадку до інспектора може бути застосоване дисциплінарне покарання, аж до звільнення.

Ярослав ГРУЩИНСЬКИЙ.

КОМЕНТАР ЮРИСТА

Уявімо ситуацію: вас зупиняє інспектор ДАІ. На його думку мало місце порушення правил дорожнього руху, на вашу — ні. Ви

«Мобільні» лиходії отримують по заслужі

ЯК НЕ СТАТИ ЖЕРТВОЮ

Згідно зі статистичними даними, одне з перших місць у структурі злочинності посідають злочини проти особистої власності громадян. Так, у ході оперативно-розшукових заходів працівники кримінальної міліції у справах дітей Малиновського райвідділу міста Одеси затримали двох юнаків, віком 24 та 16 років.

Вони підозрюються в скоєнні грабежів на території міста. За даними правоохоронців, за плечима старшого правопорушника вже є кримінальний досвід. Зі своїм неповнолітнім напарником він познайомився близько року тому. Незважаючи на вікову різницю, їхні інтереси багато в чому збіглися. Одного дня друзі зустрілися для сумісного проведення часу. На вулиці Терешкової в полі їхнього зору потрапила дівчина, яка тримала в руках дорогий мобільний телефон. Зловмисники, оцінивши дану «іграшку», вирішили позагравати з незнайомкою. Ініціативу знайомства взяв на себе старший із них. Після недовгої розмови молодики відійшли від неї на незначну відстань, а далі все відбувалося, як за сценарієм: молодший хлопчина по команді свого старшого «наставника» підбіг до дівчини та вирвав із рук телефон.

Адже вміст задніх кишень і верхнього одягу — легка здобич для бажаючих поживитися чужим добром. Ну, а також не давати свій телефон незнайомим людям навіть для «дуже важливого дзвінка».

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

СЛУЖБА 102

► ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ

Дільничний врятував будинок від пожежі, а чоловіка — від самогубства

Чергова сварка між подружжям пенсіонерів із обласного центру закінчилася великою пожежею у їхній квартирі та спробою самогубства одного з них. Жінка поскаржилася у міліцію, що чоловік вигнав її з квартири. Дільничний інспектор, підійшовши до помешкання, звернув увагу на запах диму й одразу викликав працівників МНС. Але господиня заборонила рятувальникам ламати двері та дозволила гасити полум’я тільки через вікно. Рятувальники встигли вчасно: коли вони дісталися кімнати, чоловік стояв на стільці й чіпляв собі на шию мотузку, очевидно намагаючись накласти на себе руки. Правоохоронцю вдалося витягти його із зашморгу живим та доправити в лікарню.

Ірина КОЗАК.

► СУМСЬКА ОБЛАСТЬ

Вартість контрабандного добра перевищила 1,8 мільйона гривень

Велику підпільну базу товарів китайського ширвжитку, «приправлену» цілим автопарком потужних вантажівок, накрили сумські податківці та прикордонники в рамках операції «Шит» на території Середино-Будського та Ямпільського районів Сумської області. На одній з шести виявлених перевалочних контрабандних баз правоохоронці знайшли 37 тюків-контейнерів з чоловічими та жіночими пальтами, спортивним одягом і взуттям, на іншій — 400 ящиків з газовими запальничками китайського виробництва. Крім цього, в покинутих ангарах та гаражах колишнього автопідприємств було виявлено автоколоду підвищеної прохідності, яка використовувалася для контрабандного переміщення вантажів через державний кордон. Кожен із півсотні всюдиходів перебував у «повній бойовій готовності» і був обладнаний засобами радіозв’язку. Загалом із незаконного обігу податковою міліцією та прикордонниками вилучено 47 автомобілів («Урал», «ЗІЛ», «УАЗ») без державних та заводських номерів, плюс трактор К-700 та два «УАЗи» з російськими державними номерами, які перетнули російсько-український кордон ще п’ять років тому. За попередніми даними, загальна вартість контрабандного добра перевищує 1,8 мільйона гривень.

Владислав ЖМУРКОВ.

► РІВНЕ

Дванадцятьом підліткам довелося спілкуватися із правоохоронцями

Такий результат роботи працівників відділення кримінальної міліції в справах дітей Рівненського міськвідділу, які з 25 по 31 жовтня поточного року проводили оперативно-профілактичні заходи під умовною назвою «Канікули». Основна мета їх — попередження та виявлення правопорушень серед неповнолітніх під час осінніх канікул. Стражі порядку також перевірили 18 місць, де зазвичай збираються підлітки, а саме — парки, сквери, шкільні майданчики тощо. В результаті п’ятьох батьків притягнуто до адміністративної відповідальності за неналежне виконання своїх обов’язків, оскільки їхні діти вживали спиртні напої та тютюнові вироби в громадських місцях.

Автолюбителям, озброєними камерами мобільних телефонів, у кращому випадку вдається лише уникнути штрафів

ОФІЦІЙНО

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до статті 27¹ Закону України «Про планування і забудову територій» щодо будівель закладів освіти та культури, фізичної культури і спорту, медичного та оздоровчого призначення

Верховна Рада України **постановляє:**

І. Внести до статті 27¹ Закону України «Про планування і забудову територій» (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 31, ст. 250; 2008 р., № 48, ст. 358; 2009 р., № 19, ст. 257, № 44, ст. 656) такі зміни:

1. Внести до статті 27¹ Закону України «Про планування і забудову територій» (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 31, ст. 250; 2008 р., № 48, ст. 358; 2009 р., № 19, ст. 257, № 44, ст. 656) такі зміни:

частину четверту після абзацу другого доповнити новим абзацом такого змісту:

«будівель закладів освіти та культури, фізичної культури і спорту, медичного та оздоровчого призначення».

У зв'язку з цим абзаци третій - шостий вважати відповідно абзацами четвертим - сьомим;

у частині сьомій:

в абзаци другому слова «(крім будівель закладів культури та освіти, медичного і оздоровчого призначення)» виключити;

в абзаци третьому слова «будівель закладів культури та освіти, медичного і оздоровчого призначення» виключити.

ІІ. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності через два місяці з дня його опублікування.

2. Положення цього Закону щодо звільнення замовників будівництва будівель закладів освіти та культури, фізичної культури і спорту, медичного та оздоровчого призначення від пайової участі (внеску) у створенні і розвитку інженерно-транспортної та соціальної інфраструктури населених пунктів поширюються також на випадки, коли органами місцевого самоврядування прийнято рішення про встановлення замовникам будівництва будівель закладів освіти та культури, фізичної культури і спорту, медичного та оздоровчого призначення розміру пайової участі (внеску) у створенні і розвитку інженерно-транспортної та соціальної інфраструктури населених пунктів, але на день набрання чинності цим Законом не укладено відповідний договір про пайову участь (внесок) у створенні і розвитку інженерно-транспортної та соціальної інфраструктури населеного пункту.

3. Кабінету Міністрів України до набрання чинності цим Законом:

затвердити перелік видів закладів освіти та культури, фізичної культури і спорту, медичного та оздоровчого призначення, замовники будівництва яких звільняються від пайової участі (внеску) у створенні і розвитку інженерно-транспортної та соціальної інфраструктури населених пунктів;

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом та забезпечити приведення міністерствами, іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.

Президент України
В. ЯНУКОВИЧ

м. Київ,
21 жовтня 2010 року
№ 2625-VI

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців» щодо проведення електронної реєстрації

Верховна Рада України **постановляє:**

І. Внести до Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців» (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., № 31-32, ст. 263; 2005 р., № 16, ст. 257, ст. 259; 2006 р., № 27, ст. 234, № 37, ст. 310; 2009 р., № 19, ст. 263; 2010 р., № 8, ст. 51, № 18, ст. 140, № 29, ст. 392, № 37, ст. 498; із змінами, внесеними законами України від 7 липня 2010 року № 2453-VI та від 8 липня 2010 року № 2464-VI) такі зміни:

7. Частину шосту статті 22 доповнити абзацом другим такого змісту:

«У разі проведення державної реєстрації на підставі електронних документів у випадках, передбачених цим Законом, підтвердженням внесення плати за публікацію повідомлень є примірник електронного розрахункового документа, засвідченого електронним цифровим підписом».

8. У статті 23:

1) у частині четвертій:

абзац перший після слова «вкладення» доповнити словами «або в разі подання електронних документів подати опис, що містить відомості про надіслані електронні документи, в електронній формі»;

абзац третій доповнити словами «(у разі подання електронних документів - не подається)»;

2) абзац другий частини шостої доповнити словами «або в разі подання електронних документів документ, що засвідчує повноваження цієї особи, в електронній формі залучається до документів, передбачених частиною четвертою цієї статті»;

3) частину сімнадцяту доповнити абзацом другим такого змісту:

«У разі подання заяви про проведення резервування найменування юридичної особи електронним документом підтвердженням внесення плати за проведення такого резервування є примірник електронного розрахункового документа, засвідченого електронним цифровим підписом».

9. У статті 24:

1) у частині першій:

абзац перший після слова «вкладення» доповнити словами «або в разі подання електронних документів подати опис, що містить відомості про надіслані електронні документи, в електронній формі»;

абзац четвертий доповнити словами «(у разі подання електронних документів - один примірник)»;

абзац п'ятий доповнити реченням такого змісту: «У разі подання електронних документів для проведення державної реєстрації юридичної особи підтвердженням внесення плати за проведення державної реєстрації юридичної особи є примірник електронного розрахункового документа, засвідченого електронним цифровим підписом»;

2) частину другу доповнити абзацом другим такого змісту:

«У разі подання електронних документів довідка з Єдиного державного реєстру про проведення резервування найменування юридичної особи надсилається державному реєстратору рекомендованим листом. При цьому державному реєстратору електронним документом надсилаються відомості про реквізити такої довідки, відомості про реквізити рекомендованого листа та подається опис, що містить відомості про надіслані електронні документи, в електронній формі»;

3) абзац другий частини дев'ятої доповнити словами «або в разі подання електронних документів документ, що засвідчує повноваження цієї особи, в електронній формі залучається до документів, передбачених частинами першою - сьомою цієї статті»;

4) доповнити частиною тринадцятою такого змісту:

«13. Подання електронних документів для проведення державної реєстрації юридичної особи державному реєстратору засновником (засновниками) або уповноваженою ним (ними) особою здійснюється виключно для засвідчення державним реєстратором факту створення юридичної особи.

Подання засновником (засновниками) або уповноваженою ним (ними) особою документів державному реєстратору для проведення державної реєстрації змін до

установчих документів юридичної особи здійснюється виключно на паперових носіях без подання електронних документів».

10. У статті 42:

1) у частині першій:

абзац перший після слова «вкладення» доповнити словами «або в разі подання електронних документів подати опис, що містить відомості про надіслані електронні документи, в електронній формі»;

доповнити абзацами шостим і сьомим такого змісту:

«У разі подання електронних документів нотаріально посвідчена письмова згода батьків (усиновлювачів) або піклувальника, або органу опіки та піклування, якщо заявником є фізична особа, яка досягла шістнадцяти років і має бажання провадити підприємницьку діяльність, надсилається державному реєстратору рекомендованим листом. При цьому державному реєстратору електронним документом надсилаються відомості про реквізити рекомендованого листа та подається опис, що містить відомості про надіслані електронні документи, в електронній формі.

У разі подання державному реєстратору електронних документів фізичної особи до них додається електронний документ, що засвідчує повноваження особи, пов'язані з підготовкою електронних документів фізичної особи»;

2) частину другу доповнити абзацом четвертим такого змісту:

«У разі подання електронних документів підтвердженням внесення реєстраційного збору за проведення державної реєстрації фізичної особи - підприємця є примірник електронного розрахункового документа, засвідченого електронним цифровим підписом»;

3) частину четверту доповнити абзацом другим такого змісту:

«У разі якщо для проведення державної реєстрації фізичної особи підприємця, яка через свої релігійні або інші переконання відмовилася від присвоєння ідентифікаційного номера та офіційно повідомила про це відповідним органам державної влади, подаються електронні документи, до документів, передбачених частинами першою і другою цієї статті, додається копія сторінки паспорта з відповідною відміткою»;

4) доповнити частиною восьмою такого змісту:

«8. Подання електронних документів для проведення державної реєстрації фізичної особи, яка має намір стати підприємцем, здійснюється для засвідчення державним реєстратором факту набуття фізичною особою статусу підприємця.

Подання фізичною особою - підприємцем документів державному реєстратору для проведення державної реєстрації змін до відомостей про фізичну особу - підприємця здійснюється виключно на паперових носіях без подання електронних документів».

ІІ. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності через дев'ять місяців з дня його опублікування.

2. Спеціально уповноважений орган з питань державної реєстрації розробляє та розміщує на своєму офіційному веб-сайті в Інтернеті всю необхідну інформацію щодо електронного формату вихідних документів (на основі відкритого стандарту XML), а також програми формування та подання документів, необхідних суб'єкту підприємницької діяльності для проведення реєстрації, передбаченої цим Законом, та забезпечує безоплатний доступ до них.

Президент України
В. ЯНУКОВИЧ

м. Київ,
19 жовтня 2010 року
№ 2609-VI

У зв'язку з виключенням із списків вважати недійсними посвідчення помічників-консультантів:

народного депутата України Герасимчука В. В.:
Бабенюка Василя Григоровича (номер посвідчення 447/16);
Тарабана Володимира Івановича (номер посвідчення 447/29);
народного депутата України Добряка Є. Д.:
Шербака Дениса Сергійовича (номер посвідчення 329/32);
Любенка Петра Івановича (номер посвідчення 329/19);
народного депутата України Келестина В. В.:
Небиловича Романа Івановича (номер посвідчення 488/20);
народного депутата України Мельника П. В.:
Горбачової Анастасії Олексіївни (номер посвідчення 484/26);

Грицун Тетяни Григорівни (номер посвідчення 484/24);
народного депутата України Пінчука А. П.:
Загребельського Дениса Володимировича (номер посвідчення 498/22);
народного депутата України Сушкевича В. М.:
Івашенко Інни Валентинівни (номер посвідчення 214/14);
Чеберди Олексія Григоровича (номер посвідчення 214/20);
народного депутата України Шарова І. Ф.:
Валька Василя Васильовича (номер посвідчення 442/25).

Управління кадрів.

► РІВНЕНЩИНА

Обмінюються досвідом

На Рівненській АЕС в рамках Лісабонської ініціативи для АЕС Східної Європи, схваленої МАГАТЕ, працює партнерська перевірка щодо застосування на блоках №1 та №2 симптомно-орієнтованих аварійних інструкцій (COAI).

Такі інструкції — єдиний комплект документації, який встановлює дії персоналу в разі порушень у роботі реакторного устаткування та допоміжних систем. Вони вперше були застосовані у США після аналізу уроків інциденту на АЕС «Трі Майд Айленд» у 1979 році. За допомогою американських партнерів СОАІ вже впроваджено на енергоблоках у Чехії, що є аналогами першого і другого рівненських блоків, Словаччині, Угорщині та Росії. В Україні введення проти-аварійних інструкцій розпочато в 2007 році. Під час адаптації процедур було змодельовано десятки аварійних ситуацій, вихід з яких персонал шукав за допомогою нових для себе приписів. Використання симптомно-орієнтованих аварійних інструкцій значно підвищує рівень безпеки, дає змогу ефективно керувати процесом виробництва електроенергії, унеможливити порушення з вини персоналу, попереджувати невинновдані зупинки енерго-локів тощо.

Олександра ЮРКОВА.

► ЛУГАНЩИНА

Стверджують, що біопаливо можна виробляти з... мулу.

В області підготовлено проект з виробництва біопалива з мазуту та мулу.

До кінця року таку установку відкриють у Стаханові, а сьогодні тривають завершальні роботи. Автори розробки стверджують, що мул і мазут є чудовим матеріалом для виготовлення асфальтобетонної суміші, що в три-чотири рази міцніша за нинішні стандарти. Цей матеріал в області вже почали експериментально використовувати. Як засвідчили розрахунки, за потреби 300—500 тисяч тонн мулу, які підуть на ремонт асфальтових доріг, Луганщину можна повністю очистити від таких відходів за п'ять років. Крім того, мул реально використовувати для виробництва будівельного матеріалу, що на 10 відсотків нижче за енерговитрати і дешевше цегли, а також як добриво. До того ж можна використовувати навіть забруднений мул, застосовуючи особливі технології. Однак для впровадження таких ноу-хау, кажуть розроблювачі, потрібна нова законодавча база.

Вл. інф.

► ПОЛТАВЩИНА

Шкільне теплозбереження

Для участі у впровадженні Програми шкільної освіти з основ теплозбереження та ефективного використання теплової енергії в рамках проекту «Рекформа міського теплозабезпечення в Україні» в Полтаві визначено три навчальні заклади: навчально-виховне об'єднання №14, гімназії №17 і №30.

Представники адміністрації шкіл, методичного кабінету, вчителі, які будуть читати для учнів 6-х класів факультативний курс «Про теплопостачання та теплозбереження для майбутнього споживача», отримали докладну теоретичну та методичну інформацію про шляхи впровадження цієї програми в нашому місті. Учнім і вчителям надано змістовні посібники.

Факультативний курс, розрахований на 17 уроків, передбачає не лише знайомство учнів із матеріалом теми, а й активну участь у проведенні аудита з використання тепла, теплової енергії як у навчальних закладах, так і в побуті.

Віталій СКОБЕЛЬСЬКИЙ.

Два в одному: тепло та економія

Стан комунальної теплоенергетики Луганщини характеризується як критичний. Розбалансована система, котра до того ж працює на застарілому обладнанні, призводить до щорічних втрат природного газу обсягом понад 85 мільйонів кубічних метрів, або 25 відсотків його обсягу споживання теплопостачальними підприємствами регіону. Наявні потужності котелень використовуються на 30 відсотків. З 2005 року в окремих населених пунктах розпочато децентралізацію теплопостачальних організацій. Найуспішніше вона проходить у Краснодоні.

Грілася за допомогою праски

— Тепер і в нас буде тепло, — вчителі-пенсіонери Валерій Михайлович і Людмила Василівна не приховують свого радісного настрою. — Шість років мерзли. Раніше батареї центрального опалення хоч іноді були теплі, а останні два роки в нас зовсім не топили. У ЖЕКУ пояснювали, що в підвалі нашого будинку прогнили всі труби, а для їхньої заміни немає грошей. Але нинішнього року до нас прийшла комісія — дуже милі люди. Розповіли про міську соціальну програму теплопостачання, за якою місцева влада допомагає таким, як ми, у встановленні автономного опалення. Пільгова «автономка» коштуватиме нам лише чотири тисячі гривень, а 60 відсотків витрат бере на себе міськвиконком.

Цього дня робітники саме завершували встановлення опалення. На тлі новенького витонченого радіатора майже двометрова чавунна «гармошка» старої батареї вже здавалася анахронізмом. Валерій Михайлович Кирюшин із задоволенням показує нове обладнання, а його дружина намагається нас переконати, наскільки вигідна для пенсіонерів «автономка». Начальник управління економіки Краснодонського міськвиконкому Ганна Яковлева слухає її з посмішкою. Свій коментар вона дасть пізніше.

— Як каже наш сусід, який уже поставив таке опалення, ми будемо платити приблизно 130 гривень на місяць, а раніше опалення нашої двокімнатної квартири ставало нам у 300 гривень — ділитись своїми думками хазяйка. — Ми такі вдячні місцевій владі. Уже давно нічого не отримували від держави.

У цьому десятому будинку на кварталі Шахтар ми завітали ще до однієї квартири, де вели роботи з встановлення опалення. Марія Михайлівна Тебекіна в березні святкуватиме своє 90-річчя, але перебуває ще в доброму здоров'ї, тільки чує погано. Минулої зими в неї сталося запалення вух, після чого й оглухла. А занеждала тому, що сильно мерзла. Від центрального опалення її квартиру відрізали ще два роки тому. Сама написала заяву. Пенсія маленька. Незважаючи на те, що свого часу працювала на шахті, платити за тепло немає чим, та й не було того тепла в батареях. Навіщо задарма гроші викидати? Увесь цей час грілася за допомогою праски. Вона її ро-

весниці. Нині таких не виробляють — чавунна, важка, тому довго тримає тепло. На ніч гріла праску на газовій грубці і брала її в холодну постіль, а вдень тримала руки й ноги на пластиковій пляшці з гарячою водою. Дітей Бог не дав Марії Михайлівні, допомагати їй нікому, тож сподівалась тільки на себе. З убогої пенсії збрала якусь суму собі на смерть, а тут запропонували автономне опалення провести. Хотіла вже свої «похоронні» на цю справу пустити, щоб не мерзнути, як минулої зими, але добра душа Марія Григорівна, що взялася доглядати за бабусею, відрадила їй позичити їй грошей. Тож бабуса тепер не тільки не буде мерзнути, а й користуватиметься гарячою водою. Каже, що вже забула, як вона тече із крана.

Щоб люди вчасно отримали тепло, на установці індивідуального опалення особам пільгової

Марія Михайлівна Тебекіна зі своєю «опалювальною» праскою.

два роки. Друга муніципальна позика була витрачена на встановлення приладів обліку на всі котельні міста, і це дало змогу знизити споживання газу як мінімум утричі. Коштом третьої позики продовжили встановлення міні-котелень. А наступним етапом реорганізації теплового господарства стало переведення житлових об'єктів на індивідуальне опалення.

Варто зауважити, що, розробляючи план децентралізації центрального опалення, керівники

робила спеціальну соціальну програму з установки індивідуального опалення для пільгової категорії краснодонців. 60 відсотків вартості робіт та устаткування місто бере на себе, а решту платити власник квартири. Це 3—4 тисячі гривень

— Економічний ефект сьогодні за індивідуальним опаленням, — упевнена Ганна Яковлева. — Давайте підрахуємо: нині тариф на подачу тепла становить 7 гривень 49 копійок за один квадратний метр. Грубо кажучи, оплата за послуги тепловиків у трикімнатній квартири коштує більш як 400 гривень. А за індивідуальне опалення люди платитимуть на місяць 150—200 гривень. До того ж будуть користуватися гарячою водою, про яку вже забули. Тож отримуємо одразу два ефекти — якісне опалення та економію витрат. Процес встановлення «автономок» іде досить ефективно. Ми їх поставили вже тисячу, але роботи не закінчуються, тому що укладення договорів на встановлення пільгового індивідуального опалення триває. У центрі Краснодона нинішньої зими працюватиме лише одна котельня, що опалює будинки, позбавлені можливості встановити індивідуальне опалення.

З калькулятором і без — результат один: вигідно

Про вигоду, що дає індивідуальне опалення, сьогодні переконавати нікого не доводиться. Як то кажуть, «плавали, знаємо». Цікавить інше. По-перше, який економічний ефект одержує місто від такої децентралізації й, подруге, чи справді це є виходом для Луганщини, стан комунальної теплоенергетики якої характеризується як критичний?

— Давайте лічити, — пропонує Ганна Петрівна. — Краснодон сьогодні заборгував газівникам понад 10 мільйонів гривень і 3 мільйони гривень становить його борг енергетикам. Водночас споживач винен нам теж 3 мільйони гривень. І хоча наші юристи ведуть претензійну роботу, жителі свої борги не покривають. Виходить, що відшкодування боргів мусить узяти на себе міський бюджет і робити це за рахунок свого майна. Тож економічний ефект ми бачимо у вивільненні ресурсів, які можна спрямувати в тому числі й на розв'язання комунальних проблем. Крім того, скорочуються штати. Тільки скорочення адміністративного апарата в ЖКГ дало нам 1 мільйон гривень економії.

Проект децентралізації центрального опалення у Краснодоні триває вже майже вісім років. Як показує досвід, перехід на індивідуальне опалення досить ефективний, особливо для шахтарських міст і селищ. Переважно всі вони створювалися в середині минулого століття, і за час, що минув, котельні вже зістарилися, а встановлене на них устаткування — невиправдано енергоємне. Досвідом краснодонців вже багато хто зацікавився в регіоні, особливо виявилася привабливою муніципальна позика. Є надія, що за допомогою уряду Луганщина впорається зі своєю комунальною проблемою.

Алла АНТИПОВА.

Луганськ.

Фото автора.

Під час укладення договорів на встановлення індивідуального опалення.

категорії у Краснодоні працювало вісім підрядних організацій.

Чим запам'яталося минуле десятиліття

Запитайте в мешканців Краснодона, чим їм запам'яталося минуле десятиліття. Серед хороших і поганих спогадів вони обов'язково назвуть комунальні проблеми — перебої з водою й нікудишнє опалення. І в цьому вони будуть ширі. Річ у тім, що Краснодон — єдине місто в регіоні, котре в 2002 році прийняло соціальну сферу підприємств вугільної галузі без фінансового супроводу. Технічний стан об'єктів був такий поганий, що будь-які кошти, що вкладалися міським бюджетом в їхній ремонт, не давали бажаного ефекту. Наприклад, на той момент у Краснодоні було близько трьох десятків котелень, які відпрацювали свій ресурс. Не ремонт був потрібен, а цілковита заміна. Де взяти гроші? У пошуках варіантів міська влада чи не перша в області зважилася взяти муніципальну кредитну позику й за ці кошти побудувати перші міні-котельні для бюджетних організацій. Усього їх тоді поставили одинадцять. Проект окупився за

міста орієнтувалися на статтю 45 Гріничого закону, що визначає механізм пільг на енергоносії для шахтарів. Однак джерело фінансування цього закону не було визначено, тож пільги залишалися тільки на папері. Тобто реально цей закон не працював, і це внесло небажані корективи в роботу влади.

— Ми зіштовхнулися з повальними неплатежами, — розповідає начальник управління економіки Краснодонського міськвиконкому Ганна Яковлева. — Автоматично у нас виникли проблеми з погашенням боргів по газу та електроенергії. Додайте до цього ще й різницю в тарифах, що її до сьогоднішнього дня держава не відшкодувала в повному обсязі. Наприклад, собівартість послуги теплопостачання на кінець минулого опалювального сезону досягала 20—23 гривень за квадратний метр. Зрозуміло, що населення не витримає такого навантаження. Вихід ми побачили один — децентралізація опалення, перехід на індивідуальну форму теплопостачання. Тому ще 2006 року міська рада розробила програму такої децентралізації в Краснодоні й уже чотири роки чітко її виконує.

Аналіз ситуації привів до несподіваних висновків. Як з'ясувалося, у Краснодоні і ще двох містах, які входять до його структури, залишилися лише 2 тисячі осіб, які користуються центральним опаленням. До того ж це здебільшого представники пільгової категорії населення — учасники війни, пенсіонери, малозабезпечені родини тощо. Одне слово, ті, кому індивідуальне опалення не по кишені. А основна частина населення обрала для себе «автономку». Виходячи з отриманих даних, міська влада роз-

Ветеран педагогічної праці Валерій Михайлович Кирюшин тепер не мерзнутиме.

У тіні рукотворного соснового бору ще й сьогодні можна натрапити на кам'яноподібні залишки легендарних, праісторичних дерев–велетнів — араукарій. Їх зламані, відшліфовані часом сіро–буро–малинові пеньки блищать на сонці, немов слизькі шляпи гігантських грибів–боровиків.

Паркова фауна налічує близько 1000 видів тварин, третина з яких занесена до Червоної книги України, дванадцять — у Європейський червоний список.

У НОМЕР

Ядерні відходи захоронуватимуть за стандартами

Європейська комісія запропонувала проект директиви, що передбачає запровадження стандартів безпеки для створення постійних сховищ відпрацьованого ядерного палива і радіоактивних відходів.

Про це повідомляє прес-служба Єврокомісії. «Безпека турбує всіх громадян і всі країни ЄС, незважаючи на те, чи є вони прихильниками або противниками ядерної енергетики. Ми маємо забезпечити найвищі стандарти безпеки у світі, щоб захистити наших громадян, нашу воду і нашу землю від радіоактивного забруднення», — заявив комісар ЄС з питань енергетики Гунтер Уттінгер.

Проектом документа, зокрема, передбачається зобов'язати країни—члени ЄС упродовж чотирьох років з моменту набрання директивою сили розробити національні плани захоронення ядерних відходів у рамках загальних для всіх країн—членів ЄС стандартів безпеки. Національні програми мають включати будівництво та управління підземними сховищами ядерних відходів, із зазначенням термінів такого будівництва і чіткої програми дій, оцінку фінансових витрат та обрані для цього схеми фінансування.

Єврокомісія також пояснює, що розробка проекту директиви спричинена тим, що за 50 років з моменту запуску першого ядерного реактора в Європі так і не було створено жодного постійного сховища відходів і, зокрема, відпрацьованого ядерного палива. Водночас щороку кількість таких відходів у країнах—членах ЄС досягає 7 тисяч кубічних метрів.

На сьогодні в 14 країнах—членах ЄС із 27 працюють атомні електростанції.

Спалювати опале листя небезпечно

Фахівці закликають жителів екологічно неблагодіюлих регіонів відмовитися від практики спалювання опалого листя. Це не тільки шкодить довкіллю, а й позначається на здоров'ї людини.

Зелені насадження, як біологічний фільтр, вбирають у себе токсичні речовини. Під час згоряння хімічні сполуки вивільняються й людина вдихає отруйні та канцерогенні речовини. Приміром, у димі опалого листя Запоріжжя — високий уміст сполук свинцю, ртуті та інших важких металів.

Крім того, чадний газ призводить до головного болю, загострення респіраторних захворювань. Найбільше страждають від диму горілого листя діти, старики й ті, хто має хронічні захворювання серця та легенів.

Також варто знати, що перетворення листя на попіл — порушення природоохоронного законодавства. Відповідно до статті 152 Кодексу України про адміністративні правопорушення, штраф за спалювання листя для громадян становить 340—1360 гривень, для посадових осіб і підприємств — 850—1700 гривень.

ЛАНДШАФТНІ ПАРКИ УКРАЇНИ

Шість років тому на екологічній мапі Донеччини з'явилося унікальне новоутворення — регіональний ландшафтний парк «Краматорський». А унікальність його, передусім, у тому, що він чи не єдиний серед своїх «зелених співродичів» на східних кресах України розташований в територіально–адміністративних межах одного із мегаполісів Донбасу — міста машинобудівників Краматорська.

Парк природи — на історичних землях

Як розповів засновник і директор «Краматорського» Микола Мірошніченко, його лісостепове екогосподарство знаходиться на історичних землях, де колись по руслах степових річок Біленька та Бичок, що впадають у Казенний Торець (колишня назва Тор), пролягав кордон запорозьких і донських козаків. Відомий краєзнавець Донеччини Володимир Коцаренко в історичній розвідці «Колись тут пролягав кордон» пише: ще в середині XVIII століття ці землі Дикого поля не були заселені. Згодом Бахмутська провінціальна канцелярія видала російським офіцерам, що служили в містечках Бахмуті (нині — Артемівськ) і Тор (Слов'янськ), дозвіл ставити водяні млини на річках Тор, Маячка, Біленька. Але «господа» офіцери цим не задовольнилися і з часом загарбали довколишні землі. Однак земельна «прихватизація» відбувалася лише в межах території північніше річок Біленька і Бичок. Пояснення цьому просте: на південь знаходилися землі Війська Запорозького, а новітні поміщики дуже боялися проблем із козаками, які б не стерпіли їхнього свавілля.

Народження нової дамби почалося з нульового

У Ренійському морському торговому порту, де знаходиться нульовий пікет дунайських протипаводкових систем, завершили будівництво першого пускового комплексу захисної дамби. Реконструйована ділянка дамби становить 1650 метрів. А загалом довжина дунайських захисних споруд від Рені до Вилкового — 225 кілометрів.

Захисна дамба побудована в 60-х роках минулого століття. Незважаючи на щорічний ремонт, вона ледве стримує натиск Дунаю під час повеней. А на 16 ділянках є, образно кажучи, решетом. Крізь земляне тіло захисної споруди просочується вода, розмиваючи глину й пісок.

Реконструкція першої ділянки дамби обійшлася державному бюджету в кругленьку суму. А вартість робіт на зведенні 16-кілометрової ділянки захисної споруди коштуватиме 67 мільйонів гривень.

У Рені на нульовий пікет протипаводкової системи

прибув голова Державного комітету водного господарства України Василь Андрійович Сташук. Ходом робіт з відродження дамби він залишився задоволений: роботи тривають цілодобово, задіяно 250 фахівців і 100 одиниць техніки.

— Цей об'єкт має стратегічне значення, — заявив Василь Сташук. — Ми регулярно звітуємо перед Кабміном щодо проведених робіт. Темпами задоволений. Термін завершення залишається тим самим — 1 грудня.

До цього строку повинні

заново побудувати 16 кілометрів дамби та відремонтувати 13 шлюзів-регуляторів. Будівельники дають гарантію безпечної експлуатації майбутньої дамби — 50 років. Її будують за перевіреною часом, а точніше — століттями, технологією: з важкого суглинку формується фундамент дамби триметрової товщини. Він не пропускає воду навіть за великого тиску. Висота насипу сягне 7,4 метра, а деякі ділянки зміцнюватимуть залізобетонними плитами.

А найголовніше — рекон-

«Зелена підкова»

Та, як кажуть, нема лиха без щастя. Нинішня економічна криза, яка болюче вдарила і по промисловості Донечкого регіону, має і свій позитив. Зупинилися шкідливі підприємства Костянтинівки, Краматорська, Дружківки, Слов'янська, і стало чистішим довкілля. Ожили ліски і байраки, трішки легше стало дихати фауні та флорі. З'явилася надія в людей бодай зберегти від повної руйнації унікальні природні острові донецького степу, які ще дивом не покрили отруйні хвилі донбаської індустріалізації. Нарешті, здається, і місцева влада почала розуміти, що без збереження навколишнього середовища сьогодні нам уже не жити...

Поезія і проза прабатьківського степу

Ось за таких, далеко не райдужних, обставин і з'явився у 2004 році на екологічній мапі Краматорська регіональний ландшафтний парк. Сьогодні він має площу близько двох тисяч гектарів. Складається з чотирьох відокремлених ділянок, кожна з яких є неповторною складовою частиною єдиного природного комплексу.

Разом зі своїм молодим гідом, заступником директора «Краматорського», аспірантом Донецького національного університету, біологом Ігорем Курячим сонячного літнього дня мені поталанило побувати на всіх чотирьох ділянках парку. І на кожній відкривав для себе щось нове, хоча народився, виріс у цих краях і, назавжди зачарований літнім донецьким степом, написав у далекій юності рядки:

*«Початок червня чебрецем пропах.
Донецький степ, неначе знепритомнів,
— Лежить нерушно, прогрівас шлях
Повітрям полудневого осоння.
По вибалках шипшина зацвіла,
Тінь літака перебігає стежку,
Тонесенька тополя, мов стріла,
Видніється у сагайдаці степу».*

Там, де біжить ручай Комишуваха

І ось ми на території найбільшого за площею, найбагатшого на флору і фауну відділка ландшафтного парку «Краматорський», що розташований на півдненних околицях міста — «Комишуваха». Тут, в однойменному урочищі, — витoki невеликої річечки, що, в'ючись серед виярків і луків, повнить джерельною водою найбільше в межах міста водосховище — Малотаранівський ставок і впадає за його греблею у повноводний Казенний Торець. У лісовому масиві, утвореному могутніми дубами, ясенами, кленами, в'язами та липами, можна зустріти куницю, борсука, косулю, зайця, лисицю, їжака, інших тварин. А коли не поталанить, у просторих вольєрах міні-зоопарку — близько «поспілкуватися» й з дикими кабанями, оленями, вовками. Тут можна побачити павичів, на штучному «Лебединому озері» — лебедів-шипунів. Деякі з цих тварин та птахів спеціально завезені з Асканії-Нови.

А поряд — ділянки неораного цілиною степу з синіми цяточками джерельних криниць, тоненькими срібними струмочками. У квітні—травні вони укріті зелено-золотавим килимом першоцвітів, на початку літа — бузковими острівцями пахучого чебрецю, пізньої вітряної осені степом літають, мов футбольні м'ячі, колючі сірі куші перекотиполя, гнуться до землі кураї. Між похилими травами часто можна угледіти зайців, перепелів,

Нинішня економічна криза, яка болюче вдарила і по промисловості Донецького регіону, має і свій позитив. Зупинилися шкідливі підприємства Костянтинівки, Краматорська, Дружківки, Слов'янська, і стало чистішим довкілля. Ожили ліски і байраки, трішки легше стало дихати фауні та флорі.

Великого міста

куріпок. А у високім небі — дивовижних птахів: беркутів, орлів-могильників, білохвостих орланів, пугачів, орлів-карликів, сірих журавлів, диких качок, степових чайок, кібців. Дільниця «Комишуваха» — центральна садиба парку. Тож тут і розташований майстерно обладнаний, зі смаком оформлений «Візит-центр», де завжди є можливість ознайомитися з природними багатствами цього заповідного об'єкта, насолодитися відпочинком на лоні природи. Відвідувачам (а таких щорік більшає — їдуть не лише з Краматорська, а й сусідніх Дружківки, Костянтинівки, обласного центру, з інших регіонів України) пропонується екскурсія спеціальною обладнаною екологічною двокілометровою стежкою «Лісова казка», поплавати на човні, скупатися в озері, порибалити, перепочити з друзями у затишку зі смаком зроблених альятанок. Сюди на автобусах регулярно прибувають екскурсії школярів, тут проходять практику студенти-біологи, географи з Донецька, Харкова. На базі «Візит-центру» проводяться науково-практичні конференції, різні екологічні заходи. А ще тут, в урочищі Липовім, є джерело з надзвичайно чистою, кришталевою водою, якій, не без підстав, приписують цілющі якості. Колись

за всіма православними канонами воно було освячене, на згадку про що поряд встановили кам'яний хрест. Не менш цікаві для відвідувачів і три інші складові паркового комплексу «Краматорський», кожна з яких має свою «фірмову фішку».

Закам'янілі ровесники динозаврів

На протилежному, правому березі Тору знаходиться найменша за площею, але найповажніша за віком природно-історична пам'ятка парку «Краматорський» — «Пчолкінські закам'янілі дерева». Тут, у тіні рукотворного соснового бору, ще й сьогодні можна натрапити на кам'яноподібні залишки легендарних, праісторичних дерев-велетнів — араукарій. Їх зламані, відшліфовані часом сіро-буро-малинові пеньки блищать на сонці, немов слизькі шляпи гігантських грибів-боровиків. Але таких у кошик не назбираєш. Хоча ще донедавна хвацькі хазяї із сусідніх селищ, дач використовували безцінні залишки реліктових дерев, яким уже за 200 мільйонів літ (!), у своїх приватних господарствах, зокрема під

фундаменти будівель: а хто його знав, що воно таке?.. Між тим це диво природи можна зустріти лише у заокеанському американському штаті Арізона та на околицях сусідньої з Краматорськом Дружківки, де ще стоїть невеликий, поламаний страшним часовим буревієм гайок. А тут, біля селища Пчолкіно, зустрічається багато великих і малих друзок цього унікального дерева-каменя — безцінний скарб для науковців, диво-експонат просто неба для відвідувачів парку «Краматорський». Як розповідає відомий вчений-природознавець Микола Янко, з яким неодноразово зустрічався автор цих рядків, закам'янілі дерева араукарії, що збереглися в басейні річки Казенний Торець, — німі свідки того, як давним-давно на просторах півночі сучасної Донеччини, ще у кам'яновугільний період, домінував теплий, вологий клімат, суцільною, височезною стіною стояли вічнозелені густі ліси, де серед гігантської папороті зростали й араукарії, які, нехай і у фрагментальному вигляді, дійшли до нас через десятки мільйонів літ. Хоча нині цей унікальний історико-природний пам'ятник є заповідною зоною, що входить до складу РЛП

«Краматорський», і має красиво оформлений, змістовно заповнений буклет-паспорт, про нього, на жаль, ще й сьогодні знає обмежене коло спеціалістів, патріотів рідного краю. — Шкода, що так воно є, — скрушно констатує директор парку Микола Мірошніченко. — Місту, що стало відомим світу дякуючи його заводам-гігантам, унікальній машинобудівній продукції, яку вони якісно виготовляють, Краматорську нині конче не вистачає його природно-історичної популяризації.

Диво-скеля — посеред степу

На східному відділку РЛП — «Білокузьминівському» — розташоване ще одне природне диво, за світлим силуетом якого — сотні віків. Це гігантська крейдяна глиба висотою з дев'ятиповерховий будинок. Вона — безмовний пам'ятник буремних, природних стихій, що вирували тут у доісторичні часи. Важко уявити, яка сила змогла «поставити на диби» землю, оголивши її глибоко сховане ество! Глиба являє собою гігантське скелеподібне оголення крейди площею у третину гектара. Її вік, як стверджують вчені, — близько 90 мільйонів років! Тут у мезозойську еру хлюпотіли води величезного теплого моря

і з сотень тисяч морських організмів поступово формувалася крейдова будова. Ближче до підніжжя скелі розташовано багато ніш, печер, є і місцевий каньйон. Злетівши до неба на 25 метрів, вона височить незрушною стіною, яку вінчають химерні зубці, що робить її схожою чи то на веле-тенську срібну корону, а чи на казковий палац. На східній окрайці скелі самотньо стоїть меч-гора — багатометрова крейдяна колона, органічно доповнюючи цей оригінальний «архітектурний» ансамбль. Судячи зі знайдених під скелею залишків давньої стоянки, тут була обладнана своєрідна майстерня первісних людей з обробки кремнію, який знаходили наші пращури безпосередньо на її схилах. А ще, як розповідає легенда, в одній із печер комплексу скельних монолітів на початку минулого століття жив-молився самотник-мандрівник Стефан Босий, якого місцеве населення вважало за святого. Та з причини гоніння на нього з боку «влади антихристів» він покинув скит і назавжди зник із цих країв. А ось печеру у скелі, зроблену власноруч загадковим Стефаном, де він молився так, що було чути за дві версти, можна побачити і сьогодні.

Між ярами та байраками

Відділок «Білокузьминівський» органічно доповнює сусідня з ним дільниця РЛП — «Біленьке». У північній частині паркового комплексу, на близько 500 гектарах неторканого степу, можна побачити багато дивини — починаючи від «законсервованих» у крейді моллюсків до панцирів і голок морських їжаків, зубів акул. А ще тут вільно дихається свіжим повітрям, бо саме у цій частині парку найбільші масиви ковил-трави, насадження унікальної сосни, яка росте лише у Святогір'ї на крейдяних берегах Сіверського Дінця. Паркова фауна налічує близько 1000 видів тварин, третина з яких занесена до Червоної книги України, дванадцять — у Європейський червоний список. Це — тхір лісовий, хом'ячок сірий, борсук, ряд видів кажанів. Тут гніздяться пернаті «червонокнижники» — беркут, могильник, журавель, курганник, огар, деркач, сиворакша, орел-карлик, білохвіст. Є рідкісні плазуни — полоз візерунковий, мідянка та гадюка степова. Серед хребетної фауни парку — п'ять видів амфібій та сім риб. Своєрідні «недоторкані», що знайшли постійну прописку на паркових просторах, — і серед комашиної сім'ї. Це, передусім, метелик махаон, подалірій, поліксена, жук-олень, хорватський бражник, сколія-гігант, дибка степова. Рідкісними та зникаючими є цілий ряд представників місцевої флори: ковила, сон чорніючий, тюльпани дібровний та змієлисий. Унікальні реліктові рослинні комплекси можна побачити на крейдяних ґрунтах парку — пахучі, яскраві розсипи першоцвітів. І все це — за кілька кілометрів від центру індустріального міста, що і є найбільшим дивом із усіх перелічених вище див! Чи реальне — символічне? Коли на екологічній мапі Краматорська з'єднати олівцем усі чотири зелених островця — відділки регіонального ландшафтного парку «Краматорський», то отримаємо своєрідну зелену підкову на сірому цвяшку промислових районів індустріального міста. Нешодавно до зеленого комплексу було приєднано ще один природний острівець у районі Краматорського водосховища. Він з'єднав цей пункт з попередніми. А ще невдовзі у «Візит-центрі» парку, в старовинному реставрованому поміщицькому будинку, мають відкрити музей природи. Як на мене, то логічніше, щоб він називався історико-краєзнавчим, адже зелені перлини Краматорська розкидані довкіл його центру на прадавніх історичних землях регіону. Працівники парку вже сьогодні назбирили, підготували чимало експонатів для музею, серед яких — і часів козаччини. Тож хай наша природа органічно і нерозривно єднає історію і майбуття рідного краю. І хай це буде не лише символічно, а й реально.

Юрій ДОЦЕНКО,
член Національної спілки письменників України.
Фото Ігоря КУРЯЧОГО та Тараса ДОЦЕНКА.

пiкeтy

струкція протипаводкової системи на українському відрізку Дунаю дозволить поліпшити екологічну ситуацію в регіоні. За допомогою шлюзів-регуляторів буде забезпечено надійний обмін водою між Дунаєм і придунайськими озерами, екологічний стан яких («Голос України» неодноразово писав про це) сьогодні викликає занепокоєння. В'ячеслав ВОРОНКОВ. На знімку: тривають роботи з будівництва нової дамби на Дунаї. Фото Олега ВЛАДИМИРСЬКОГО.

Сучасні браконьєри знають море не гірше за дипломованих іхтіологів

ЕКОЛОГІЯ

У НОМЕР

Браконьєри виходять у море з навігатором

Природоохоронці, які пильнують води нижнього Дніпра, Приазов'я і Північного Причорномор'я, б'ють на сполох: найближчим часом можуть щезнути найцінніші породи риб — осетрові. Винахідливі браконьєри почали застосовувати новітні технології. Уперше з таким «ноу-хау» херсонські інспектори Держрибохорони зіткнулися цього року. — У районі курортного селища Залізний Порт Голопристанського району нашу увагу привернули два «рибалки», які аж надто часто виходили у море, — розповіли інспектори управління Херсондержрибохорони Андрій Боб і Григорій Базенко. — Оперативна група перехопила їх човен на шляху до берега. Але він виявився... порожній: ні риби, ні снастей. Невже помилилися? Правоохоронці вирішили ретельно обстежити частину берега, звідки катер «рибалок» виходить у море. І... виявили кукан, а на кукані — трофей: дві севрюги, сім білуг, шістнадцять російських осетрів... Загальна вага улову — 138 кілограмів. Загальний збиток — 17 тисяч 580 гривень! — Браконьєри навчилися «запам'ятовувати» місця встановлених знарядь лову в акваторії моря за допомогою навігаційних приладів, — обурюється Григорій Базенко. — Заклали сітку, вичекали час, витрусили улов. Кукани з рибою на берег доставляють не одразу. Їх ненадовго залишають у прибережній воді на якорах, чекаючи сприятливого моменту... Сучасні браконьєри знають море не гірше за дипломованих іхтіологів. Очевидно, непогано вони знають і нині чинні закони, які не надто й жорстко карають браконьєрів. Василь ПІДДУБНЯК. Херсонська область.

Останній термін — 30 червня

Уряд Угорщини постановив, що до 30 червня наступного року територію, постраждалу від екологічної катастрофи 4 жовтня, буде відновлено. До кінця червня зведуть будинки на місці зруйнованих, проведуть реабілітацію території, відновлять сільськогосподарські угіддя. Угорці налаштовані оптимістично. Як повідомив генеральний директор Усеугорської дирекції із захисту від катастроф Дьєрдя Баконді, вже відбудовано зруйнований міст у Колонтарі, завершуються спорудження нового автошляху та реконструкція понівеченої гілки залізниці. Відновлення цих комунікацій коштувало майже 50 мільйонів доларів. Окрім того, необхідно демонтувати 225 пошкоджених будинків у Девечері, 35 — у Колонтарі, два — у Шомлоувашаргеї.

Ми знаємо, що не знаємо

Понад 1200 раніше невідомих живих організмів виявлено в басейні річки Амазонки за останніх десять років. Згідно з даними Всесвітнього фонду дикої природи, в регіоні представлено сотні невивчених видів рослин, риб і рептилій. Учені повідомляють про виявлення, серед інших представників фауни, нового виду павука з тигровим забарвленням і чотириметрової анаконди. Екологи попереджають про небезпеку, яку становить біологічному розмаїттю басейну Амазонки подальша експансія людської діяльності, повідомляє ВВС.

У таджицькій урядовій газеті «Джумхурият» опубліковано проект нової абетки, з якої вилучено букви «е», «ё», «ю» і «я». За словами директора інституту мови і літератури Академії наук Сайфіддіна Назарзода, ці літери ввели до алфавіту за часів СРСР внаслідок русифікації, **повідомляє «Фокус»**

На Волині у селі Клубочин Ківерцівського району вшанували пам'ять жертв трагедії, що сталася 4 листопада 1943 року. Тоді за доносом місцевого зрадника гітлерівці звинуватили в підтримці партизан і розстріляли 137 мирних мешканців — дорослих і дітей, **повідомляє наш власкор Микола ЯКИМЕНКО**

На знімку: старший лейтенент Сухов Михайло Олександрович, 1924 р. н. — мій командир мінометної роти 3-го батальйону 101-го полку 35-ї дивізії 8-ї армії В. І. Чуйкова.

1.
Він бігтиме через пологу за падину в лісі поміж високими деревами та низьким чагарником. А ліс синітиме у весінній імлі чи в диму від близьких і далеких розривів, наскрізь просвічений призахідним сонцем на немислиму глибину, у якій нам мариться Європа. Із синьо-зеленої європейської глибини, з її затаєної прозорості старший лейтенант вибігає мені навстріч, легкий, по-хлоп'ячому стрункий, тонесенький і рвйний.

Тої весні йому ледве переважить за двадцять, а він воює вже від самого Сталінграда, Курської дуги, форсував Дніпро, Дністер, Південний та Західний Буг, Віслу та Одер. Прорвався й за Одером аж до Зееловських висот, в оцей ліс під Берліном.

Біжить легко й красиво. Неначе зовсім вибігає з війни. А насправді — щоб віддати мені наказ зніматися з вогневої і рокадною дорогою вийти з батареєю до Темпельгофського аеродрому, на який наша піхота 101-го гвардійського полку проривається берлінським передмістям, вибиваючи з нього есе-сівців. А вибивати їх звідки б не було немислимо важко!

Розгорнувши фатовий офіцерський планшет, тонкий, мов шкільний зошит, він покаже мені по карті, як вийти на рокаду, куди саме рухатися по ній. Підіб'є вище плотку на спітнілому чолі, кине за спину новенький світло-жовтий планшет на тоненькому ремінці і всміхнеться по-сільському просто й по-домашньому тепло, змівши субординацію, що розділяє нас навіть у фронтовій обстановці, хоч би як ми дружили. Він командир роти, а я сержант, командир мінометної обслуги.

У новісіньких хромових чобітках, синіх бриджах та світлій гімнастерці з тонкої англійської шерсті під розстебнутою шкiряною, він ніби втілює отих безвусих лейтенантів Великої Вітчизняної, що винесли на своїх худеньких плечах основний тягар війни і полягли по 97 із кожної сотні.

Тоді, ясна річ, таких підрахунків ніхто не робив, та й не міг робити, і на тихій галлявині стоїть переді мною представник тієї славної когорти, мов живе її втілення. Стоїть у центрі Німеччини, серед її чистих і прибраних лісів, огорнутих синім серпанком квітневого надвечір'я, і здається безсмертним. Бо тієї миті ні він, ні я не відаємо, що йому лишається жити всього дві години, а мені — тиждень. Йому до смерті на Темпельгофському аеродромі, а мені — до майже смертельного поранення в близькому бою на Фрідріхштрассе в центрі Берліна. А коли б і знали, то не могли б нічого змінити у нашій невблаганній фронтовій долі.

— Призначаеться старшим на батареї замість загиблого сьогодні молодшого лейтенанта Авер'янова, — хмурніє знову всупереч доброзичливості, властивій його натурі. — Бережіть людей! Перш за все — наших іздових Манька і Холода. Це я їх забрав з підводами й кінями

Сухов

підвезити міни до переправи через Дніпро. А потім і на плацдарм. Та так вони й пішли з нами на Захід, хоч за віком і не підлягали мобілізації. Ці кмітливі, слухняні й роботящі полтавські діди на моїй совісті. І я їх оберігав як міг. Бережіть і ви їх, сержанте. Всі гуртом. Це ж останні бої. Прикро гинути в самім кінці війни!? Я он і Корницького не беру із собою на передову, хоч він мій ординарєць. Хай побуде на батареї. Може, вціліє? Тримайте наших іздових з кінями й підводами подали від передової. Все зрозуміло?

— Так точно! — виструнчуюсь перед улюбленим командиром роти, зворушений його людяністю.

— Тоді розбирайте міномети — і кроком руш на Темпельгоф підтримувати піхоту!

— Єсть! — кидаю руку до пілотки і розвертаюся кругом, щоб бігти на вогневу. Але, мабуть, і в Сухова щось тенькне в душі, як і в мене.

— Сашо! — вперше окликне не по-статутному, навіть не по-фронтовому ласкаво.

Зупинюсь мов укопаний, обернувшись до нього. Він дивиться на мене засмучено, немов прощається чи хоче щось переміняти в моїй долі. Потім рушає до мене, розстібаючи кишеню гімнастерки:

— Тобі лист від Галини, — подає пожмаканий трикутник далекого й недосяжного щастя.

Спрагло хапаю довгожданого листа. Хочеться з вдячністю за лист і за ласкаве звертання обняти Сухова. Але не посмію. Тільки й скажу:

— Спасибі, товаришу старший лейтенанте, — і одразу ж збираюся бігти на батарею.

Але Сухов дістає з іншої кишені ще два трикутники.

— І я теж одержав від сестри Настеньки з Барвариново, а також від вашої Надії з Миколаєва. Навіть фото прислала. Поглянь...

Багрянні й легкі хмарки саянуть відбитками останнього проміння сонця, востаннє яскраво освітивши весінній простір. І у вечірньому лісі під Берліном на мене глянуть суворі, невідкупні очі моєї двоюрідної тітки. Скінчивши до війни десятирічку, вона зараз навчається на другому курсі педінституту. Написав їй щось захоплене про свого командира роти, і Надя прислала йому новорічне вітання. Відтоді й листуються.

— Запрошує в гості після війни, — усміхається Сухов: пілотка на потилиці, лискучий чобіток на свіжому пенючку, комірець гімнастерки із свіжим підкомірцем розстебнуто, на всьому легеньким пушком, ще ні разу не голеному обличчі — радість. Далека-далека од війни і смерті!

З перших днів перебування в роті ми, новобранці — «чорнорубашечники», відчуваємо чуйність і доброзичливість Сухова. Він одверто співчуває нам, доставленим польовим військкоматом на передній край необмундированими, в латаній-перелатаній домашній «екіпіровці»: це — розплата за перебування «в оккуп. обл.» — навіть нас, на початку війни школярів, вважають зрадниками. Тому й називають так презирливо.

Сухов же ставиться до нас прихильно й співчутливо. А почувши першого ж вечора в бліндажі, як народжувала моя юна дружина в розбомбленій хаті нашу першу дитину через тиждень після моєї мобілізації, вже без мене, не сказав того вечора й слова. А вранці, сідаючи в набитий офіцерами штабний «Додж 3/4», гукне раптом: «Сержант, до мене!» — Дасть місце між майорами та підполковни-

ками у відкритому джипі, привезе в штаб дивізії. В фінчастині подасть бланк переказу:

— Пишіть адресу Галини. А отут ось: «Тисяча рублів».

Сам заповнить такий само бланк батькам. І ми рушаємо до машини, щоб повертатися на батарею. Хвилюючись та ніяковіючи, спробую дякувати йому. Але Сухов розсердиться:

— Не заради вашої вдячності, сержанте, я зробив це, а заради вашої нещасної дружини. І ніколи не нагадуйте мені про це!

Тепер я замилювано дивлюсь на нього, полюбивши з першої зустрічі на фронті за людяність та інтелігентність у ставленні до підлеглих та до моєї Галі. І думаю з прикрістю, що Надя вища за нього на півголови, старша на три роки...

«Та нехай, — вирішую. — Хай Сухов тішиться листуванням з нею, як, мабуть, тішиться, листуючись з нею, і наша сувора Надя. Аби тільки лишитись живими. А там побачимо. Якось владнається...»

2.

Не доведеться...

Того ж вечора, через дві години по нашій зустрічі в тому пам'ятному лісі, десь аж на дні отієї синьої європейської імлі, що висіла тоді над Німеччиною, старшого лейтенанта Сухова зріжуть фашистські кулеметники на залитому передвечірнім сонцем Темпельгофському аеродромі, коли ми ще не встигнемо й міномети скласти, розгорнути батарею на новій вогневій позиції.

Новий командир батальйону, прибувши аж із Бурят-Монголії на заміну вбитому в улоговині спиртзаводу капітана Гробового, для чогось виведе на рекогносцирування всіх офіцерів на зелений Темпельгофський аеродром. А з далекої білої казарми на його протилежному краю потужною чергою вдарить по офіцерській групі знаменитий кулемет «МО-42». Офіцери —

цією Кямря біля Виборгу (Віпурі). «В двох кілометрах на схід від Перон-Йоки», — напишуть незворушні штабні писарі в похоронці.

Саме отак: над правою надбрівною дугою увійде куля снайпера-«кукушки», випущена по командирові 122-міліметрової гаубичної батареї п'ять років тому.

Страшне й невідворотне передчуття накрие мене мокрим рядом і витіснить останню надію лишитися живим: Петро наш загинув під Виборгом, Віктор — поблизу, під Кенігсбергом, два місяці тому, Роман і Сергій — під Одесою, ще під час її оборони, в сорок першому. Вискочивши з траншеї по артпідготовці та піднімаючи піхоту в атаку, упав на навзриск і звалиться назад у неї ад'ютант батальйону старший лейтенант Лучин під Гловачувим за Віслою. Впаде мені під ноги зрізаний осколком у Кіці за Одером командир нашого 101-го гвардійського полку підполковник Коновалов. Тепер от — Сухов. Наш улюблений командир батареї!

То чому ж маю лишитися я? Адже всі вони вищі за званням і набагато достойніші за мене чисто по-людськи!

Акимов, Блинников, Титов і Корницький піднімуть Сухова і обережно понесуть, наступаючи один одному на ноги. А я все задкуватиму, все ще не віритиму в те, що сталося. Сподіватимусь, хтось із них крикне: «Це неправда! Сухова не вбили! Він лише поранений!»

Але вони нестимуть його мовчки, а з мене рватиметься та ніяк не вирветься дикий крик відчаю і болю.

Голова Сухова, неприродно закинута назад і вниз, з кожним кроком опускатиметься все неприродніше — здається, тонка шия його ось-ось переломиться! Я підхоплюю її знизу обома руками, цю вихрасту,

Мал. Миколи КАПУСТИ.

всі врозтіч! А Сухов замре на місці. Навіть з батареї видно, як він увесь здригнеться від удару кулі. Постойть якусь мить, мов укопаний, потім змахне в повітрі руками перед собою, ловлячи неіснуючу опору, і грякнеться, як стій, навзриск.

Підбігши, ми побачимо його в траві. Він ще хитатиме заперечно з боку на бік русявою головою, ніби не вірить та не приймає наглої смерті, що влетить через маленьку дірочку над правою бровою. І я позадкую від нього, охоплений нелюдським жахом, вражений у саме серце моторошним збігом: саме отак вціліти куля нашого Петра Митрофановича Сизоненка 2 березня 1940 року «на тій війні незначенитій», за два дні до перемир'я з фіннами, — під стан-

юну, світло-русу голову нашого Сухова. Тієї ж миті важка, густа, липка кров наповнить мої долоні. Пам'ятаю її й зараз і не забуду до самої смерті!

«Підводу! Підводу!» - подумки волаю, щоб підводою вивести Сухова із смерті.

Військова повозка нашого взводу стоїть одразу ж за вогневою у видолинку під деревами, повна ящиків з мінами, які ще не встигли розвантажити й піднести до мінометів. І коні впряжені. І Холод з батіжком стоїть тут же. Він ще нічого не бачить і не знає, але стривожено ступає назустріч, ніби передчуваючи:

— Що там таке?

Ми несемо Сухова мовчки.

— Сухова вбили! — кричать з вогневої.

— Господи! — Старий Холод хреститься тремтячою рукою, хапливо й перепуджено. — Ой, Боже ж мій, Боже! — сплескує в долоні по-жіночому розпачливо.

Дивуюся його раптовим словам і сльозам, що не пасують до фронтових звичаїв та обставин і вражає нагадують наше село, маму та набожних моїх бабусь. Здається, Холод щойно приїхав звідти і на фронті не був ще жодного дня — так непохитно засіли в ньому й збереглися сільські, суто народні звичаї й відчуження, про які на війні забуваємо.

— Ой, Боже ж мій, Боже! Убили-таки бандити золотого нашого командира! Та нікого ж він і словом не скривдив! Та про всіх же турбувався, хоч і молодий-молодесенький! — Холод вибігає назустріч нам із кущів, махає обома руками:

— Сюди!

Переступивши через рейки, я перший, підтримуючи голову, а за мною, обережно несучи Сухова і все ще заважаючи один одному, спускаються з насипу Акимов і Блинников, Титов і Корницький, і чужий гравій гримить під нашими чобітьми.

— Та хіба ж головою вперед покійників носять?! — обурюється Холод, б'ючи себе по боках обома руками. — Що то комсомольці-безбожники — лоба жоден не вміє перехрестити! Де вже їм з покійником похристиянськи обійтись! — Він кидається до нас, смішно й незграбно змахуючи за кожним кроком ліктями, суто по-жіночому. Проте вправно й рішуче підхоплює спочатку голову Сухова, з якої все ще капає кров, потім запускає йому під спину довгу клешнювату руку. — Я сам! Сам! — владно гукає, і стрункий, тендітний Сухов опиняється у нього на руках. — Мишунчику наш, — схлипує старий Холод, притиснувши його до грудей, і цілує в шок, підтримуючи голову зігнутою в лікті рукою, як підтримував і пестив своїх синів і дочок так давно, що вже й сам забувати почав. А сьогодні, бач, згадалося...

Стоїмо й дивимось, як обережно й легко несе він Сухова, як вправно вкладає його на ящики з мінами, поправляє одяг на ньому, застібає шкірянку і складає руки на грудях, як і належить покійникові.

Під потилицю він кладе розгорнутий індивідуальний пакет, саме там, де вильоті проломила череп фашистська куля. Розчісує своїм гребінцем русаве волосся, набагато світліше за виразні, тонкі брови.

— А де ж його пілотка? — звертає до нас зчервоніле, заплакане обличчя і повні сліз очі, в яких стільки муки й горя, що ми всі як один одвертаємося, ніби відчувши якусь провинку.

Корницький витягає з-за пояса підбрану на аеродромі пілотку, підходить до Сухова й одягає її на кучеряву голову, ще й досі вологу від поту. Підхоплює краєчком пілотки й індивідуальний пакет під потилицю. Не втримується — припадає до ще не schoлого командирого обличчя, заливається сльозами:

— Міша... Мішенька... — видавлює із себе поміж риданнями.

Усі ми одвертаємося, як по команді, шморгаємо носами, рюмсаємо, соромлячись один одного.

І сонце шле нам останнє своє проміння... На Темпельгофському аеродромі під Берліном. Увечері. 20 квітня 1945 року. Майже там, звідки й почалася друга світова війна....

3.
Ми возимо Сухова три дні й три ночі: за безперервними боя-

Два роки і п'ять днів

Перед вами унікальний знімок: народний артист Радянського Союзу Михайло Царьов (*на знімку*) декламує вірші з постаменту пам'ятника Слави у Полтаві. Та найцікавіше, що цей імпровізований концерт відбувся усього за кілька днів після визволення міста від німецько-фашистських загарбників, коли завітала сюди концертна бригада Малого театру Москви. Тоді вони отримали завдання «обслуговувати» військові частини Центрального та Степового фронтів. До складу групи, крім М. Царьова, входили В. Обухова, Т. Панкова, П. Березов, вокалістка театрального ансамблю О. Піроцька, баяніст О. Семенов, а також вокальний квартет під керіванням Я. Ціонського.

Ось як згадував цю подію сам Михайло Царьов:
— Фронт наш швидким темпом просувався на Захід, і від самого Курська ми «гналися» за армією, що наступала, і давали концерти під час привалів. У самому Харкові теж не затрималися, продовжували шлях на Полтавщину. Але фронт йшов і йшов уперед, на Захід. Ми їдемо в автобусі, прагнучи наздогнати потрібні нам частини. Безперервним потоком ідуть війська. Нарешті десь неподалік Полтави зупиняємося на пагорбі — поблизу розташувався на відпочинок один із підрозділів.
— Друзі, дамо концерт для наших сусідів, — пропонує наш бригадир В. Обухова.
Швидко опускаємося з пагорба і звертаємося з привітанням до бійців і офіцерів. Квартет співає «Козачу» К. Лістова. Я читаю вірш К. Симонова «Убий його!», заключні рядки якого зустрічають гучними оплесками. Співачка Піроцька виконує українські пісні, артисти Березов і Панкова — сцену побачення з комедії Островського «Одруження Бальзаміна». Концерт закінчується віршем М. Ісаковського у виконанні Обухової. Наші глядачі всьдаються по машинах. Грізна лавина танків рухається далі, на Захід. І молодий сержант кричить нам на прощання: «До зустрічі! Хотілося б послухати ваш концерт у рідному Києві. Я ж кийвський!»
...Ми дісталися Полтави на третій день після відходу фашистів, коли вона ще горіла. Всі мости були підірвані. Довго кружляли, доки не в'їхали в місто через наведений понтонний міст.
Це чудове, потопаче в зелені містечко, тепер постало перед нами спустошене і розорене.
— Два роки і п'ять днів ми перебували під фашистським гнітом, — ось перші слова, які почули від полтавця — високого, змарнілого діда зі скуйовдженою сивою бородою.
— Я вчитель, — казав він, і все повторював: — Два роки і п'ять днів. Це треба зрозуміти — два роки і п'ять днів!.. Вони вивезли мою шістнадцятирічну доньку...
Дивом уцілів у Корпусному саду пам'ятник Слави. Саме тут 26 вересня ми дали перший концерт для воїнів гарнізону і жителів Полтави.
...Величезна площа. Багатотисячний натовп. Сценічними підмостками служать гранітні уступи пам'ятника. У нашому розпорядженні немає радіопідсилювачів. Чи почують нас? Адже один подих десяти тисяч глядачів може заглушити слова читця. Але панує незвичайна тиша.
— Здається, я вперше зрозуміла, що таке людська увага, — шепоче мені Варвара Обухова.
І справді, ще димить місто, і повітря просочене димом, а полтавці зі сльозами радості вперше після двох кошмарних років знову слухають вільне слово і рідну пісню.
І в Полтаві, і після Полтави, там, біля берегів сивого Дніпра, дали ми ще багато концертів. Нас слухали люди, які звільнили Лівобережжя України і накопичували сили, щоб форсувати велику ріку. 30 днів ми провели в дючій армії, нашими слухачами стали десятки тисяч воїнів... Це був справжній триумф! А коли рушили назад до Харкова, я не припиняв дивуватися: ще напередодні, коли бачили зруйновані міста, дороги, мости, нам здавалося, що потрібні десятиліття для їх відновлення. Але якщо в перших числах жовтня 1943 року ми могли залізницею від Москви доїхати лише до Тули, то наприкінці сілі у московський поїзд уже в Харкові... У цьому швидкому відновленні відчувалася наша велика сила.
Віталій СКОБЕЛЬСЬКИЙ.
Фото з архіву автора.

ФОТОФАКТ

Філателіст із Білгорода-Дністровського Одеської області Євген Грищенко демонструє єдиний у світі збережений екземпляр із серії поштових марок з написом «Допомога голодуючим», яку на замовлення УРСР в 1923 році виготовили в Німеччині.
Фото Андрія НОВАКА (Укрінформ).

ми ніколи поховати — вперед і вперед, проламуючи стіни в будинках, форсуючи Шпрее й канали, беручи квартал за кварталом знаменитої Фрідріхштрассе, рвучись до центру Берліна.

Ночами висакаюю з вогневої чи з будинку, який штурмуємо, поглянути на нього.
Високо й незручно лежить він на ящиках з мінами в задимленому, розбитому, палаючому Берліні — і в смерті стрункий і тендітний.

«На всяк випадок» у мене його домашня адреса: «Деревня Варварино Мокшанского района Пензенской области».

Російський хлопчик, що перетворився на радянського офіцера, в акуратно застебнутий полтавцем Холодом шкірянці, в пілотці, одягнутий його ординарцем із Маріуполя Дмитром Корницьким, на рік молодшим за нього. В синіх бриджах та хромових чобітках сорокового розміру, лежить він, байдужий до всього, чужий у смерті, ніби зрікся нас, і тепер уже строгий по-справжньому. Бо людяність свою ховав від нас у командирській вимогливості й категоричності, а все ж не принижував і не здавався нікому прикрасі навіть у бойовій обстановці.

А зараз став такий суворий, наче проклинає війну і ту кулю, що не обминула його, а вбила невідомо за що. І нас ніби теж проклинає, що не вберегли його і віддали смерті. Назавжди...

Вдивляюся в це незворушне, навика вмиротворене обличчя, освітлене пожежами чужої конаочої столиці, відсвітами пострілів та відблисками недалеких розривів.

Запам'ятовую назавжди обриси чола, припухлих напівдитячих губів, крутого підборіддя, всяного легеньким пушком (Сухов ще й не голився). Милуюся тоненькою хлопчачою шиєю, який так зворушило просторо в стоячій комірці шерстяної гімнастерки з біленьким підкомірчиком.

Милуюся гречною стрункістю випростаного на повозі з мінами враз почужілого командира нашої роти. І гірко шкодую, що не бачать його, хоча б мертвого, в ці останні хвилини ні мати, ні сестра Настуня-Настенька. І батько вже ніколи не дізнається, як виросте й змужніє на війні його єдиний син, у якого бравого офіцера перетвориться на фронті!

Шкода, якщо і мене вб'ють. І я вже нікому не розкажу, як він воював, як загинув і як лежав отут, у палаючому нічному Берліні, — так далеко від свого Варварино, на ящиках з мінами, високо вознесений, ніби на якийсь дивний п'єдестал війни і перемоги...

Після чотириденних тяжких боїв, форсувавши на підручних засобах захирачену Шпрее, з обома нашими підводами досягаємо центру Берліна. Тут перед входом у знаменитий парк Тіргартен, дивом уцілілий серед руїн, нас зупиняє незворушний майор держбезпеки і наказує повертати до братської могили, що бугриться свіжою жовтою глиною під крислатими в'язами й платанами.

Наше настійливе прохання залишити Сухова, щоб поховати самим, майор відхиляє владним жестом руки:

— Не ви перші і не ви — єдині! — гнівається безпричинно. — Повозки далі не пропускаємо! Всім діяти штурмовими групами! І не на вулицях — там суцільне море вогню від рейхстагу. Що робити з убитими під таким шквалом вогню? Перед Александерплацом — справжнє сіньке пекло.

— А міномети? — згадує свою відповідальність за довірену Суховим матчастину. — В ближньому бою вони ні до чого...

— У тил! — наказує майор. — Разом з підводами, мінами, іздовими. Комбат чи начштабу знають куди...

— Та ми їх три дні вже й у вічі не бачимо! — огризається Корницький. — Мабуть, і їх, як нашого командира роти, вбито. Пропустіть нас!

Майор вправним рухом плеча відтрючує Корницького, бере підручного коня за обротьку, рішуче повертає у парк до могили.

— Я сам, сам! — кричить майорові Холод з повоза, сидючи на ящиках з мінами високо й незграбно.

Неоковирний, старий, аж темний, геть чужий у цьому дивом уцілілому куточку розбомбленого союзною авіацією та розбитого нашими танками й артилерією весіннього Берліна — фактично в центрі його.

Молоде листя на деревах та свіжа трава поміж ними ще контрастніше відтіняють заношеність обмундирування Холода, його старе й зужите, неголене обличчя, безжально підкреслюють його темну виснаженість.

— Що ми — не православні? — безпорадно гукає він майорові, високо й незручно сидючи на ящиках з мінами. — Самі розуміємо: треба давно вже предати землі нашого командира. Ну так ніде ж серед оцього окаяного каміння, бодай йому добра не стало! Ніяк навіть могилу викопати!

Він різко й рішуче смикає віжки, так що майор випускає їх із рук, і Холод в'їжджає своєю завоськаною, заляпаною багнюкою хтозна-яких річок підводою під високу та чисті дерева всесвітньо відомого Тіргартена. І тут мусить зупинитися, бо до братської могили саме цієї миті наближається однорукий полковник Смолин, командир дивізії, що замінив генерал-майора Кулагіна ще за Віслою: того щасливчика відкликано перед Новим роком в Академію імені Фрунзе. Смолина супроводжують вищі офіцери штабу дивізії, ад'ютанти та охорона, і від такої кількості начальства Холодові стає ще холодніше та ще незручніше на високій його підводі.

— Холод? — гортанно й здивовано кричить з офіцерського гурту Хуратов, знову забраний Смолиним в дивізійний резерв перед штурмом Зеловських висот. — Кого везете, Холод? — питає Хуратов, вибираючись із почту командира дивізії та наближаючись до підводи. Холод дивиться, як він підходить, і починає мовчки плакати, тільки губи тремтять, та брови здригаються, та рот кривиться, мов у ображеної дитини. — Сухов?! — визвіряється Хуратов. На його несамовитий крик обертаються майже всі офіцери, і отой майор-смершівець, і полковник Смолин розвертається з неприродно випростаним протезом замість лівої руки. Хуратов аж синіє з люті та розпачу. — їх треба палками, палками по голові! Цеглою, цеглою проклятих фашистів! — хрипить він, аж перекошується і горбатіє, почорнівши лицем, і на губах у нього з'являється піна.

Вхопившись за ручицю біля самого обличчя Сухова, не зводить із нього очей, ніби хоче надивитись востаннє. А Холодові здається, що Хуратов тримається за ручицю, щоб не впасти.

— Старший лейтенанте, — каже йому тихо майор-смершівець. — Відпустіть іздового, хай відвезе вбитого на протилежний кінець могили та покладе в ряд, доки полковник наблизиться. Зараз же й почнуть хоронити. Он уже й оркестр лаштується.

Ми швидко підходимо до свого постійного командира роти, вихователя й покровителя Сухова, віддаємо йому честь.

— Не вберегли?! — хрипить Хуратов, не помічаючи нашого вітання. — Я ж вам наказував: бережіть один одного, що б не трапилось! Особливо Сухова! Не залишайте поранених...

— Його не поранили, — каже Корницький. — Його зрізали наповал кулеметники на Темпельгофському аеродромі.

— А чому ж ти не прикрив його? Ти ж ординарець!

— Він не взяв мене на рекогносцировку. Лишив на батареї — обслуги біля мінометів зараз неповні, — виправдовується Корницький, дивлячись на Хуратова впритул своїми світлоблakitними, як морська вода, очима. Хоча виправдовуватися й немає потреби.

— Я так і знав, — скаже Хуратов і приречено схилить голову. — Сухов усіх вас жалів, оберігав від небезпеки, захищав від мого гніву і стягнень. А його нікому пожаліти і захистити. Тепер вже нічого не зробиш, —

у відчай махає рукою. — Беріть і несіть його, — наказує, мовби змиловившись, і ми кидаємося до Сухова один поперед одного з готовністю й незрозумілим полегшенням. Знімаємо його з високого воза, немов з-під самого неба, й несемо на витягнутих руках над своїми головами. А Хуратов іде вслід за нами замість процесії, один як палець! І йти йому неймовірно тяжко — він аж заточується з туги.

А нести Сухова нам легко: він давно вже захолов і не гнеться. І через ту його легкість нам прикро, навіть соромно. Ніби всі ми винні, що він так і не встиг аж слід вирости і набратися ваги і тіла...

Ми приносимо його й кладемо скраю, поряд з якимсь красивим вусатим майором. Включаємося востаннє Сухову й відходимо. Бо полковник Смолин з почтом наближається з протилежного кінця цієї дивовижної мертвої шеренги, яка затьмарила б усі батальні картини світу, якби її хтось написав, як слід, олійними фарбами, аквареллю чи гуашшю. Але художників серед нас немає. Та й ніколи малювати: усіх нас чекають тяжкі бої, а декого й загибель...

Полковник Смолин зупиняється над кожним убитим. Йому доповідають обставини й подробиці загибелі, прізвище, звання й посаду, а він тут же віддає розпорядження: «До ордену Червоного Прапора», «Вітчизняної війни», «Червоної Зірки», «Олександра Невського». «До ордену Богдана Хмельницького!» — лунає над якимсь полковником.

Ми стоїмо осторонь і чекаємо, коли підійдуть до Сухова. Він лежить у тому скорботному ряду останнім — маленький, тендітний і наймолодший за всіх. Ніби спізнився, і без нього вже тут обійшлося б. Хуратов горбиться над ним, зсутулившись, і теж чекає Смолина. А коли той підходить і зупиняється біля Сухова, кидає руку до скроні і замість того, щоб доповісти про загиблого, хапає ротом повітря, несподівано схлипує і нічого не може вимовити. Тільки безсило й розпачливо кидає вниз розслаблену руку.

Стоячи лівим боком до нього з мертво обвислим протезом замість лівої руки, командир дивізії обходить Хуратова і обнімає здоровою правою рукою за плечі:

— Знаю, знаю: твій вихованець. Здорово вміє цей хлопець пристрілювати міномети й гармати над річками й пересіченою місцевістю! Замінив тебе, коли я відкликав...

— І замість мене загинув...

— Ну, це ти облиш, — суворішає Смолин. — На кожного із нас достатньо відліто фашистами бомб, куль і снарядів. І кожен отримує своє. Може, і нам з тобою не розминутися із смертю. Запишіть! — обертається до своїх ад'ютантів. — «Представити до ордену Бойового Червоного Прапора». Шкода, що гинуть в останніх боях такі молоді люди, — каже він Хуратову тихо. І раптом помічає нас: — А ви чого тут?

— Підлеглі Сухова, — тихо доповідає Хуратов.

— Попрошались з командиром — і марш на передній край! — наказує Смолин. — Там кожна бойова одиниця зараз на вагу золота. Кругом!

Ми розвертаємося всі як один через ліве плече, дружно б'ємо кирзяками об асфальт Тіргартена, рушаємо до виходу з парку.

— Прощальний марш! — віддає командир дивізії наказ, і у нас за спиною дивізійний духовий оркестр ревне «Прощання слов'янки» — безсмертний марш, написаний Агапкіним 1912 року під час війни у далекій Болгарії при визволенні її з-під османського ярма.

Під цю мелодію ми їдемо від Сухова все далі й далі. А нам здається, що це він віддаляється й віддаляється від нас. Уже назавжди... На віки вічні...

І ми їдемо, їдемо, як не раз ходили із Суховим, потрапляючи в такт маршу. Їдемо, слухаємо тужливу мелодію «Прощання слов'янки» і плачемо...

Всі як один!

Олександр СИЗОНЕНКО.
Нова редакція. Конча-Озерна, 10 травня 2010 року.

Людяність свою ховав від нас у командирській вимогливості й категоричності

Повідомлення:
СП ЗАТ "Донецьк-Лада" повідомляє Вас про те, що загальні збори акціонерів відбудуться 27 грудня 2010 р. об 10:00, за адресою: 83085, м. Донецьк, вул. Баумана, 10.

Порядок денний:
1. Обрання голови і секретаря загальних зборів Товариства.
2. Затвердження регламенту проведення загальних зборів Товариства.
3. Затвердження висновку аудитора Товариства за 2009 р.
4. Затвердження звіту Ревізійної комісії Товариства за 2009 р.
5. Затвердження річного звіту Товариства за 2009 р.
6. Затвердження звіту Генерального директора Товариства за 2009 р.
7. Відкликання голови та членів Наглядової Ради Товариства.
8. Обрання голови та членів Наглядової Ради Товариства.
9. Затвердження аудитора Товариства на 2010 р.
10. Відкликання голови та членів ревізійної комісії Товариства.
11. Обрання голови та членів ревізійної комісії Товариства на 2010 р.
12. Внесення змін до Статуту Товариства шляхом викладення його в новій редакції.
13. Затвердження порядку розподілу прибутку та визначення порядку покриття збитків за підсумками діяльності Товариства у 2009 році.
14. Затвердження розміру річних дивидендів.
15. Ліквідація філій - станцій технічного обслуговування, що є структурними підрозділами СП ЗАТ "Донецьк-Лада": СТО СП ЗАТ "Донецьк-Лада" м. Артемівська, СТО СП ЗАТ "Донецьк-Лада" м. Дзержинська, СТО СП ЗАТ "Донецьк-Лада" м. Ясинувата; а також відчуження СТО СП ЗАТ "Донецьк-Лада" м. Маріуполя з прилягаючою територією на користь ТОВ "Автомобільна група "Богдан".
16. Відкликання Генерального директора Товариства.
17. Обрання Генерального директора Товариства.
18. Про проведення випуску акцій Товариства з документарної форми існування в без документарну форму та затвердження рішення про дематеріалізацію.
19. Про розірвання договору на ведення реєстру з ТОВ "Компанія "Базис-реєстр", і визначення дати припинення ведення реєстру.
20. Про укладення договору з депозитарієм на обслуговування випуску акцій.
21. Про укладення договору зі Зберігачем, в якого Товариство відкриватиме рахунки в цінних паперах власникам акцій.
22. Визначення способу персонального повідомлення акціонерів і номінальних утримувачів акцій про дематеріалізацію.

Початок реєстрації о 09:00. Для реєстрації учасників зборів необхідно мати при собі документ, що посвідчує особу, представникам акціонерів - доручення, оформлене у відповідності до діючого законодавства.

Постановою господарського суду Харківської області у справі № Б-39/121-10 від 25.10.2010 р. визнано банкрутом Ширіну Олесю Анатоліївну (код 2820518787, адреса реєстрації: 61058, м. Харків, вул. Культури, 9, кв. 61) та відкрито щодо неї ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено Чернишова Бориса Сергійовича, код 3045212759, адреса: м. Харків, вул. Дерев'янка, буд. 24-а, кв. 27 (ліцензія Державного департаменту з питань банкрутства серії АВ № 521555 від 09.07.2010 р., свідоцтво арбітражного керуючого № 645-X). Адреса: 61068, м. Харків, пр. Московський, 96-а, оф 188. Строк пред'явлення кредиторських вимог 40 днів.

Господарським судом Черкаської області (18005, м. Черкаси, бул. Шевченка, 307) ухвалою від 4 листопада 2010 року порушено провадження у справі № 01/2020 про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю «Рена» (18000, м. Черкаси, вул. Благівісна, 195, код ЄДРПОУ 22793834, п/р № 26002301786996, МФО 354091).

Розпорядником майна призначено ліцензованого арбітражного керуючого Голінного Андрія Михайловича, ліцензія АВ № 456347 від 05.02.2009 року (18035, м. Черкаси, вул. Канівська, 7, кв. 66).

Вимоги кредиторів приймаються протягом тридцяти днів від дня опублікування оголошення.

Філія ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області та керуючий санацією ВАТ НВФ "Луганські акумулятори" повідомляють про проведення аукціону з продажу активів. На аукціон виставляються активи ВАТ НВФ "Луганські акумулятори", які знаходяться за адресою: Луганська область, м. Луганськ, вул. Дніпровська, 10, а саме - нежитлова будівля з надвірними побудовами та спорудами (літ. А-1), в т. ч. сарай (літ. В-1), зливна яма (літ. Д), огорожа (№ 1,2), початкова ціна продажу - 234996,55грн. у т. ч. ПДВ, гарантійний внесок - 23499,66грн. З фіксованими умовами аукціону та технічною характеристикою майна можна ознайомитись у організатора аукціону. Гарантійний внесок у розмірі 10% від початкової ціни реалізованого майна та реєстраційний збір для реєстрації учасників аукціону-17,00грн. перераховуються на р/р. 260077397 в ПАТ "Райффайзен Банк Аваль" м. Донецька, МФО 335076, ОКПО 26252727, Філії ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області. Для участі в аукціоні необхідно надати письмову заяву організатору аукціону Філії ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області, за адресою: м. Донецьк, пр-т Комсомольський, 8. Строк надання заяв 27 календарних днів до 13-00 год. 10 грудня 2010р. включно. Аукціон відбудеться після 30 календарних днів з дати публікації інформації 14 грудня 2010р. на Донецькій філії товарної біржі "ІННЕРС" о 13.00 год. за адресою: м. Донецьк, вул. Ходаковського, 5. Переможець аукціону на підставі затвердженого протоколу аукціону укладає договір купівлі-продажу з керуючим санацією ВАТ НВФ "Луганські акумулятори". **Довідки за телефонами: (062) 304-37-21, 304-77-83.**

Господарський суд Харківської області (61022, м. Харків, пл. Свободи, 5, Держпром, 8-й під.) постановою по справі № Б-48/123-10 від 03.11.2010 р. визнав банкрутом ТОВ "Профбудальянс" (код ЄДРПОУ 34013850, місцезнаходження: м. Харків, вул. Клочківська, буд. 343-А).

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Вакулєнка В. В. (ліц. АВ № 547753 від 07.09.2010 р., 61045, м. Харків, вул. Шекспіра, 12-А, к. 5-А, тел. 773-01-30).

Ухвалою господарського суду Львівської області від 14.09.2010 р. по справі № 33/93 введено процедуру санації ТзОВ «Ганна - Марія» (81110, Львівська обл., Пустомитівський р-н, с. Зимна Вода, ДК - 9 км; код ЄДРПОУ 31001601).

Керуючим санацією призначено арбітражного керуючого Сольсько-го Володимира Степановича. Тел.: (032) 24-34-777; 097-900-70-95.

Пропозиції інвесторів приймаються за адресою: 79002, м. Львів, а/с 771.

Постановою Господарського суду Донецької області (83048, м. Донецьк, вул. Артема, 157) від 04.11.2010 р. по справі № 45/173 б про визнання боржника банкрутом, товариство з обмеженою відповіальністю «АВАЛОН-ДОН» (код за ЄДРПОУ 34959744, 83015, м. Донецьк, бул. Шкільний, буд. 7, кв. 42, п/р 260075390 в Донецькому відділенні № 14, АВ «Укрбізнесбанк», м. Донецьк, МФО 334969) визнано банкрутом, відкрита ліквідаційна процедура та призначено ліквідатором по справі арбітражного керуючого Голобородько Сергія Олександровича (ліцензія серія АВ № 081164 від 27.07.2006 р., 83015, м. Донецьк, бул. Шкільний, б.16, кв. 139, тел.: (050) 568-03-10).

1. Замовник торгів ТОВ "Сервіс-Інвест" код ЄДРПОУ 31018149; 1.1. Поштова адреса: 83001, м. Донецьк, вул. Челюскінців, 151; 1.2.Контактний телефон (062) 303-13-64, факс: (062) 303-12-98 e-mail: kucher@servisinvest.donetsk.ua. 2. Інформація про предмет закупівлі: Пристрої електричні комплектні 31.20.3 Лот 1: Високовольтні блоки 110, 35 кВ; Лот 2: Комплексний розподільчий пристрій; Лот 3: Компактна слегазова багатофункціональна комірка зовнішньої установки трифазного виконання типу COMPASS-145 або еквівалент. 3. Місце та спосіб отримання тендерної документації: 83001, м. Донецьк, вул. Челюскінців, 151, кімната 518, особисто або електронною поштою: 3.1. Місце та кінцевий строк подання тендерних пропозицій: 83001, м. Донецьк, вул. Челюскінців, 151, кімната 518 до 12.00 06.12.2010 р.; 3.2. Місце та дата розкриття тендерних пропозицій: 83001, м. Донецьк, вул. Челюскінців, 151, кімната 511 о 15.00 06.12.2010 р. 4. Тендерне забезпечення: застава грошових коштів, або банківська гарантія, в розмірі що зазначений в тендерній документації. 5. Додаткова інформація: 5.1. Процедура здійснення закупівлі: відкриті торги; 5.2. Відповідальний за проведення торгів: Кучер Дмитро Анатолійович.

Постановою господарського суду Львівської області (м. Львів, вул. Личаківська, 128) від 20.10.2010 року ФОП СПД Ту-ліка Сергій Костянтинівч, ІПН 2780815076, Львівська об-ласть, Яворівський район, с. Руда Краковецька, п/р 26003000003669 у ПАТ «Фольксбанк», МФО 325213, визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором даного підприємства згідно даної постанови призначено арбітражного керуючого Надлонка Андрія Івановича. 79066, м. Львів, вул. Зуб-рівська, 25а/33. Ліцензія АВ № 470296 від 23/03/10.

Господарським судом Черкаської області (м. Черкаси, б-р Шевченка, 307) щодо суб'єкта підприємницької діяльності - фізичної особи Гелетка Володиимира Васильовича, Черкаська область, смт. Катерино-піль, вул. Комсомольська, 14, код 2312709136, порушено провадження про банкрутство, справа № 10/1928 від 27.09.2010 року.

Призначено розпорядником майна арбітражного керуючого Ноговського Ігоря Леонідови-ча (ліцензія АВ № 271522 від 03.11.2005 р.).

Заяви кредиторів приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення за адре-сою: м. Черкаси, вул. Благівіс-на, 414/1.

Господарський суд Терно-пільської області (м. Терно-піль, вул. Князя Острозького, 14а) постановою від 04 листо-пада 2010 р. у справі № 10/Б-1277 визнав банкрутом Сіль-ськогосподарське товариство з обмеженою відповідальніс-тю «Довіра» (с. В. Луб'янки Збаразького р-ну Тернопіль-ської обл., ідент. код 30827974) і відкриває ліквіда-ційну процедуру, ліквідато-ром призначено Зубик Ю. З. (ліцензія серії АВ № 482097, виdana Державним департа-ментом з питань банкрутства 28.09.2009 р.).

Претензії приймаються протягом одного місяця з дня публікації оголошення за адре-сою: а/с № 565, м. Терно-піль, 46027.

Постановою господарського суду м. Києва (м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-б) від 15.10.2010 року Товариство з обмеженою відповідальністю «Ав-токард Сервіс», код ЄДРПОУ 33051759, м. Київ, вул. Новокон-зальна, 39, п/р 26003001015529 у ВАТ «Перший інвестиційний банк», МФО 300506, визнано банкрутом та відкрито ліквіда-ційну процедуру.

Ліквідатором даного підпри-ємства згідно даної постанови призначено арбітражного керу-ючого Надлонка Андрія Іванови-ча. 79066, м. Львів, вул. Зуб-рівська, 25а/33. Ліцензія АВ № 470296 від 23/03/10.

Установчі документи ТзОВ «Автокард Сервіс» (свідоцтво про державну реєстрацію, свідоцтво платника ПДВ, інші ре-єстраційні документи), печатку і штамп ТзОВ «Автокард Сервіс» вважати втраченими.

ПОВІДОМЛЕННЯ

Вища кваліфікаційна комісія суддів України, відповідно до підпункту 2 пункту 3 статті 74, пункту 1 статті 76 Закону Укра-їни «Про судоустрій і статус суддів», повідомляє про підго-товку матеріалів щодо обрання кандидатів на посаду судді без-строково: Колодійчука Віктора Миколайовича, Євтушенко Олени Іванівни, Фаловської Ірини Миколаївни, Мостової Галини Іванівни на посаду судді Вишого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ; Гаращенко Дмитра Руслановича, Нежури Вадима Анатолійовича, Тютюн Тетяни Миколаївни, Поліщук Наталії Валеріївни, Жук Ольги Володимирівни на посаду судді апеляційного суду міста Києва; Ісаєнко Юлії Анатоліївни на по-саду судді Київського апеляцій-ного адміністративного суду; Голоти Людмили Олегівни, Совгири Дмитра Івановича на посаду судді Вінницького апе-ляційного адміністративного су-ду; Савчука Романа Івановича на посаду судді Кам'янець-По-дільського міськрайонного суду Хмельницької області.

Повідомлення про зміну правил надання послуги «Додатковий номер» для абонентів передплатеного зв'язку телекомунікаційної мережі «Київстар»

ЗАТ "Київстар Дж.Ес.Ем." інформує, що з 22.11.2010 року змінюються правила надання послуги рухомого (мобільного) зв'язку «Додатковий номер» для абонентів передплатеного зв'язку телекомунікаційної мережі «Київстар».

У випадку, якщо на момент справляння абонентної плати за отримання послуги рухомого (мобільного) зв'язку «Додатковий номер» на особовому рахунку абонента є сума менша за розмір абонентної плати, то послуга в цей день надаватиметься абоненту за акційною ціною, що дорівнює сумі залишку коштів на особовому рахунку абонента.

У випадку, якщо на момент справляння абонентної плати за користування послугою «Додатковий номер» на особовому рахунку абонента відсутні кошти, то послуга в цей день не тарифікуватиметься.

Більш детальну інформацію про зміну правил послуги рухомого (мобільного) зв'язку «Додатковий номер» абоненти зможуть отримати за телефонами 466 (для дзвінків із телефонних номерів мережі «Київстар» - не тарифікується) (044) 466 24 66 (для дзвінків із телефонних номерів мереж фіксованого зв'язку чи номерів мереж інших операторів рухомого (мобільного) зв'язку - згідно з діючими тарифами), та на Інтернет-сайті: www.kyivstar.ua

ЗАТ «Київстар Дж.Ес.Ем.» Адреса: просп. Червонозориний, 51, м. Київ, 03110, Ліцензія Державного Комітету зв'язку та інформації України № 009503 від 12.04.2001р.

Постановою господарського суду Полтавської області (36000, м. Полтава, вул. Зигіна, 1) від 31.08.2010 р. № 23/56 ТОВ «Будпроект - ХХІ» (36000, м. Полтава, вул. Жовтнева, 41 А, кв. 13, ЄДРПОУ 35723679) визнано бан-крутом та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено Купрієнка Миколу Володимировича (ліцензія АВ № 307512 від 31.05.2007 р.), 36020, м. Полтава, вул. Монастирська, 6-А.

Постановою господарського суду Полтавської області (36000, м. Полтава, вул. Зигіна, 1) від 21.10.2010 р. у справі № 23/9 Дочірнє підприємство «Лохвиця - Водоканал» виробничого управління житлово-комунального господарства (37200, м. Лохвиця, вул. Жу-равського, 32), код ЄДРПОУ 31650670, визнано банкрутом та від-крито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено Купрієн-ка Миколу Володимировича (ліцензія серії АВ № 307512 від 31.05.2007 р.), 36020, м. Полтава, вул. Монастирська, 6-А.

Приватне підприємство «Компанія Чернігівпромінвест», яке значить-ся зареєстрованим у м. Прилуках по вул. Вокзальній, 5, кв. 10, Батрак Марія Іванівна, яка значиться зареєстрованою в м. Прилуках по вул. П. Хмельницького, 37, кв. 49, Товарна біржа «Еверест», яка значиться за-реєстрованою в м. Києві, вул. Сквороди, 5-а, повідомляються, що 02 грудня 2010 року в приміщенні Прилуцького міськрайсуду Чернігівської області, за адресою: м. Прилуки вул. Котляревського, 62, об 11 годині 30 хвилин відбудеться судове засідання за позовом ПАТ «Райффайзен Банк Аваль» до ПП «Компанія Чернігівпромінвест», Батрак М. І. про визна-ння угоди купівлі-продажу недієвною.

До зазначеного строку Приватне підприємство «Компанія Чернігів-промінвест», Батрак Марія Іванівна, Товарна біржа «Еверест», мають право подати свої заперечення.

У разі неявки представника Приватного підприємства «Компанія Чернігівпромінвест», Батрак Марії Іванівни, представника Товарної бір-жі «Еверест» в судове засідання, справа буде розглянута в їх відсутності.

Про поважність причин неможливості прибути в судове засідання Приватне підприємство «Компанія Чернігівпромінвест», Батрак Марія Іванівна, Товарна біржа «Еверест» зобов'язані повідомити суд.

Головуючий по справі суддя Рябота В. І.

Ухвалою господарського суду Луганської області (91000, м. Луганськ, пл. Героїв ВВВ, 3а) від 06.10.2010 р. порушено спра-ву № 20/1036 про банкрутство товариства з обмеженою відпо-відальністю «СТИМУЛ» (91055, м. Луганськ, вул. Лінія, 9, буд. 4, р/р 2600930583474 у Філії відділення ПАТ «Промінвестбанк», МФО 304308, код ЄДРПОУ 30877632).

Розпорядник майна - арбітражний керуючий Данілов Артем Іванович, ліцензія серії АВ № 521570 від 15.07.2010 р., поштова адреса: 91011, м. Луганськ, квартал Єрьомєнко, буд. 5, кв. 21.

Письмові заяви кредиторів з підтверджуючими вимоги доку-ментами приймаються до суду протягом 30-ти днів від дня опублікування оголошення.

25 листопада 2010 р. на ТБ "Кримська Аграрна біржа" відбудеться аукціон з продажу майна, яке належить Відкритому акціонерному товариству "Європей-ський банк розвитку та заощаджень" (на стадії ліквідації) загальною вартістю 137200,00 грн, а саме:			
Лот №	Найменування	Характеристика	Початкова ціна (без ПДВ), грн.
1	46/100 частки однокімнатної квартири	1-й поверх. Загальна площа 28,1 кв.м, в т.ч. підсобна кімната площею -21,0 кв.м.; коридор - 3,8 кв.м; кухня (переобладнана в санвузол) - 3,3 кв.м. Окремий вхід. Технічне забезпечення: холодне водопостачання, електропостачання, центральна каналізація. Приміщення прибудоване до житлового будинку, розташоване в центральній частині міста. Можливе використання під офіс. Вигідна транспортна розв'язка. Є місце для стоянки автомобіля у дворі.	137200,00
Майно продається єдиним лотом. Розташоване за адресою: АР Крим, м. Сім-ферополь, вул. К.Лібкнехта/вул. Желябова, № 7/4, кв. № 9. Довідки по огляду майна за тел. (0652) 55-00-03.			
Початок аукціону об 11 год. 25.11.2010 р. за адресою: м. Сімферополь, пр-т Пере-моги, 4.			
Бажаючи взяти участь в аукціоні мають подати заявки до 22.11.2010 р. за адре-сою м. Сімферополь, вул. Р. Люксембург, 17 і проводити оплату реєстраційного внеску - 51,00 грн. на р/р 26009840201196 і гарантійного внеску - 10% від початко-вої ціни майна на рахунок 26009840201196 ТБ "Кримська Аграрна біржа" у КФ ПАТ "Хрещатик" м. Сімферополь, МФО 384942, ЄДРПОУ 31257637 (сума гаран-тійного внеску включається у вартість майна у разі його купівлі. Програвшій сторо-ні гарантійний внесок повертається).			
Організатор аукціону: ТБ "Кримська Аграрна біржа". Інформація про поря-док участі в аукціоні за тел: (0652)512-712; 52-10-42; (050) 397-41-06.			

Постановою господарського суду Харківської обл. (Держпром, 8-й під'їзд, м-н Свободи, 5, м. Харків, 61022) від 03.11.2010 р. по справі № Б-39/89-09 ФОП Кузнецову Наталію Валеріївну, (код 2810615109, адреса: 61013, м. Харків, вул. Артільна, 36), визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Плотнікову Олену Володимирівну (ліц. Державного департаменту з питань банкрутства АВ № 521529 від 09.07.2010 р., код 2941022668, адреса: м. Харків, вул. Едеймана Роберта, 15, кв. 67). Вимоги кредиторів приймаються протягм 40 днів від опублікування оголошення.

Ухвалою господарського суду Херсонської області (адреса: 73000, м. Херсон, вул. Горького, 18) від 06 серпня 2010 року по справі № 12/97-Б-10 порушено провадження у справі про банкрутство щодо боржника Концерн «Дніпро Імпекс», ЄДРПОУ 21298989, адреса: пр. Дніпропетровський, 46, м. Нова Каховка, Херсонська область, 74900, р/р 26000501074001, МФО 352770 Ф ВАТ ТБ «Надра» Херсон РУ, м. Херсон.

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Тетерич Наталію Вікторівну (ліцензія серія АВ № 547756 від 07.09.2010 р., пош-това адреса: 73000, м. Херсон, вул. Гоголя, 11, кв. 4).

**КОНКУРС
"ПІДТРИМКА ДІЯЛЬНОСТІ ТА СТВОРЕННЯ
РЕСУРСНИХ ЦЕНТРІВ ДЛЯ ОРГАНІВ
САМООРГАНІЗАЦІЇ НАСЕЛЕННЯ ТА ОБ'ЄДНАНЬ
СПІВВЛАСНИКІВ БАГАТОКВАРТИРНИХ БУДИНКІВ"**

Мета конкурсу - підтримка діяльності існуючих та створення нових ресурсних центрів для органів самоорганізації населення (ОСН) та / чи об'єднань співвласників багатоквартирних будинків (ОСББ) для сприяння самоорганізації населення та проведення реформи житлово-комунального господарства на місцевому рівні.

Учасники конкурсу: громадські організації, благодійні фонди, неприбуткові ОСББ, ОСН, а також їхні коаліції, мережі, об'єднання.

Пріоритети конкурсу

Проектна пропозиція може передбачати створення нових або підтримку діяльності існуючих ресурсних центрів для ОСББ та / чи ОСББ (далі - ресурсних центрів), на базі яких може здійснюватися наступна діяльність (наведений перелік можливих видів діяльності не є вичерпним):

- надання консультативних, інформаційних, методичних та інших видів послуг ОСН та / чи ОСББ та членам ініціативних груп щодо створення нових ОСН та / чи ОСББ;
- надання первинної правової допомоги ОСН, ОСББ та ініціативним групам щодо їх створення при вирішенні спорів, які виникають у взаємовідносинах з органами влади, постачальниками житлово-комунальних послуг тощо;
- проведення навчання членів ініціативних груп, а також активу ОСН та / чи ОСББ з питань створення, організації поточної діяльності, фінансування ОСН та / чи ОСББ тощо;
- запровадження системи комунікації, поширення кращого досвіду тощо серед представників ОСН та / чи ОСББ через використання новітніх медіа.

Просимо взяти до уваги!

Термін реалізації проекту не може перевищувати 12 місяців.

Як окремі додатки (залежно від обраних пріоритетів проектної діяльності) проект має містити:

- обґрунтований та деталізований робочий план діяльності ресурсного центру тривалістю щонайменше на 1 рік із визначенням джерел фінансування запланованої діяльності;
- інформацію про перелік видів послуг та режим їхнього надання на базі ресурсного центру;
- попередні варіанти програм, передбачених проектом навчальних заходів для членів ініціативних груп, а також активу ОСН та / чи ОСББ;
- обґрунтування доцільності проведення та детальний опис змістовного наповнення публічних заходів (громадських слухань, громадських обговорень, дебатів тощо);
- попередній опис діяльності із використанням новітніх медіа.

До проектної пропозиції має бути додане положення або інший документ, який регламентує діяльність ресурсного центру (у разі його наявності). У разі, якщо таке положення відсутнє, проектна пропозиція має передбачати розробку такого документу на початкових стадіях реалізації проекту.

Проектна діяльність має передбачати широке інформування громадськості про хід реалізації проекту та його результати (у тому числі, через обов'язкове проведення підсумкової прес-конференції).

До проектів, які реалізуються в партнерстві з іншими громадськими організаціями, благодійними організаціями, ОСН, ОСББ, мають бути додані листи, що засвідчують готовність партнерів взяти участь у реалізації проекту та описують характер цієї участі.

Відсутність будь-якого з необхідних додатків є підставою для відхилення проекту.

Проекти, що не відповідають цим вимогам, розглядатися не будуть.

Перевага надаватиметься проектам, які передбачають:

- здійснення діяльності у співпраці з місцевими органами державної виконавчої влади та / чи органами місцевого самоврядування, коаліції з іншими громадськими організаціями, організаціями аналітичного, експертного спрямування, ОСББ та ОСН (у тому числі, з інших адміністративно-територіальних одиниць України);
- використання новітніх медіа;
- залучення додаткового фінансування з інших

МІЖНАРОДНИЙ ФОНД "ВІДРОДЖЕННЯ"(МФВ)

**Програма "Посилення впливу громадянського суспільства"
у співпраці із LGI-OSI (Будапешт)
ОГОЛОШУЄ КОНКУРСИ**

джерел на реалізацію заходів, передбачених робочим планом діяльності ресурсного центру.

Загальний бюджет конкурсу - **791 970 гривень**
Максимальний розмір гранту - **120 000 гривень**
(оптимальний розмір гранту складатиме **60 000 - 100 000 гривень**).

Останній термін подання проектів - **26 листопада 2010 року.**

Оголошення результатів конкурсу - **30 грудня 2010 року.**

КОНКУРС

**"ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ
ІНСТИТУТІВ ТА АКТИВІСТІВ ТРЕТЬОГО СЕКТОРУ"**

Мета конкурсу - сприяння зростанню професійного рівня представників третього сектору задля підвищення ефективності діяльності інститутів громадянського суспільства та впливу громадськості на вирішення актуальних проблем місцевого розвитку.

Учасники конкурсу: досвідчені громадські організації, благодійні фонди, ОСН, а також їхні коаліції, мережі, об'єднання, **які мають щонайменше трирічний досвід** ефективної громадської діяльності та успішної практики реалізації різноманітних громадських ініціатив на національному та місцевому рівнях.

Пріоритети конкурсу

Проектна пропозиція може передбачати таку діяльність:

- вивчення потреб інститутів третього сектору регіону в набутті певних знань, вмінь та навичок;
- розробка програми спеціалізованих семінарів, тренінгів, шкіл тощо для представників інститутів громадянського суспільства, а також навчальних матеріалів для їх проведення;
- організація проведення спеціалізованих семінарів, тренінгів, шкіл тощо (далі - навчальних заходів) для представників інститутів громадянського суспільства, які потребують підвищення власного професійного рівня;
- організація обмінів успішними практиками реалізації громадських ініціатив між представниками інститутів громадянського суспільства, які сприяли вирішенню актуальних проблем місцевого розвитку;
- надання консультативних, інформаційних, методичних та інших видів послуг інститутам громадянського суспільства, які діють на місцевому рівні, щодо покращення їхньої діяльності;
- запровадження навчальних модулів для представників інститутів громадянського суспільства із використанням новітніх медіа.

Просимо взяти до уваги!

Термін реалізації проекту не може перевищувати 6 місяців.

Як окремі додатки (залежно від обраних пріоритетів проектної діяльності) проект має містити:

- обґрунтування доцільності проведення навчальних заходів на обрані теми та їхньої кількості;
- перелік та опис змістовного наповнення навчальних матеріалів, які передбачається розробити;
- попередні варіанти програм, передбачених до проведення навчальних заходів;
- порядок та критерії відбору учасників навчальних заходів;
- стислий опис порядку організації обмінів успішними практиками реалізації громадських ініціатив між представниками інститутів громадянського суспільства, які сприяли вирішенню актуальних проблем місцевого розвитку;
- інформацію про перелік консультативних, інформаційних, методичних та інших видів послуг, які планується надавати інститутам громадянського суспільства, та режим їхнього надання;
- резюме ключових виконавців проекту;
- попередній опис діяльності із використанням новітніх медіа.

Проектна пропозиція має передбачати попереднє вивчення потреб представників інститутів громадянського суспільства у проведенні навчальних заходів, обмінів успішними практиками реалізації громадських ініціатив тощо.

Проектна діяльність має передбачати широке інформування громадськості про хід реалізації проекту та його результати.

До проектів, які реалізуються в партнерстві з іншими громадськими організаціями, благодійними організаціями, ОСН, ОСББ, мають бути додані листи, що засвідчують готовність партнерів взяти участь у реалізації проекту та описують характер цієї участі.

Відсутність будь-якого з необхідних додатків є підставою для відхилення проекту.

Проекти, що не відповідають цим вимогам, розглядатися не будуть.

Перевага надаватиметься проектам, які передбачають:

- здійснення діяльності у співпраці з місцевими органами державної виконавчої влади та / чи органами місцевого самоврядування, коаліції з іншими громадськими організаціями, організаціями аналітичного, експертного спрямування, ОСББ та ОСН (у тому числі, з інших адміністративно-територіальних одиниць України);
- використання новітніх медіа;
- підвищення професійного рівня представників третього сектору з Автономної Республіки Крим.

Загальний бюджет конкурсу - **633 576 гривень**.
Максимальний розмір гранту - **80 000 гривень**
(оптимальний розмір гранту складатиме **20 000 - 50 000 гривень**).

Останній термін подання проектів - **29 листопада 2010 року.**

Оголошення результатів конкурсу - **30 грудня 2010 року.**

Зверніть увагу!

Проектні пропозиції подаються **у 9 примірниках (1 оригінал та 8 копій), а також у електронному вигляді.**

Під датою подання проектної пропозиції слід розуміти дату відправки на адресу МФВ за поштовим штемпелем, а також дату її відправки на електронну скриньку. **Проектні пропозиції, що були відправлені поштою та / або на електронну скриньку після вказаного в оголошенні терміну, не розглядатимуться.**

Проектні пропозиції в електронному вигляді мають бути надісланими на адресу: **cs@irf.kiev.ua**

Програма не надає грантів політичним партіям, релігійним громадам і приватним (фізичним) особам.

Проектні пропозиції, надіслані факсом або лише на електронну пошту (без подання друкованих копій, оформлених відповідно до існуючих вимог), не розглядатимуться.

Подані на конкурс матеріали не повертаються й не рецензуються.

Про результати конкурсу буде повідомлено листом. Остаточне рішення щодо проектної пропозиції перегляду не підлягає.

Прийняття відмови в підтримці проектної пропозиції не повідомляються.

Якщо в межах вашого проекту планується міжнародний компонент, ви можете звернутися до менеджера Програми МФВ "Схід-Схід: партнерство без кордонів" Тетяни Кухаренко (kukharenko@irf.kiev.ua) за додатковою консультацією щодо можливості співфінансування запланованої діяльності з боку цієї Програми.

Проектні пропозиції слід оформити за апікаційною формою конкурсу й надіслати поштою простим або рекомендованим листом на адресу:

Програма "Посилення впливу громадянського суспільства",

Міжнародний фонд "Відродження",
пров. Бехтеревський, 13-а, Київ, Україна, 04053.

Фонд офіційно підтверджує факт отримання проектної пропозиції листом, який надсилається апікантам після реєстрації проектної пропозиції у Відділі управління проектами МФВ.

Апікаційну форму конкурсу можна отримати:

- **Звичайною поштою, попередньо надіславши запит на адресу:**
Програма "Посилення впливу громадянського суспільства", Міжнародний фонд "Відродження", пров. Бехтеревський, 13-а, Київ, Україна, 04053
- **На веб-сторінці МФВ: <http://www.irf.ua>, розділ Конкурси**

Контактні особи:
Олексій Орловський, директор програми "Посилення впливу громадянського суспільства",
orlovsky@irf.kiev.ua

Олександра Горячева, менеджер програми "Посилення впливу громадянського суспільства",
goriacheva@irf.kiev.ua

Діана Зубко, координатор програми "Посилення впливу громадянського суспільства",
zubko@irf.kiev.ua

Аліна Дяченко, асистент програми "Посилення впливу громадянського суспільства",
dyachenko@irf.kiev.ua
Телефон: (044) 461-95-00
Факс: (044) 486-01-66

Господарський суд Хмельницької області постановою від 22.03.2010 року (справа № 7/234-Б) визнав банкрутом та відкрив ліквідаційну процедуру щодо ПОП ім. Михайлова, с. Марачівка Славутського району Хмельницької області, ідентифікаційний код 23844812.

Ліквідатором призначено Кунашенка В. І.: 30400, Хмельницька область, м. Шепетівка, вул. Шешукова, 10, кв. 30, тел. 0 67 96 58 950.

Заяви кредиторів приймаються протягом 30-ти днів з дня опублікування оголошення.

Господарський суд Хмельницької області постановою від 25.10.2010 року (справа № 7/3/160-Б) визнав банкрутом та відкрив ліквідаційну процедуру щодо СТОВ «Теліжинецьке», с. Теліжинці Ізяславського району Хмельницької області, ідентифікаційний код 30868743.

Ліквідатором призначено Кунашенка В. І.: 30400, Хмельницька область, м. Шепетівка, вул. Шешукова, 10, кв. 30, тел. 0 67 96 58 950.

Заяви кредиторів приймаються протягом 30-ти днів з дня опублікування оголошення.

Постановою Господарського суду Львівської області (79014, м. Львів, вул. Личаківська, 128) від 16.09.2010 р. по справі № 21/63(10) визнано банкрутом Дочірнє підприємство «Техно-сервіс» Товариства з обмеженою відповідальністю «Екран» (82400, м. Стрий Львівської обл., вул. Сколівська, 76, код ЄДРПОУ 32863050). Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Пурія Р. П. (ліцензія АВ № 456600 від 16.06.2009 р., м. Львів, вул. Зубрівська, 32/15). Претензії кредиторів приймаються протягом 30 днів від дня публікації оголошення.

Постановою Господарського суду Вінницької області №5/173-10 визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру ФОП Пономаренко Світлани Борисівни Код ЄДРПОУ 2798417604, Р/р 2600826365 в АБ "Укргазбанк", МФО 302753. 21100, м.Вінниця , Проспект Юності ,буд.83, кв. 124. Ліквідатором призначений Арбітражний керуючий Томашук М.С., с. Майдан-Чапелівський, 1-пров. Лісовий, 16, Вінницька область , Вінницький район, тел.. 0963002041. Заяви кредиторів приймаються протягом двох місяців з моменту виходу оголошення

УКРСИББАНК
BNP PARIBAS GROUP
АТ "УкрСиббанк" оголошує про проведення відкритого конкурсу з вибору потенційних партнерів для надання послуг по розміщенню світлових дорожніх показчиків у Києві, Харкові, Донецьку та Львові. Пропозиції приймаються до 19 листопада 2010 року включно. За довідками звертатися за телефоном: (044) 537-49-06. www.ukrsibbank.com

Постановою господарського суду Харківської обл. (61022, м. Харків, пл. Свободи, 5, Держпром, 8-й під'їзд) по справі № Б-27/245-10 від 07.10.2010 р. товариство з обмеженою відповідальністю "Еко-терра-Плюс" (код 33897396, адреса: 62416, Харківська обл., Харківський р-н, смт Пісочин, пров. Транспортний, 6, р/р 26000010259 у ХВ ПАТ "УНІКОМБАНК", МФО 350006) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Бреуса Р. А. (ліцензія серії АВ № 499003 від 17.11.2009 р., 61018, Харків, вул. Новопрудна, 4, кв. 70). Заяви кредиторів приймаються протягом 30 днів від публікації оголошення.

Постановою господарського суду Харківської обл. (61022, м. Харків, пл. Свободи, 5, Держпром, 8-й під'їзд) по справі № Б-27/248-10 від 07.10.2010 р. товариство з обмеженою відповідальністю "Стайлінгбуд Компані" (код 34632785, адреса: 62418, Харківська обл., Харківський р-н, смт Пісочин, в-д Набережний, 7, р/р 26004020245 у ХВ ПАТ "УНІКОМБАНК", МФО 350006) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Бреуса Р. А. (ліцензія серії АВ № 499003 від 17.11.2009 р., 61018, Харків, вул. Новопрудна, 4, кв. 70). Заяви кредиторів приймаються протягом 30 днів від публікації оголошення.

Сьогодні в Україні мінлива хмарність, у західних та північних областях місцями невеликий дощ. Вітер південно-західний, 5—14 м/с. Температура вночі 1—9 градусів тепла, на півдні та сході 8–14. Удень 10–18 тепла, на півдні до 18—21.

■ **1850.** Народився Роберт Льюїс Стівенсон, англійський письменник шотландського походження. Автор пригодницько-психологічних та історичних романів («Острів скарбів», «Катріона», «Чорна стріла»). ■ **1918.** Таємна нарада Українського національного союзу. Створення Директорії УНР. Рішення про збройне повстання проти влади П. Скоропадського. ■ **1918.** Утворення Західно-Української Народної Республіки. ■ **1967.** Вийшла на екрани кінокомедія «Весілля в Малинівці». ■ **1985.** Помер легендарний льотчик, тричі Герой Радянського Союзу Олександр Покришкін.

«Посмертні записки Піквікського клубу»... по-полтавськи

ПОЧАТОК У № 209
ЗА 6 ЛИСТОПАДА.

«— Чи можемо ми тут одержати постелі? — спитав містер Піквік лакея.

За хвилину той повернувся й спитав, чи Сині джентльмени. Зіштовхнувшись із такою дилемою, містер Піквік згадав про свого нового друга, містера Перкера.

— Ви знаєте джентльмена на ім'я Перкер? — запитав він.

— Як же, сер, знаю! Це — агент шановного містера Семюела Сламкі.

— Він, здається, Синій?

— Звичайно.

— В такому разі й ми Сині, — сказав містер Піквік».

«Губернатор Полтавської області, керівник обласної організації Партії регіонів Олександр Удовіченко підтвердив, що Партія регіонів на місцевих виборах підтримає нинішнього мера Кременчука Миколу Глухова. До того ж, за словами губернатора, Микола Глухов ітме на вибори від Партії регіонів. Нагадаємо, минулого тижня Микола Глухов написав заяву про вихід з партії «Єдиний центр».

(«Пограма плюс»).

«Прибульця представили містерові Піквіку як редактора «Ітенсвільської газети» — містера Потта. Після кількох вступних слів містер Потт повернувся до містера Піквіка й урочисто промовив:

— Ця боротьба викликає великий інтерес у столиці, сер?

— Мені здається, викликає, — відповів містер Піквік.

— Насмілююсь думати, — продовжував Потт, шукаючи поглядом підтвердження з боку містера Перкера, — насмілююсь думати, що моя стаття в останньому суботньому номері до певної міри цьому сприяла.

— Не може бути жодних сумнівів! — підтвердив маленький джентльмен.

— Преса — потужна зброя, сер! — сказав Потт».

«До виборчої кампанії в Полтаві підключалася й «Комсомольская правда» в Україні», сайт «Украина криминальная» та інші центральні ЗМІ. Причому публікації носили явно замовний характер на користь одного з кандидатів на посаду міського голови Полтави».

(«Наш час»).

«Кінний двір недовзначно свідчив про славу й могутність ітенсвільських Синіх. Тут була ціла армія синіх прапорів — одні з одним древром, інші з двома демонстрували належні гасла золотими літерами у чотири фути завдовжки й відповідної товщини. Тут був великий оркестр із труб, фаготів і барабанів, по чотири музиканти в ряд; вони сумлінно заробляли свої гроші, особливо вельми м'язисті барабанщики».

«За словами прес-секретаря ГМ «Опора» Наталії

Фото Андрія КОЦЮБИНСЬКОГО.

Слинько, поспілкувавшись з учасниками заходу, яких залучила Партія регіонів, з'ясувалося таке. Участь оплачувалася, а до початку заходу був проведений інструктаж (на якому, до речі, вдалося побувати й нашому спостерігачеві), де всім було поставлено завдання скандувати «Глухов! Глухов!» та «Прочь руки от нашего мэра!» і ні в якому випадку не розходитися до того, як це дозволять організатори».

(«Полтавщина»).

«У міру розвитку цих подій люті і шал Фізкіна, есквайра з Фізкінлоджа, і його друзів зростали, поки, нарешті, Горацио Фізкін, есквайр із Фізкінлоджа, не звернувся із за-

питанням до свого супротивника, високоповажного Семюела Сламкі зі Сламкі-Хола, чи не грає оркестр із його згоди, і коли високоповажний Семюел Сламкі ухилився від відповіді, Горацио Фізкін, есквайр із Фізкінлоджа, потряс кулаком перед лицем високоповажного Семюела Сламкі зі Сламкі-Хола; після чого високоповажний Семюел Сламкі, чия кров скипіла, викликав Горацио Фізкіна, есквайра, на смертний двобій».

«Валерій Асадчев викликав Олександра Мамаю на телевізійну «дуель».

Сьогодні в Полтаві відбулася прес-конференція кандидата на посаду міського голови Полтави Валерія

Асадчева. Приводом для зустрічі із ЗМІ стало відкрите звернення экс-губернатора до іншого кандидата на посаду міського голови — Олександра Мамаю. На думку Валерія Асадчева, було б логічно провести публічні теледебати саме із Олександром Мамаєм. Для цього він пропонує використати власний ефірний час на ОДТРК «Лтава».

(«Полтавщина»).

«Напередодні виборів місто перебувало наче у пропасниці. Усе було проведено у найліберальнішому й найчарівнішому стилі. Продукти, що підлягають акцизу, продавали у всіх трактирах на диво дешево, ресорні фургони роз'їжджали вулицями заради зручності виборців, уражених тимчасовим запамороченням, — ця епідемія поширилася серед виборців під час виборчої боротьби у жахливих розмірах, внаслідок чого на кожному кроці можна було бачити виборця, що лежав на бруківці у стані цілковитої непритомності».

Раніше казали «Від сесії до сесії живуть студенти весело». Тепер, перекрашовуючи цей відомий вислів, можна сказати, що народ у нас живе весело лише під час виборів. А які історії у стилі Діккенса можете пригадати ви?

Підготував
Віталій СКОБЕЛЬСЬКИЙ.

ДОШКА ПОШАНИ

Мостик користі

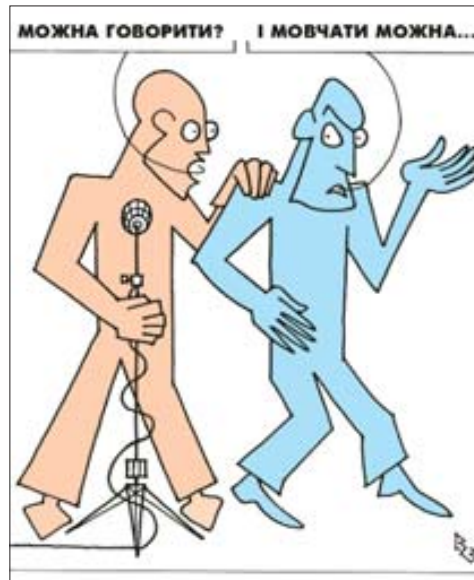
Інна Богословська, народний депутат, Партія регіонів (вважає, що М. Ставнійчук, яка представляє Україну в Венеціанській комісії, попала на посаду не за заслуги, а завдяки політкон'юктурі):

— Пані Ставнійчук вже з 2009 року «сидить на шпагаті». Це, по-перше, незручно, а по-друге, не на користь країні.

Від чергового:

— Інше діло «мостик» пані Богословської! Як не на користь Пінчука, так на користь Фірташа.

Маніяк і жертва

Олександр Бондар, народний депутат, НУ-НС (розкритикував наполегливе бажання уряду прийняти Податковий кодекс за місяць до нового року):

— ...Вони з маніакальною наполегливістю роблять те, чого робити не можна.

Від чергового:

— А ви з не меншою наполегливістю

жертви маніяка робите те, що нічого не робите...

Ось така інновація

Микола Азаров, Прем'єр-міністр України (про ривок України в інноваційній політиці):

— Я не дуже люблю ці слова — «ривок», «прорив», бо як тільки ми починаємо кудись прориватися, ми відкочуємося назад.

Від чергового:

— От щодо відкотів ви праві! І зверніть увагу, сума відкоту дорівнює половині тієї суми, яку рвуть від держави.

Язика замовляли?

Геннадій Москаль, народний депутат, НУ-НС (про кримінальну справу проти Ю. Луценка за розкрадання 40 тисяч гривень у змові з водієм):

— 40 тисяч гривень, які шиють Луценку і його водієві, — це гроші, яких не вистачить, щоб поїсти добре в ресторані «Маріо» чи в Монако у компанії трьох чоловік. Це смішно.

Від чергового:

— А от і не смішно. Тепер у меню ресторану «Маріо» вам запропонують «язык Луценка, фарширований гаслами БЮТ і морськими гребінцями», та «настоянку на погонах підполковника».

Обережно з нарізною зброєю!

Олександр Волков, колишній депутат, куратор сумської облорганізації ВО «Батьківщина» від центрального апарату партії (про намір міського голови Геннадія Минаєва всупереч бажанню сумчан створити більшість на основі партії «Рідне місто» та Партії регіонів):

— Пан Минаєв пішов проти волі партії, щоб лизнути губернатора, проти волі сумчан... Хочу сказати панові Минаєву, якщо він думає перехитрити сумчан: на кожний хитрий... у сумчан знайдеться народний... з лівою різьбою!

Від чергового:

— Пане Волков, обережніше з наріз-

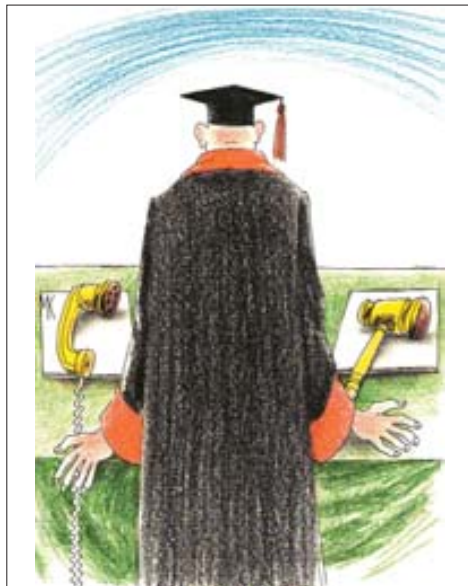

ною зброєю! А то одного разу сумчанам можуть повідомити вину: при нарізанні лівої різьби в руках пана Волкова вибухнув болт і поранив хитрий... ну, а далі за вашим текстом...

Караючий меч

Михайло Чечетов, народний депутат, Партія регіонів (про порушення карної справи стосовно колишнього міністра внутрішніх справ Юрія Луценка):

— Підхід буде однаковий для всіх,

незалежно від того, перебуває людина при владі чи в опозиції. Того, хто порушуватиме закон, караючий меч правосуддя буде карати. Правоохоронні органи не дивитимуться на партійний квиток.

Від чергового:

— Звичайно ж, ні, вони відводитимуть очі вбік. Як колись, скажімо, вбік від «Криворіжсталі»...

Податок на видовище

Сергій Терьохін, народний депутат, БЮТ (про прийняття Податкового кодексу):

— Чим скоріше вони проголосують за цей мотлох, тим краще опозиції, тим гірше простим платникам податків... Хай народ подивиться на ступінь розуму цієї команди.

Від чергового:

— Ну, подивиться народ на ступінь розуму команди! Так влада візьме і введе податок ще й на видовище...

Мал. Василя
ФЛЬОРКА,
Володимира
ВАСЬКОВЦЕВА,
Миколи
КАПУСТИ.

Чергував
по
«Куреню»
Віталій
СУДДЯ.

Редактор номера Сергій ДЕМСЬКИЙ.

Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛІЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДЯ.

► За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
► Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
► Рукописів не повертаємо.
► Літсування з читачами — тільки на сторінках газети.
► При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

► Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України

Свідцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для фізичних осіб — 40224, 08775, для підприємств і організацій — 60955.

Передплатна ціна на 2010 рік: для фізичних осіб — 10,00 грн. та 6,00 грн.

для підприємств і організацій — 30,00 грн на місяць.

Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 150000.

Друк: ТОВ «Мега-Поліграф», 04073 м. Київ, вул. Марка Вовчка, 12/14, тел. (044) 581-68-15

Зам. 18362

Макет, верстка — редакція газети «Голос України».

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ:

для довідок — 503-68-72; телефакс — 234-72-54; відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56, 453-44-57; телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — загальний

reklama@golos.com.ua — відділ реклами

let@golos.com.ua — відділ листів

foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

